

Zamude
s Trgovskim domom
in spodbuda
k uvajanju
dvojezičnega
poslovanja javnih
podjetij

f 8

**Novi podatki o onesnaževanju
škedenjske železarne**

f 3

Pogovor s tržaškim
tajnikom sindikata
Cgil Sincovichem
o posledicah
mednarodne krize
na Tržaškem

f 2

NEDELJA, 11. JANUARJA 2009

št. 9 (19.408) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 v naselju Zadrž nad Cerknico, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskom pri Idrji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it> e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € **CENA V SLOVENIJI 1,00 €**

9 771124 666007

Primorski dnevnik

*Trst
je našel
dom na
Goriškem*

DUŠAN UDovič

Je besedna igra in hkrati resnica. Medtem ko naše oblastnike v tržaški občini prime božast, samo če nekdo omeni možnost, da bi kje pisalo Trieste - Trst, in bijejo plat zvona, da se ja ne bi kje pojavilo kaj slovenskega, saj jih vrže s tira že skromni slovenski trakec, na Goriškem stvari potekajo drugače. Tam je dala pokrajinska uprava postaviti preko dvesto dvojezičnih in trijezičnih smerokazov, ki jim bomo odslej sledili na pokrajinskih cestah. Duh je ušel iz steklenice, tolkanj osporavani »Trst« bomo odslej na Goriškem videvali malone na vsakem vogalu. Dogodek je zgodovinskega pomena, saj smo sinoc v redakciji ugotavliali, da je uradni napis Trst menda prvič polnopravno stopil na ozemlje te države, pa čeprav na Goriškem. Zaenkrat, saj se ne nameravamo odpovedati upanju, da bosta pamet in sodobna civilizacija nekega dne dosegla tudi tržaške oblastne palace.

Zato dejanje, po katerem bo bistveno vidnejša dvojezičnost in trijezičnost (napisi so ponekod tudi v furlanščini) na Goriškem, ni bil potreben noben dekret predsednika deželne vlade, temveč z golj politična volja in spoštovanje zakona 482 o jezikovnih skupnostih. Toliko za precizacijo, kaj bi lahko naredili tudi drugod, samo če bi hoteli.

Zgodba z goriškimi smerokazi sicer ni nova, o njej smo že pisali, a vse nekaj drugega je videti rezultat, ko ti raste pred očmi, v potrditev dejstva, da živimo v zgodovinsko večjezičnem prostoru. Projekt je sploščela še Brandolinova pokrajinska uprava, njen glavni protagonist pa je odbornik Marko Marinčič, ki je na srečo dosegel tudi drugi mandat in je zmogel niti vztrajno držati v rokah do uresničitve. Kar ni bilo enostavno, saj je obstajalo realno tveganje, da pokrajinska uprava izgubi za napise namenjeni denar, vsem v pokrajinski palaci na goriškem Korzu pa zadeva tudi ni dišala v enaki meri, kot vemo.

Tako bomo Tržaški Slovenci s kančkom zavisti in upanja uživali ta goriški Trst, nemara bomo še raje zahajali na Goriško. Napis, kot so Trst, Videm in Tržič, pa bodo še kako koristili tudi našim rojakom iz Slovenije, da ne bodo več govorili, kako so šli v »Udine« in »Monfalcone«, kot zadnje čase z zaskrbljeno poslušamo vse pogosteje.

GAZA - Vojni in nasilju žal ni videti konca

Izrael napoveduje zaostritev ofenzive

Po vsej Evropi množični protesti proti izraelski politiki

GORICA - Množičen odziv na pobudo revije Isonzo Soča

Karavana radovednih po Trubarjevih sledeh

GORICA - Na pobudo revije Isonzo-Soča se je karavana radovednih Goričanov včeraj odpravila odkrivat sledi, ki jih je v mestu pustil protestantizem. Po-

sebna pozornost je seveda bila posvečena Primožu Trubarju, ki velja za najpomembnejšega reformatorja južno od Donave. Med potjo je bilo izraženo pre-

pričanje, da si na pročelju hiše, v kateri je pridigal, zasluži spominsko ploščo, ki bi pritegnila tudi marsikaterega turista.

Na 9. strani

GAZA - Izraelska vojska napoveduje zaostritev ofenzive na območju Gaze, ki je več dni tarča silovitih napadov. Doslej je v vojni izgubilo življenje več kot 800 Palestincev in 11 Izraelcev. Vse mirovne pobjude so doslej propadle.

V mnogih evropskih mestih so se medtem včeraj odvijali množični protesti proti politiki izraelske vlade do Palestincev. Protestna demonstracija je bila tudi v Milanu, kjer je prišlo do napetosti, ko so nekateri demonstranti vzlakali Hamasu. V Rimu je prišlo do izbruhov nestrpnosti do tamkajšnje židovske skupnosti.

Na 26. strani

Silvano Bacicchi ni več predsednik goriškega združenja VZPI-ANPI

Na 8. strani

Trije župani goriškega somestja bodo končno spet sedli za mizo

Na 8. strani

V nesreči pri Anhovem umrl 31-letni delavec

Na 8. strani

SSk negativno ocenjuje Tondov odlok o manjšini

Na 19. strani

Pričakovanje za Frattinijev obisk na Hrvaškem

Na 19. strani

TURISTIČNA AGENCIJA ZA VSE ŽEPE IN OKUSE

first & last minute
adriatica.net

IZLETI PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Še nekaj prostih mest za **TURČIJO** in **ZAGREB!**

POKLICITE NA ŠT.
040 63 70 25

Urnik: pon. – pet. 9.00 - 13.00 in 15.00 - 19.00 • sobota 10.00 - 13.00
TRST - Ul. San Lazzaro, 13
Fax: 040 361936 - www.lastminutecenter.it - info@lastminutecenter.it

La Combustibile s.r.l.
TRST - DOMJO 38 TEL. 040.820331-810252

Novost: pečice PELLET!
Nizka poraba in prijazne do narave!

Diesel goriva
Plinsko olje
za ogrevanje
Motorno olje Shell
Peči in štedilniki
na drva in premog

VELIKA IZBIRA -
IZLOŽBA V NOTRANJOSTI

SLOVBI**K.**
SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZDRIJ

v sodelovanju s SKLADOM DORČE SARDOČ

Okrogla miza ob predstavitvji knjige

PRIMORSKI UPOR FAŠIZMU: 1920-1941

Milica Kacin Wohinz
Marta Verginella
Boris M. Gombac
Branko Marušić

18.00
14.01.2009
Kulturni dom
Ul. Brass 20 - Gorica
info@slovik.org - tel. +39 334 28 25 853

KRIZA - Pogovor s pokrajinskim tajnikom sindikata Cgil Adrianom Sincovichem

Stanje je zaskrbljujoče, še zlasti za zaposlovanje

Cgil si vsekakor stalno prizadeva za podporo delavcem in družinam

Trst doslej še ni bistveno občutil posledic mednarodne krize, vendar so prvi znaki že zaznavni in še hujše bo. Nekatera podjetja so že začela odpuščati ljudi, druga prekinjajo delovna razmerja za določen čas, tretja zahajajo v krizo, in to še zlasti v kemičnem in prevoznom oz. pristaniškem sektorju. Zato je bistveno iskati ustrezne rešitve in pri tem imajo glavno vlogo javne uprave in institucije. Te morajo poseči v prid podjetjem, a v prvi vrsti zaposlenim in njihovim družinam, ki jim je treba zagotoviti ustrezne socialne blažilce.

To je v pogovoru za naš dnevnik vedal pokrajinski tajnik sindikata Cgil Adriano Sincovich, s katerim smo se včeraj pogovorili o posledicah krize na tržaško gospodarsko tkivo in še posebno na zaposlovanje. Če namreč stanje že prej ni bilo rožnato, je vprašanje, kaj se bo zgodilo v prihodnjih tednih in mesecih. Sodeč po predvidevanih uglednih študij, bo namreč v Italiji v prihodnosti ob delovno mesto milijon ljudi.

Kriза torej prihaja tudi v Trst in bo po Sincovichevih besedah prizadela vse sektorje. Če se omejimo na glavne, se križa trenutno širi na trgovino oz. terciarno področje. V tem smislu je posebno omizje na Trgovinski zbornici odločilo vložiti prošnjo po črpanju denarja iz sklada za socialne blažilce za sektorje, v katerih ni predvidena dopolnilna blagajna. Zaskrbljujoči znaki so na gradbenem in nepremičninskem področju, ki naj bi ju marca prizadela huda križa, saj ne beležijo naročil v zasebnem gradbeništvu. Poslovanje je medtem upadelo in je mnogo delavcev že brez dela. Na industrijskem področju se najhujše godi, kot rečeno, kemičnemu sektorju, v prihodnosti pa se bo stanje poslabšalo tudi v industriji lesa in papirja ter v pristaniškem sektorju. Sindikat Cgil je v tej zvezi že zahteval od Dežeze Furlanije-julijske krajine, da vključi kemični sektor med področja v krizi. Konec decembra pa je skupaj s tržaško Assindustria in prizadetimi podjetniki zahteval od deželne vlade, da se na seznam vključi tudi pristaniški sektor. Na sedežu Pokrajine Trst bo jutri srečanje, na katerem bodo sindikati Cgil, Cisl in Uil, Assindustria ter pokrajinska uprava poskrbeli, da se zadevo uredi s pravnega vidika.

Pokrajinski tajnik sindikata Cgil Adriano Sincovich

KROMA

Perspektive so torej vse prej kot rožnate. Sindikat Cgil pri vsem tem vsekakor spodbuja javne uprave, delodajalce in druge stanovske organizacije, da sprožijo ustrezne akcije. V Trstu se sku-

paj z delodajalskimi organizacijami zavzema še zlasti za uvajanje socialnih blažilcev, vzporedno pa je od dežele zahteval vključitev potrebnega denarja v zadnji finančni zakon. To je dejelna uprava

delno tudi storila, je menil Sincovich, toda finančni prispevki bodo nezadostni. Če bo namreč kriza prizadela ves gospodarski ciklus, je na obzoru splošen padec.

Cgil namerava zato vztrajati, tako na državnih kot na lokalnih ravni. Od Rima bo še naprej zahteval odločno podporo zaposlovanju in družinam ter še zlasti reformo dopolnilne blagajne, do katere morajo imeti pravico vsi, ne glede na njihovo delovno razmerje, pravi Sincovich. V FJK bodo v prihodnjih tednih tesni stiki z deželnim vlado, na Tržaškem pa se Cgil trenutno dogovarja z lokalnimi upravami s posebnim očesom na tarifah. Prihodnji teden bo v tej luči srečanje s tržaškim občinskim odbornikom Giovannijem Ravidajem. Sindikat je namreč zahteval od občinskega odbora, naj bo v občinskem proračunu predvideno zmanjšanje tarif za občane, in v prvi vrsti oskrbovalnih v domovih za ostare. Toda glede na dejstvo, da je zaenkrat predvidena njihova podražitev, je na obzoru dokaj razburkano obdobje.

Aljoša Gašperlin

Prijave za delovna mesta

Center za zaposlovanje Pokrajine Trst sporoča, da bodo na sedežu na stopnišču Scala dei Cappuccini 1 jutri med 9.15 in 12.45 ter med 15. uro in 16.30 in v torek med 9.15 in 12.45 sprejemali prijave za sledenča delovna mesta: eno mesto kuharja kategorije B1 za nedoločen čas (zahteva se dokumentirana dveletna delovna izkušnja) v občini Devin-Nabrežina ter eno mesto zidarstvenega delavca kategorije B1 za nedoločen čas (zahteva se dokumentirana dveletna delovna izkušnja v javnih upravah s profilom in nalogami ter vozniško dovoljenje tipa B) in eno mesto upravnega izvrševalca kategorije B1 za nedoločen čas z znanjem s slovenskega jezika (zahteva se vsaj šestmesečna dokumentirana delovna izkušnja v javnih upravah s profilom in nalogami upravnega izvrševalca) v občini Milje.

Razpis Agencije za prihodke

Agencija za prihodke je razpisala natečaj za zaposlitev 825 funkcionarjev, od katerih jih je 25 namenjenih FJK, za univerzitetne diplomiranke iz ekonomskih in pravnih ved. Prijave je treba posredovati deželni direkciji Agencije za prihodke (Miramarški drevored 7 - 34135 Trst) do 29. januarja na nadavadem papirju. Na voljo je obrazec, ki je priložen razpisu in se ga dobri na spletni strani www.agenziaentrante.gov.it oz. na sedežu direkcije. Vse potrebne informacije je mogoče najti na omenjeni spletni strani in v urad za osebje deželne direkcije - telefon 040-4198461, 040-4198401 in 040-4198438.

Koncert v Vili Primc

Rajonski svet za tretje okrožje prireja ob zaključku božičnih praznikov in v pozdrav novemu letu koncert dva Tamara Tretjak-flavta in Tatiana Donisharfa danes popoldne ob 18. uri v dvorani družbeno-kulturega centra v Vili Primc na Rebri za Greto 38.

Hud direndaj v bifeju

Nek Tržačan je noč na soboto prestal v koronejskem zaporu, potem ko je v vinjenem stanju razgrajal v bifeju Simone v Ul. San Giacomo in Monte. Karabinjerji so posegli v omenjenem lokalu v petek ob 22.40, poklical jih je upravitelj. Med strankami se je namreč vnel hud preprič, ki se je sprevrgel v pretep. 51-letni F.F. se karabinjerji ni hotel vdati, začel je še njih porivati in zmerjati. Pri priči so ga aretirali zaradi upiranja, povzročanja poškodb in uporabe nevarnih predmetov.

Ukradel je denarnico

Na avtobusni postaji linije št. 22 na Ul. Eremo je 42-letnik v petek popoldne izstopil iz avtobusa. Policist tržaškega mobilnega oddelka, ki je bil slučajno v bližini, je opazil, da se moški z nekim predmetom v roki sumljivo obnaša. Policist se mu je približal in ga pregledal: alžirskega državljanja je na avtobusu neki potnici izmaksnil denarnico. Tat je sistemajnega reda že poznan, na kvesturi pa so na njem našli še nekaj po vsej verjetnosti ukradenih bankovcev. Odvedli so ga v zapor. Policija je istega dne odvezela prostost tudi nekemu italijanskemu državljanu, in sicer zaradi suma razpečevanja mamil.

SV. IVAN - Danes v Marijinem domu Gledališki vrtljak

Po ljudski priovedki Emila Aberška na sporednu Hudobna mačeha in dobra pastorka

Prizor iz ene od predstav v lanski sezoni Gledališkega vrtljaka

KROMA

goste prihaja skupina Gledališče na vrvici, ki je reden gost Gledališkega vrtljaka. To so mladi igralci iz Novegorice, ki jih vodi režiser Emil Aberšek. Otroci, ki redno obiskujejo Gledališki vrtljak, se bodo morda spomnili, da so lani prav ob Miklavževem obisku spoznali škratka Copatka. No,

isti živahn škratek Copatek bo tudi tokrat prišel k nam, da bo uvedel zgodbo o hudobni mačehi in dobrni pastorki. Motiv o mačehi, ki razvaja svojo lastno hčer, pridobljeno pastorko pa zaničuje, izkorisča in ponjuje, je zelo razširjen v ljudski literaturi. Režiser Emil Aberšek je slovensko ljudsko

zgodbo priredil tako, da je dogajanje prenesen na dvor, kjer hudobna mačeha po poroki z vдовim kraljem iz nevoščljivosti grdo ravnja s prelepom in dobro deklico, ki jo je kralj imel v prvem zakonu. Pri tem ji pomaga tudi njena nečimerna hči, ki zavida polsestrj njeno lepoto. Dobra pastorka pa prenese vse preizkušnje in se nazadnje seveda poroči z lepim in bogatim princem. Na gostijo povabijo tudi škratka Copatka, ki se tam tako imenitno naje, da potem z velikim veseljem prioveduje vsem zgodbo o hudobni mačehi in dobrni pastorki. V igri nastopa pet mladih igralcev. Boigate kostume si je zamisliila Ema Tomáševič, scenico glasbo Matej Petanj, koreografijo pa Sara Kenda.

Kot vedno bosta predstavili dve, in sicer za abonma Sonček ob 16. uri in za abonma Zvezda ob 17.30. Kdor nima abonmaja, pa seveda lahko kupi posamezno vstopnico neposredno pred predstavo.

Lučka Susič

Kaj si bodo pa tokrat ogledali? V

ŽELEZARNA - Škedenjski odbor Nosmog predstavil lastne analize

»Onesnaževanje je mnogo hujše od uradnih podatkov«

V ponedeljek prijava sodstvu - Škedenjci umrejo prerano - Kaj delajo javne institucije?

Onesnaževanje, ki ga povzroča škedenjska železarna, je mnogo hujše od tistega, ki so ga doslej prikazovale javne institucije na osnovi uradnih podatkov. To je ugotovil lani ustanovljen okoljevarstveni odbor Nosmog iz Škedenja, ki se je predstavil javnosti v začetku septembra.

Namen odbora je boj proti onesnaževanju železarne in se je pod geslom »tisti... toda delovni« ponovno pojavil v javnosti včeraj na tiskovni konferenci, na kateri je predstavil v zadnjih treh mesecih opravljeni delo. V tem obdobju so namreč njegovi člani z lastnim denarjem poskrbeli za zasebne analize in tudi podrobno pregledali uradne podatke, ki so vsekakor javni, vendar težko berljivi in navadno tudi težko dosegljivi. Iz tega je izšlo, da so na škedenjskem, a tudi širšem območju poleg običajnih prašnih delcev in onesnažujočih snovi še druge, o katerih v dosedanjih uradnih poročilih ni bilo sledu. Med temi so v prvi vrsti kovine in še zlasti nekateri ogljikovodiki, kot je benzopiren, ki je kancerogena snov. Ko pa lebdi skupaj v zraku več nevarnih snovi, je stvar še hujša.

Spomnimo naj, da je odbor nastal spontano lani konec spomladi in se mu je od takrat pridružilo okrog 300 krajanov, sredi avgusta pa so za uspešno delovanje formalno ustanovili istoimensko neprofitno združenje. Njihov namen ni vsekakor prirejeti demonstracije ali druge oblike protesta proti vodstvu železarne ali javnim upravam. Nasprotno, člani odbora so se odločili za tehnično-birokratski oprijem in v tem smislu že pripravili vrsto pripomble glede okoljskega dovoljenja AIA, pa tudi vložili prijavo na tržaško tožilstvo. Novo prijavo so navedali včeraj in bodo že v prihodnjih dneh posredovali sodstvu nove zbrane podatke. Te sta včeraj predložila predsednica odbora Alda Sercin in član organizacije Adriano Tasso. Srečanja so se udeležili mnogi domačini, pa tudi deželni svetniki opozicije Stefano Alunni Barbarossa in Sergio Lupieri ter desne sredine Maurizio Bucci.

Na poldrugo uro trajajočem srečanju je Tasso s pomočjo slik in videoposnetkov podrobno prikazal razmere, v katerih živijo v Škedenju. Razmere, za katere nosijo po njegovem mnenju odgovornost javne uprave, deželna agencija za okolje Arpa in drugi dejavniki, ki v bistvu ne storijo ničesar. Kot primer je navedel pisma, s katerimi je generalni direktor podjetja za zdravstvene storitve Franco Rotelli seznanjal župana Roberta Dipiazzo z nevarnostjo nekaterih onesnažujočih snovi in ki jim s sledilo nobeno konkretno dejanje. Iz analiz, ki jih je po nalogu grupe Luchini opravilo podjetje Ecosanitas, je med drugim izšlo, da je količina mnogih ogljikovodikov in še zlasti benzopirena nad dovoljeno mejo, merilna naprava v Ul. Costalunga pa je aprila in maja lani pokazala izrazito veliko količino benzopirena. Koncentracija prašnih delcev PM10 pa je ponekod dejansko stalno nad od zakona predvidenim pragom, pravi Tasso. V Ul. S. Lorenzu, kjer je železarni najbližja merilna naprava, je namreč lani koncentracija delcev PM10 prekoračila mejo 115 krat (zakonodaja dovoljuje največ 35 krat letno). Če temu dodamo, da je burja lani pihala 146 dni in da je 59 dni deževalo je jasno, da je koncentracija PM10 v bistvu vselej nad predvideno mejo. Razumljive so v tem smislu izjave pnevmologa Fabia Petrossija, po mnenju katerega Škedenjci »v povprečju umrejo prerano«.

Odbor se je nenazadnje dotaknil tudi vprašanja gradnje uplinjevalnika v Žavljah. Glavno vprašanje, je dejal Tasso, je kje ga nameravajo zgraditi. Po predvidenih bo oddaljen le 700-800 metrov od železarne, v kateri pa včasih pride tudi do nezgod. Tako so predvajali posnetke, ki jih je nek prebivalec posnel 23. avgusta lani ob 20. uri z mobilnim telefonom. Tasso je puščal, da se je zaradi okvare razvnel silovit požar, o katerem ni poročal nihče, niti mediji. Gasilci so takoj prihiteli, je pogidal, toda vodstvo železarne jim je predvedalo vstop.

A.G.

V škedenjski železarni se je 23. avgusta lani ob 20. uri razvnel silovit požar. Na sliki pogled iz Milj

BAZOVICA - Predstavitev publikacije v Naravoslovнем didaktičnem centru

Deset pešpoti za spoznavanje gozdov Furlanije-Julijске krajine

V Naravoslovнем didaktičnem centru v Bazovici so v petek predstavili novo publikacijo, ki je namenjena tako šolam kot družinam Furlanije-Julijске krajine. Publikacija Camminaboschi.fvg vsebuje številne ilustracije in opis desetih pešpoti v naši deželi, vključno z bogatimi informacijami o rastlinstvu, živalstvu, zgodovini, tradicijah in tudi o kuhičnih raznih območjih Furlanije-Julijске krajine.

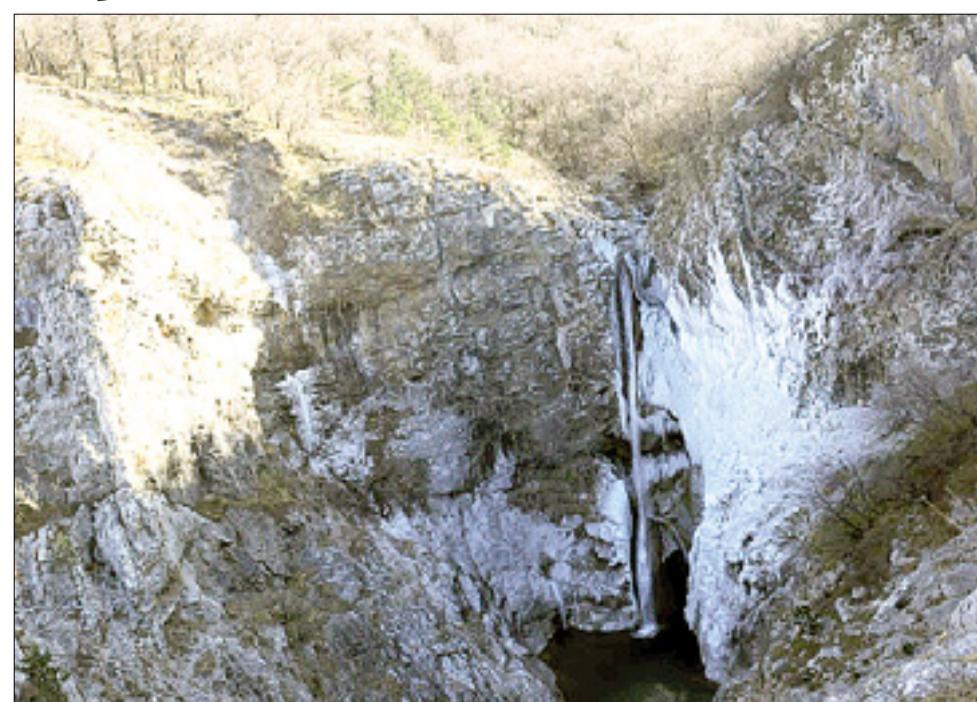
Novost sta predstavila deželni odbornik za kmetijstvo, naravo in gozdove Claudio Violino in novi direktor pristojnih deželnih uradov Luca Bulfone, sprejela pa ju je med drugimi članica krajevnih gozdnih čuvajev in slovenska koordinatorka Naravoslovnega didaktičnega centra Anastasia Purič. Odbornik Violino je podprt dal, da je treba v varstvo in razvoj okolja vključiti nove generacije, »zaščita narave pa mora v čim manjši meri ovirati razvoj kmetijstva,« je še dodal. Gozdovi so za našo deželo zelo pomembni, saj zaobjemajo več kot tretjino (točneje 35 odstotkov) njene površine.

Članica krajevnih gozdnih čuvajev Anastasia Purič in deželni odbornik Claudio Violino z novo publikacijo

VREME - Igra narave z burjo in nizkimi temperaturami

Slap v dolini Glinščice si je te dni nadel ledeni oklep

V zadnjih dneh je za spoznanje bolj pritisnil mrz z burjo in so se temperature za več časa spustile pod ničlo. Burja in mrz pa sta poleg nevšečnosti omogočila tudi igro narave, tako kot v dolini Glinščice, kjer je srebrni trak slapa zaledenel in s svojo lepoto potrdil, da tudi zima prinaša svoje čare.

KNULP - Jutri

Predstavili bodo knjigi Jelinčiča in Sadarja

V knjigarni Knulp v Trstu (v Ul. Madonna del Mare 7/a) bo jutri ob 18. uri skupna predstavitev italijanskega prevoda visokogorskega trilerja Umor pod K2 z naslovom Assassinio sul K2 Dušana Jelinčiča in romana novinarja Giuliana Sadarja Latitudine presunta (Domnevna latituda). Romana bo predstavila Patrizia Vassotto, ki se bo osredotočila predvsem na problem potovanja in literature. Jelinčič bo prikazal ščepec diapozič s svojih himalajskih odprav, Sadar pa s krajem, kjer se odvija njegova kriminalka, torej Singapur, Kitajska, Šri Lanka in Trst. Uvod Jelinčičeve knjige je napisal novinar Paolo Rumiz, Sadarjeva pa Tullio Avoledo. Knjiga Umor pod K2 je prvič izšla v slovenščini leta 2000 pri koprski založbi Lipa, pred kratkim jo je ponatisnila ljubljanska založba Sanje, zdaj pa jo imamo še v italijanskem prevodu leposlovne zbirke Ruj pri založbi Antony iz Trsta.

ŠOLSTVO - V luči vpisovanja v prvi letnik za prihodnje šolsko leto

Po božičnih počitnicah vrsta informativnih srečanj

Zaradi sprememb v šolstvu bo letos vpisovanje potekalo do 28. februarja

Mesec januar je bil dolga leta tradicionalno posvečen vpisovanju v prvi letnik otroških vrtcev in šol vseh stopenj. Tokrat pa se vpisovanje ni še uradno začelo, saj ravnatelji čakajo na uradno okrožnico, ki pa še ni dospeла. Znano je le, da se bo letos vpisovanje zavleklo do 28. februarja: tako so se v začetku lanskega decembra odločili na italijanskem ministrstvu za šolstvo, z namenom da šolam in družinam ponudijo več časa za pripravo na novosti, ki že v prihodnjem šolskem letu čakajo otroške vrtce, osnovne in niže srednje šole, od šolskega leta 2010-2011 dalje pa tudi višje srednje šole. Gre za spremembe, ki sta jih italijanska vlada in parlament lani sprejela na področju šolstva in ki med drugim uvajajo npr. t.i. »referenčnega učitelja« na osnovnih šolah, znižanje števil na pouka na nižjih srednjih šolah in drastično zmanjšanje števila učnih smeri na višjih srednjih šolah, poleg tega pa 60-minutne učne ure, okrepljen pouk angleščine in na-grade za zaslužne šolnike.

Na nekaterih slovenskih šolah v Trstu so že proti koncu lanskega leta priredili informativna srečanja oz. dneve odprtih vrat. Tako so taka srečanja priredili že na Liceju Franceta Prešerna, na Trgovskem tehničnem zavodu Žige Zoisa in na njegovem oddelku za geometrije ter na Poklicnem zavodu Jožefa Stefana. Po premoru zaradi božičnih in novoletnih počitnic pa se napoveduje nov »val« informativnih srečanj in dni odprtih vrat, od katerih bodo nekateri stekli že v prihajajočem tednu. Kar se tiče višjih srednjih šol, bodo na Liceju Franceta Prešerna svoj informativni dan ponovili v petek, 16. januarja, od 18. do 20. ure. Isti dan bo srečanje tudi na Pedagoškem in družboslovнем liceju Antona Martina Slomška, kjer bodo dijaki tretjih razredov nižjih srednjih šol in njihovi starši lahko pridobivali informacije o študiju na tej šoli med 17. in 19. uro, informativni dan pa bo tudi v nedeljo, 18. januarja, med 10. in 12. uro.

Že z jutrišnjim dnem pa bo stebla serija dni odprtih vrat v otroških vrtcih Didaktičnega ravnateljstva Nabrežina. Tako bo jutri od 11. do 12. ure dan odprtih vrat v vrtcu v Gabrovcu, medtem ko bodo informativni dnevi v ostalih vrtcih (v Devinu, Mavhinjah in Nabrežini) v četrtek, 15. januarja, vedno od 11. do 12. ure.

Na Liceju Franceta Prešerna bodo ponovili informativni dan (na arhivskem posnetku prizor z lanskega decembrskega informativnega srečanja)

KROMA

MIROVNIŠKI ODBOR - Pobude proti izraelskemu posegu v Gazi

Solidarnost s Palestinci

Prihodnjo soboto bo manifestacija na Borznem trgu - Včeraj demonstrirali tudi skrajni desničarji

Mirovni so s transparentom, zastavami in letaki izrazili solidarnost Palestincem. Danes se bodo nastanili v bližini Velikega trga

KROMA

ŠOLSTVO - Tržaški odbor proti enemu samemu učitelju

Osveščali bodo starše

Člani odbora se bodo v začetku novega leta posvetili predvsem informativni dejavnosti ob priložnosti vpisovanja

Med lanskimi uspešnimi pobudami odbora je bila tudi oktobraška baklada proti spremembam v šolstvu

KROMA

S koncem božičnih in novoletnih počitnic ter z obnovitvijo pouka v vseh vrtcih in šolah se je obnovilo tudi delovanje Tržaškega odbora proti enemu samemu učitelju, ki je zelo dejaven pri pobudah, ki nasprotujevladnim spremembam na področju šolstva. Tako je odbor v četrtek popoldne na svojem sedežu v Ul. Rittmeyer priredil zborovanje, ki se ga je udeležilo kakih trideset predstavnikov raznih šol, ki delujejo na tržaškem, pa tudi na tržaškem te-

ritoriju. Srečanje je bilo posvečeno predvsem preučevanju možnih pobud, s katerimi bi nasprotniki vladne šolske politike osveščali javnost in predvsem starše. V pravkar minulem letu je namreč odbor priredil nekaj uspehljih javnih pobud, v začetku tega leta pa se spriča začetka vpisovanja v šole in vrtce želi posvetiti predvsem informiranju družin.

Tako bodo člani odbora prisotni na informativnih srečanjih, kibodo stekla po šolah, pri čemer bodo starše otrok, ki bodo s prihodnjim šolskim letom stopili v prvi razred osnovne šole, pozivali, naj za svoje otroke izberejo model 30-urnega te-

jali starše na vse dejavnosti, ki potekajo ob soprisotnosti več učiteljev in ki bodo s prihodnjim šolskim letom izginile. V februarju pa bodo verjetno priredili kako drugo javno pobudo. O svojih akcijah pa bo Tržaški odbor proti enemu samemu učitelju širšo javnost obveščal tudi preko spletnih strani www.cespbo.it/trieste.htm.

Dalje bodo nasprotniki načrtov vla-de na področju šolstva do junija opozar-

odločen »ne« vojaškim posegom v Gazi in poziv italijanski diplomaciji, naj se odločne zavzame za mir in za zagotovitev humanitarne pomoči žrtvam nasilja. To so glavne točke, na katerih temeljijo pobude tržaških mirovnikov. Na sedežu mirovniškega odbora v Ul. Valdirivo je bil v petek zvečer sestanek, na katerega so bili vabljeni predstavniki kulturnih društev ter političnih in sindikalnih organizacij.

Na sestanku so določili program mirovniških pobud, ki so se začele že včeraj. Včeraj popoldne so v Ul. Delle Torri delili informativne letake in plakate o palestinski situaciji ter o humanitarni stiski v Gazi. Poleg predstavnikov mirovniškega odbora so bili prisotni zastopniki Stranke italijanskih komunistov, Kritične levice in še kdo. Danes bodo mirovni bodo mirovni od 11.30 dalje na Trgu Capo di piazza (med Velikim in Borznim trgom). V sredo pa bodo na tiskovni konferenci (ob 11.30 v Ul. Valdirivo) predstavili manifesta-cijo za mir, ki bo na vrsti v soboto, 17. januarja ob 16.30 na Borznem trgu.

Včeraj dopoldne pa so na Borznom trgu zasedali tudi skrajni desničarji gibanja Forza Nuova, ki so tradicionalni nasprotniki ZDA in Izraela. Z zastavami in vzkliki so pozivali izraelsko državo, naj se odreče svojim imperialističnim težnjam.

DSI - Jutri

Je modro govoriti o stvareh, ki bolijo?

Prvi ponedeljkov večer Društva slovenskih izobražencev v novem sončnem letu bo jutri posvečen bolečim ranam naše polpreteklosti in odnosu, ki naj bi ga imeli do njih. V Peterlinovi dvorani bo ob 20.30 nastopila direktorica Študijskega centra za narodno spravo v Ljubljani, zgodovinarka mag. Andreja Valič. Predaval bo na temo Je modro govoriti o stvareh, ki bolijo?

Valičeva se je rodila pred 48 leti v Kranju, kjer od leta 1984 poučuje na gimnaziji, ob tem pa je od leta 2005 asistentka na Oddelku za politologijo Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani, kjer tudi zaključuje doktorski študij. V letih 2003-08 je bila predsednica Društva učiteljev zgodovine Slovenije in organizirala je vsa štiri dosedanja zborovanja slovenskih učiteljev zgodovine. Nastopila je na več seminarjih in konferencah ter objavila vrsto študij.

Novembra lani je postala direktorica Študijskega centra za narodno spravo. Ta se je razvila iz Sektorja za popravo krivic in narodno spravo na slovenskem pravosodnem ministru. Njegova temeljna naloga je bilo proučevanje vseh oblik nasilja in kršitev temeljnih človekovih pravic ter svoboščin, ki so jih nad slovenskim narodom in nad pripadniki drugih etničnih in verskih skupnosti v Sloveniji v posameznih obdobjih povzročili vsi trije glavni totalitarni sistemi 20. stoletja: fašizem, komunizem in nacizem. Zaradi objektivne potrebe po povečanju dejavnosti države na navedenem področju in zvezzanosti k objektivnemu proučevanju zgodovine ter uresničitve pogojev za narodno spravo je prejšnja slovenska vlada ustanovila Študijski center za narodno spravo.

Ker je mag. Andreja Valič po ocetu primorskega izvora, bo v razmišljanje o slovenskih srečanjih s totalitarizmom vključila tudi primorsko zgodbo 20. stoletja.

ZDRAVSTVO

V sredo srečanje o azbestu

Tudi mala dežela Furlanija-Julijske krajine lahko veliko prispeva k reševanju svetovnega problema, kakršen je azbest. V to je prepričano združenje izpostavljenih azbestu (AEA), ki prireja v sredo strokovno srečanje na temo »Sklad za žrtve azbesta in pokojninskih prispevkov«. Srečanje bo na Pomorski postaji od 14.30 do 16.30.

Združenje AEA že dolgo let opozarja na smrtonosnost azbestnih vlaken in na pomanjkanje oz. pomanjkljivo izvajanje zakonov na tem področju. Na sredinem srečanju bosta posegla predsednik AEA Aurelio Pischianz ter odvetnik in izvedenec za zakonodajo o azbestu Ezio Bonanni iz Latine. Združenje AEA je pred kratkim predstavilo knjigo Il male che non scomparre mladega Enrica Bulliana. Delo vsebuje pomembna pričevanja o žalostnem poglavju azbestnih bolezni.

EUROPE DIRECT - Pobude in gradivo za osnovne, nižje in višje srednje šole

Evropska unija stopa v slovenske razrede

Slovenski univerzitetni študentje lahko opravijo delovno prakso v evropskem uradu ob tržaškem županstvu

Urad Europe Direct, ki ima sedež v Ul. Procureria, tik ob tržaškem županstvu, vabi k sodelovanju slovenske šole, pa tudi slovensko govoreče študente Univerze v Trstu. Urad, ki ga upravlja Občina Trst, sodi v mrežo preko 400 informativnih uradov Evropske komisije na starci celini.

Tržaški urad je med najbolj dejavnimi, že sedmo leto pa osebje Europe Direct obiskuje krajevne osnovne, nižje in višje srednje šole Furlanije-Julijskih krajine. Učenci in dijaki spoznavajo osnovno zgodovino in politike Evropske unije, predavanje pa ni suhoporno, saj je pristop sproščen, igrov in usmerjen v aktivno sodelovanje slušateljev. Lekcija, vključno z videoposnetki, traja eno uro, na voljo pa je bogato tiskano in video gradivo v slovenskem jeziku (slednje je na razpolago tudi v uradu), tako kot v vseh uradnih jezikih EU. Vse informacije so na spletni strani www.retecica.trieste.it/eud ali na tel. št. 040-6754141.

Europe Direct ob enem vabi slovenske študente, naj se pozanimajo za opravljanje delovne prakse v uradu ob županstvu. Sestavljeni bodo spletna informativna pisma, prevajali besedila v slovenščino in sodelovali pri projektih v okviru programa Mladi v akciji (Youth in Action). (af)

Ena poglavitnih dejavnosti urada Europe Direct je izvajanje projektov v okviru programa za mednarodne izmenjave Mladi v akciji (Youth in Action)

OBISK - V Narodnem domu

Študentje iz Minnesota spoznavali našo skupnost

V četrtek, 8. januarja, se je v Trstu mudila skupina 25 ameriških študentov iz kolidža St. Olaf iz Minnesote. V jutranjih urah so v Narodnem domu prisluhnili predstavitev slovenske narodne skupnosti v Italiji. Zaira Vidali iz Slorija jim je spregovorila o problemati identitetne manjšin ter o pomenu razlikovanja med koncepti države in nacije ter narodnosti in državljanstva pri obravnavanju te teme. Nадalje so prisluhnili krajšemu orisu stanja manjšin v Evropi in nekaterih najpomembnejših evropskih dokumentov za varstvo manjšin. Sledila je še podrobnejša predstavitev slovenske narodne skupnosti, ki živi v deželi Furlaniji-Julijski krajini, in sicer njene organizirnosti, šolstva, političnega predstavnštva, gospodarstva in kulturnega delovanja. Prof. Jože Pirjevec z Univerzo na Primorskem je nato ameriškim gostom podal zgodovinski pregled slovenske prisotnosti v Trsu od 18. stoletja dalje. Podrobnejše jim je obrazložil potek nastajanja meje po razpadu avstro-ogrskoga cesarstva do leta 1954. Na tak način so študentje lahko razumeli, zakaj se danes na mejnem območju med Italijo in Slovenijo nahajata slovenska na-

Zaira Vidali

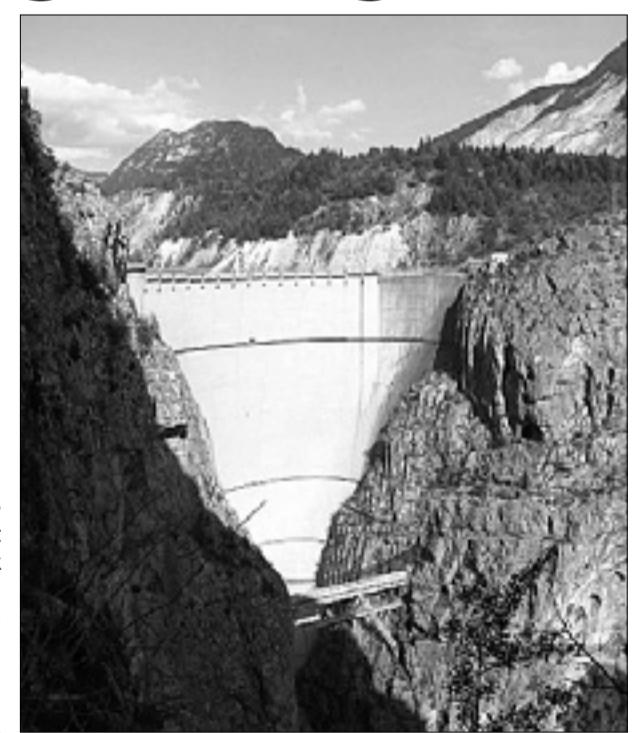
VAJONT - Napovedana katastrofa

Projekt šol Stefan in Slomšek v spomin na tragični dogodek

9. oktobra 2008 je poteklo 45 let od tragedije v Vajontu, ki je povzročila okrog 2.000 žrtev in ogromno gmotno škodo. Da bi ta dogodek primerno obeležili, je nastal projekt Vajont, ki sta ga uresničili dve šoli: naš poklicni zavod Jožeta Stefana ter Pedagoški in družboslovni licej Antona Martina Slomška. Dijaki bienija obeh zavodov so z mentorstvom profesorjev verouka, slovenščine, italijanščine in ved o zemljji pripravili raziskave in iskali vire informacij, si ogledali video predstavo Vajont Marca Paolinija in šli na poučno ekskurzijo v kraje, ki jih je tragedija prizadela.

Preko predavanj posameznih profesorjev ter z iskanjem podatkov po internetu smo dijaki izvedeli, da je bila gradnja jezu v ozki dolini Vajont del velikega hidroenergetskega sistema, ki je bil namenjen potrebam hitro rastučih severnoitalijanskih mest. Delo je načrtovalo in izpeljalo podjetje SADE (Società Adriatica Di Elettricità) iz Benet ut zgradilo betonski jez, ki je bil s svojimi 261,6 m najvišji dotlej in prava gradbena mojstrovina. Dolina Vajont, v kateri bi moralo nastati akumulacijsko jezero, pa je imela poleg ugodnih tudi slabe lastnosti. Njena pobočja so namreč zelo nestabilna, saj jih ne sestavljajo samo apnenčaste kamnite gmote, ampak tudi tanke vmesne plasti gline. Poleg tega so tla tudi nagubana, tako da so zelo primerena za drsenje. Podjetje SADE teh podatkov ni upoštevalo in gradnjo nadaljevalo ter jo v dveh letih (od 1957 do 1959) tudi zaključilo. Nato je prišel na vrsto tehnični preizkus delovanja jezu, pri čemer so dolino napolnili z vodo. Tedaj so se začeli pojavljati prvi znaki nestabilnosti, kot potresi in razpoke na hribu Toc, s katerega se je že 1959 utrgal plaz z maso 700.000 kubičnih metrov in zdrsnil v jezero. Tudi ti dogodki niso ustavili podjetja SADE, saj ni upoštevalo novih geoloških poročil in je dalo prednost manj alarmantnim mnenjem ter celo ponarejalo nekatere podatke. Zaradi nevarnosti novih plazov so ugotovili, da drsenje kamnin lahko nadzorujejo z dviganjem in spuščanjem vodne gladine v jezeru. To pa je povzročilo topljenje glinenih plasti in 9. oktobra 1963 je ob 22.39 na hribu Toc nastal kamnit zdrs z maso 260

Jez v Vajontu še danes stoji kot spomenik neodgovornosti tistih, ki so po vsej sili hoteli uresničiti tveganji projekt. Žal so doslej neznanovani.

milionov kubičnih metrov in v 45 sekundah s hitrostjo 60-100 km/h zgrmel v jezero. Nastal je ogromen val, ki je najprej pljusknil po dolini navzgor in oplazil vasi Erto in Casso; nato je val, visok nad 150 m, pljusknil čez jez in po ozki soteski z vso silo vdril v dolino reke Piave, ki je na tistem mestu široka le 2 km. Voda je pred sabo potiskala zrak, da je nastal t.i. »underground-train effect« - zrak je bil zaradi hitrosti vode tako stisnjen, da je pridobil rušilno moč. Tako so bile dobesedno izbrisane vasi Longarone, Pirago, Rivalto, Villanova in Faè, žrtev je bilo okrog 2.000 (mnogih trupel niso nikoli našli), nastala je ogromna gmotna škoda, reka Piave pa je bila še dalj časa v spodnjem toku višja za 10 metrov.

Odgovorni pri podjetju SADE niso bili nikoli primerno kaznovani, prebivalce doline Vajont pa so prisilno izselili takoj po tragediji, saj so kljub vsemu še vedno nameravali izkoristiti jez.

Leta 2003 je ob 40. obletnici te tragedije igralec Marco Paolini uprizoril svoj monolog Vajont na prostem v bližini jezu in v njem razkril ozadje dogodka ter izpostavil odgovornosti tistih, ki so se iz ekonomskih razlogov

ISKANE OSEBE

Policisti uspešno zasledujejo ubežnike

Junija lani je sekcija organiziranega kriminala tržaškega mobilnega oddelka policije ustanovila delovno skupino, ki se ukvarja izključno z iskanjem ubežnikov. To so obsojeni, ki se skušajo s pobegom in skrivanjem izogniti svoji kazni.

V nekaj mesecih je ekipa že zasačila in prijela 11 ljudi. Najbolj znano ime je Salvatore Masellino, ki je padel v policijsko past oktobra lani. Zaradi namernega umora in drugih povezanih kaznivih dejanj iz daljnega leta 1982 ga je sodišče iz Trenta svoj čas obsodoilo na 9 let in 11 mesecev zapora. 50-letni podjetnik je že dolgo živel v Andori, njegovi posli pa so ga pogosto vodili v Španijo in na Nizozemsko. V sodelovanju s kolegi iz teh dveh držav so mu tržaški policisti prišli na sled, prijeli so ga v Malagi. Po božiču so prijeli tudi Roberta Floro, ki mora prestati 6 let zapora zaradi trgovanja z drogo iz leta 1997, novembra pa so arretirali Tržaščana Davideja Abbrescia, ki je bil obsojen na 3 leta in 4 mesece zapora.

odločili za tak projekt ne glede na usodo tamkaj živečega prebivalstva. Posnetek te predstave smo si dijaki Stefana ogledali 28. oktobra, da bi se primerno pripravili na ekskurzijo.

Dne 29. oktobra 2008 je bila na vrsti ekskurzija v dolino Vajont in v Longarone. Dijaki obeh šol smo se z avtobusi odpeljali do vasi Erto, kjer smo se v spremstvu vodičev razdelili v dve skupini: ena si je ogledala muzej, ki hrani posnetke teh krajev pred tragedijo in po njej, pa tudi računalniške simulacije zdrsila plazu ter pričevanja preživelih; druga skupina pa je šla na jez, ki je kljub strašnemu vodnemu pritisku ostal praktično nepoškodovan. Sedaj stoji tam kot opomin, da se take stvari ne ponovijo več. Na to sta se skupini zamenjali.

Ob koncu smo se dijaki še počlonili žrtvam na spominskem pokopališču v Fortogni, nakar smo se vrnili proti domu.

Kljub slabemu vremenu, ki je preprečilo obisk vasi Casso tik nad jezom, je bila ekskurzija zanimiva in poučna. Na nas je naredila globok vtis, tako da se nam bodo ti dogodki neizbrisno vtisnili v spomin.

Dijaki I. MO-EO in II. EO DPZIO Jožeta Stefana

Včeraj danes

Danes, NEDELJA,
11. januarja 2009
PAVLIN

Sonce vzide ob 7.44 zatone ob 16.42 - Dolžina dneva 8.58 - Luna vzide ob 17.13 in zatone ob 8.04.

Jutri, PONEDELJEK,
12. januarja 2009
TATJANA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 5,9 stopinje C, zračni tlak 1024,5 mb raste, veter 27 km na uro, jugo-vzhodnik, vla-ga 26-odstotna, nebo jasno, morje rah-lo razgibano, temperatura morja 9,3 stopinje C.

OKLICI: Gaetano Tucci in Ilaria Ange-la Sfogola, Danjel Delcont Bernard in Francesca Criti, Gianfranco Zotti in Danjela Dilica, Davide Degrassi in Valentina Savron, Andrea Manganaro in Silvana Rakić, Davide Casali in Moni-ca Zaiz, Dario Luciano in Gabriela Iuliана Preda, Gianfranco Ungaro in Silvana Foti, Tarik Sarhan in Jennifer Pittini.

Lekarne

Nedelja, 11. januarja 2009

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Dante 7 - 040/630213, Ul. Costa-lunga 318/A - 040/813268, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040/271124, Prosek - 040/225340 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim recep-tom.

Lekarne odprte
od 16.00 do 20.30

Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040/225340 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim recep-tom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 14 - 040/572015.

Od ponedeljka, 12.

do sobote, 17. januarja 2009

Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Korzo Italija 14 - 040/631661, Oštrek Vardabasso 1 - 040/766643, Ul. Flavia 39/C - 040/232253, Zgonik - Božje Po-lje 1 - 040/225596 - samo s predhod-nim telefonskim pozivom in nujnim re-cptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Korzo Italija 14, Oštrek Vardabasso 1, Ul. Giulia 1, Ul. Flavia 39/C, Zgonik - Božje Polje 1 - 040/225596 - samo s predhod-nim telefonskim pozivom in nujnim re-cptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 1 (040/635368).

www.farmacistitreste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdrav-stvena služba (od 20. do 8. ure, pred-praznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Ga-rolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Sette anime«.

ARISTON - Dvorana rezervirana.

CINECITY - 10.45, 13.30, 15.00 16.00, 17.25, 18.30, 20.00, 21.30, 22.15 »Set-te anime«; 10.55, 13.05, 15.10, 17.40, 20.00, 22.05 »Yes Man«; 16.40, 18.25, 20.10, 22.00 »The Strangers«; 11.00, 13.00, 14.55 »Lissy principessa alla ris-cossa«; 10.55, 12.55, 16.40, 20.25 »Il bambino con il pigiama a righe«; 10.50, 12.55, 16.50, 16.40, 18.30, 20.20 »Madagascar 2«; 10.45, 15.15, 17.30,

22.10 »Natale a Rio«; 14.45, 18.30, 22.15 »Il Cosmo sul como«; 13.15, 20.00, 22.05 »Come un uragano«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.00, 19.45, 21.15 »Valzer con Bashir«; 18.35 »La duchessa«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 21.00 »L'ospite inatteso«.

FELLINI - 11.00, 15.30 »Bolt - Un eroe a quattro zampe«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Come Dio comanda«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 15.30, 17.10, 18.55, 20.40, 22.20 »Yes Man«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Un matrimonio all'inglese«; 17.30, 19.10, 20.40, 22.20 »Il bambino con il pigiama a righe«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 11.00, 14.30, 16.00 »Lissy, principessa alla riscossa«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.20, 18.40, 21.00 »Rokenroler«; 19.30 »Avstralija«; 15.30, 17.30 »Madagaskar 2«; 16.00, 18.00, 20.00 »Ljubezen v Barceloni«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30, 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Magadascar 2«; Dvorana 2: 11.00 »Wall-E«; 15.40, 20.45 »Come un uragano«; 17.20, 22.20 »Il Cosmo sul como«; Dvorana 3: 11.00, 14.30 »Lissy - Principezza alla riscossa«; 15.30 »Ember - Il mistero della citta' di luce«; 19.00 »Si puo' fare«; Dvorana 4: 11.00, 14.30, 17.00, 19.00, 21.00 »Sette anime«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Natale a Rio«.

SUPER - 16.45, 20.30 »Mamma mia!«; 18.30, 22.15 »Twilight«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.20, 17.40, 20.00, 22.10 »Sette anime«; Dvorana 2: 15.30, 17.45, 20.10, 22.15 »Natale a Rio«; Dvorana 3: 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Yes Man«; Dvorana 4: 16.00, 22.10 »Il Cosmo sul como«; 17.50, 20.00 »Come un uragano«; Dvorana 5: 15.30, 17.30 »Magadascar 2«; 20.00, 22.00 »La duchessa«.

Izleti

AŠD-SK BRDINA organizira danes, 11. januarja, avtobusni izlet v Forni di So-pri. Zbirališče na parkirišču pri kri-žišču drž. ceste 202 na Općinah. Od-hod avtobusa ob 6.30. Informacije in prijave na tel. št.: 347-5292058 ali 348-8012454.

SESTRE IZ SV. KRIŽA PRI TRSTU organizirajo v soboto, 31. januarja, ogled zanimivih jaslic v cerkvah v Po-stojni, Ljubljani, Dravljah in Črnučah, kjer bo tudi kisoilo. Kisoilo bo sledil obisk Kamnika in če bo čas dopuščal tudi Krana. Cena izleta 35,00 evrov. Za vpis in podrobnejše informacije pokličite na tel. številko 040 220693 ali 347-9322123.

VABIMO vas na potovanje in južno Tur-cijo in na Ciper po poteh sv. Pavla od 20. do 29. aprila. Za informacije: uprava Novega glasa v Gorici, tel. 0481 533177, uredništvo v Trstu 040 365473, g. Jože Markuža, 040 229166.

Čestitke

Ob rojstvu male CLARISSE če-stita nonotu Borisu Kocjanu MoPZ upokojencev iz Brega, čestitkam se pridružuje tudi MoPZ Fran Venturi-ni.

Dragi UGO, danes praznuje rojstni dan. Iskreno ti čestitamo in ti želimo obilo sreče in zdravja! Teti Bianka in Lidija, Ervin ter vsi so-rodniki.

Prireditve

ŽUPNIJA SV. ROKA v Nabrežini prireja tradicionalni božični koncert danes, 11. januarja, ob 16. uri v cerkv sv. Ro-ka. V okviru pobude Nativitas bosta nastopila dekleški zbor Kraški slavček in MePZ Igo Gruden iz Nabrežine, ter ansambel harmonik iz Sežane. Toplo vabljeno!

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM prireja danes, 11. januarja, božični koncert Mladinskega zabora »Dotik« iz Kranja. Nastopilo bo preko 30 mladih pevcev in instrumentalistov pod vod-stvom Tine Urbanec. Koncert bo v Marijinem domu v Rojanu (ul. Cordaroli, 29) ob 17. uri. Četrte ure pred pričetkom bodo člani Društva čakali pred cerkvijo za morebitni prevoz.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OB-ČINE v sodelovanju z Zvezo sloven-

DRUŠTVO
ROJANSKI MARIJIN DOM
pod pokroviteljstvom
Slovenske Prosvete

vabi na
Božični koncert
mladinskega zabora
»Dotik« iz Kranja

Danes, 11. januarja, ob 17. uri
v Marijinem domu v Rojanu
(ul. Cordaroli, 29)

Društvo slovenskih izobražencev

vabi na
predavanje
direktorice Študijskega centra
za narodno spravo v Ljubljani
mag. Andreje Valič

**»Je modro govoriti
o stvareh, ki bolijo?«**

Jutri, ob 20.30
v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3

11. GLEDALIŠKI VRILJAK

Gledališče na vrvi - Nova Gorica

HUDOBNA MAČEHA IN DOBRA PASTORKA

Dvorana Marijinega doma, pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27
danes ob 16. uri (RED SONČEK) in ob 17.30 (RED ZVEZDA).

Sodeluje ŠC Melanie Klein

Animacijo je podprla Zadružna kraška banka.

skih kulturnih društev in Občino Milje vabi na koncert v sklopu boži-čne revije Nativitas danes, 11. ja-nuarja, ob 15.30, v miljsko stolnico. Nastopa MePZ Trst pod vodstvom Aleksandre Pertot in solisti.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE pri-reja Novoletni koncert danes, 11.ja-nuarja, ob 17.uri, v občinskem gleda-lišču F.Prešeren v Boljuncu.

RADIJSKI ODER opozarja, da bo na-slednja predstava Gledališkega vrti-ljaka danes, 11. januarja, in ne 18. Na sporedbo bo igra Hudobna mačeha in dobra pastorka. Začetek predstav v Marijinem domu pri Sv. Ivanu: red Sonček ob 16.00, red Zvezda ob 17.30.

SKD TABOR IN ZSKD - OPENSKA GLASBENA SREČANJA danes, 11. januarja, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Općinah »Novoletni koncert«.

Nastopil bo Slovenski orkester klari-netov (dir. Nikolaj Žličar). Vabljeno! **SLOMŠKOVO DRUŠTVO** iz Križa in župnijska skupnost, vabita na božični koncert v petek, 16. januarja, ob 20. uri v župnijsko cerkev v Križu. Na-stopil bo MPZ Lojze Bratuž iz Gori-ce, dirigiral bo Bogdan Kralj. Toplo vabljeno!

KD SLOVENEC in župnijska skupnost iz Boršta in Zabrežca vabita v soboto, 17. januarja v Boršt na praznova-nje zavetnika sv. Antona. Ob 17. uri bo v vaški cerkvi slovesna sv. maša, ki jo bo daroval tržaški škof Evgen Ra-vignani, ob 20.00 bo v srešni hiši kul-turni program z nastopom MePZ Slo-vene-Slavec, ki ga vodi Danijel Grbec ter veseloigra v domaćem narečju, »Ku je pršla Alma...« v izvedbi dram-ske skupine KD Slovenec, tekst Jasna Petaros, režija Aleksander Corbatto. Ponovitev kulturnega programa bo v nedeljo 18. januarja, ob 18.30.

V BAMBIČEVU GALERIJI (Općine, Pro-seška ul. 131) bo razstava Štefana Grgića - Kraji duha odprtta do 23. ja-nuarja 2009. Oglej od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ter od po-nedeljka do sobote med 16. in 18. uro.

Osmice

OSMICA je odprta v Borštu pri Danelu Glavina.

OSMICO so odprli pri Batkovich, nudi-mo domač prigrizek. Repen 32, tel.: 040-327240.

OSMICO je odprl odprli Radovan Šemec v Prečniku.

OSMICO je odprla Nataša Pernarčič, Medjavas 21.

SKD TABOR in ZSKD
OPENSKA GLASBENA SREČANJA
DANES, 11. januarja, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opčinah

Novoletni koncert
Nastopil bo Slovenski orkester Klarinetov, dirigent Nikolaj Žličar.
VABLJENI!

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA Tiska
pripravlja novo monografijo o kriškem slikarju ALBERTU SIRKU
in poziva vse tiste, ki imajo kakršnokoli njegovo delo, fotografijo ali koristen podatek, da se oglašajo na tel. številko 040 368892 ali 3391564147 (Alina Carli) oz. naj pošljejo mail na info@ztt-est.it

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
abonmajska sezona
Koprodukcija Slovensko stalno gledališče in Novi Zato.
Tamara Matevc
ZALJUBLJENI V SMRT
Posvečeno Fuliu Tomizzi ob 10-letnici njegove smrti.
Režija: Samo M. Strelec
Igrajo: Nikla Petruška Panizon, Romeo Grebenšek, Primož Forte, Lara Komar in Miranda Caharija.
Premiera (red A): petek, 16. januar ob 20.30 v Mali dvorani SSG (z italijanskimi nadnapisi)
ostale ponovitve za vse abonentne s predhodno rezervacijo:
petek, 23. januar ob 20.30, sobota, 24. januar ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), nedelja, 25. januar ob 16. uri, petek, 6. februar ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), sobota, 7. februar ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), nedelja, 8. februar ob 16. uri, četrtek, 12. februar ob 19.30 (z italijanskimi nadnapisi), četrtek, 26. marec ob 19.30 (z italijanskimi nadnapisi), petek, 27. marec ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), sobota, 28. marec ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), nedelja, 29. marec ob 16. uri v Mali dvorani SSG.
Info in predpredaja: blagajna Slovenskega stalnega gledališča. Ponedeljek/petak (10.00/17.00), uro in pol pred pričetkom predstave. Brezplačna telefonska številka: 800214302
info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

Obvestila

SKD VIGRED obvešča, da so na razpolago društveni koledarji: pri odbornikih društva, v gostilni Gruden v Šempolaju in v knjigarni Terčon v Natrežini.

V BARKOVLAH, V CERKVI SV. JERNEJA, bo danes, 11. januarja, blagoslov otrok med mašo ob 11. uri. Pečili bodo pevci. Med mašo bo tudi tradicionalna ofer za zbor.

SKD TABOR obvešča člane in priatelje, da kdor zeli, lahko naroči izvod DVD-ja s posnetki društvenega delovanja »Od včeraj do danes«. Rezervacije sprememamo med 16. in 19. uro, v društveni knjižnici P. Tomažič in tovariji, (tel. 040-213945), kjer je na razpolago tudi publikacija »Od včeraj do danes - ob 40-letnici društvenega delovanja«.

KMEČKA ZVEZA obvešča člane, da bodo podružnice v Natrežini, Dolini in na Opčinah zaprte do 11. januarja 2009.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCI vabi v ponedeljek, 12. januarja, ob 20.30 v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, kjer bo direktorica Študijskega centra za narodno spravo v Ljubljani, zgodovinarka mag. Andreja Valič predaval na temo: Je modro govoriti o stvareh, ki bolijo?

KRUT v sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico vabi na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo v ponedeljek, 12. januarja, ob 16. uri na sedežu, ul. Cicerone 8. Dodatne informacije na Krut-u, tel. 040-360072.

PUSTNA SKUPINA ŠEMPOLAJ vabi vse prijatelje, ki bi se radi udeležili z nami povorce na Opčinah in v Sodnjah, da pridejo na sestanek v ponedeljek, 12. januarja, ob 20.30 v Štalco v Šempolaju.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da ob božičnih praznikih ne bo tečajev slovenskega, angleškega in španskega jezika do 12. januarja 2009.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo prva vaja v novem letu, v torek, 13. januarja, ob 20.45 na sedežu na Padričah.

ZARADI SLABEGA VREMENA in tehničnih problemov, se bo zbiranje odpadkov, ki bi se morallo vršiti v torek 6. januarja 2009 steklo/plastika/pločevinke (rumena kanta) Dolina, nadoknadio v torek, 13. januarja 2009, popoldan; zbiranje odpadkov, ki bi se morallo vršiti v četrtek, 8. januarja 2009 steklo/plastika/pločevinke (rumena kanta) Domjo, Lakotiče in Puje se bo nadoknadio v četrtek, 15.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA Tiska
pripravlja novo monografijo o kriškem slikarju ALBERTU SIRKU
in poziva vse tiste, ki imajo kakršnokoli njegovo delo, fotografijo ali koristen podatek, da se oglašajo na tel. številko 040 368892 ali 3391564147 (Alina Carli) oz. naj pošljejo mail na info@ztt-est.it

reja v torek, 20. januarja, ob 20.15 na svojem sedežu na Lonjerski cesti št. 267 degustacijo vitovske. Vabljeni vse člani in prijatelji! Zaželjena je predhodna prijava na tel. 333-4219540. **OBČINA DEVIN-NABREŽINA** sporoča, da bo izdajo vozovnic za javni prevoz po znižani ceni za civilne, delovne ter vojne in vojaške invalide, za slepe, gluhotneme in deportiranca s stalnim bivališčem v Občini Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor poskrbelo. Vsedržavno združenje vojnih in civilnih invalidov tudi na občinskem sedežu v Naselju sv. Mavra 124 - Sesljan v naslednjih dneh: v torek, 20. januarja, 17. februarja in 17. marca, od 14. do 15.30. Za dodatne informacije Vam je na razpolago občinska socialna služba, tel.: 040-2017389.

PRIMORSKA POJE. Pohitite s prijavo sicer programska knjižica ob začetku Primorske poje ne bo pripravljena. Čaka nas razpored zborov po revijah, morebitne spremembe, glasbena in tekstovna lektura, popravki v tiskarni in sam tisk. Vsa ta opravila zahtevajo svoj čas. Pobrskajte za prijavnico, ki vam je bila poslana v začetku decembra, če ste jo založili pa jo snamite na naši spletni strani www.wzpz.si.

SKD IGO GRUDEN obvešča, da poteka v društvenih prostorih telovadba za dobro počutje (joga) po naslednjem urniku: ob pondeljkih in sredah od 9. do 10.30 in ob 10.30 do 12. ure, ob torkih od 10.30 do 12. ure in tudi popoldan: ob pondeljkih od 18. do 19.30 in ob sredah od 19. do 20.30.

O.N.A.V. - Vsedržavno združenje pokuševalcev vina prireja tečaj degustacije, ki daje možnost pridobitve diplome uradnega pokuševalca. Tečaj (18 lekcij) se bo začel 28. januarja in bo potekal ob sredah in petkih od 20.30 do 22.30 v športno-kulturnem centru v Lonjeru. Za informacije lahko obiščete spletno stran: www.onav.it ali poklici na tel. štev. 333-4219540 ali 340-6294863; email: mailto:trieste@onav.it.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ obvešča, da 28. januarja je sklican Deželni Svet SSO, ki bo potekal v dvorani pevskih zborov v Devinu ob 19. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu.

OBČINA DEVIN - NABREŽINA obvešča kulturna in športna združenja, društva in krožke, ki imajo sedež v Občini ter tiste, ki delujejo v prid krajevnega prebivalstva, da lahko predložijo prošnjo za prispevek za redno delovanje v letu 2008 na kulturnem in športnem področju. Prošnje, opremljene s predvideno dokumentacijo, je treba predložiti do petka, 30. januarja. Obrazce bo mogoče dvigniti v Uradu za šolstvo in kulturo v Občinski knjižnici v Natrežini, št. 102, s sledenjem urnikom: ob pondeljkih in sredah 9.00-12.00 in 15.00-17.00, ob torkih, četrtekih in petkih 9.00-12.00. Info: Urad za kulturo, šport in prosti čas, Natrežina št. 102, tel. št.: 040-2017370.

OBČINA DEVIN - NABREŽINA obvešča, da se je začelo predpisovanje otrok v občinska otroška vrtca v Šempolaju in Sesljanu za šolsko leto 2009/2010. Prošnje za predpis je treba predložiti občinskemu uradu za šolstvo v prostorih občinske knjižnice v Natrežini, do 30. januarja 2009. Obrazci so na razpolago v zgoraj navedenem uradu ter v obh sekcijskem otroškem vrtcu. Za informacije je na razpolago isti urad, telefonika številka 040-2017370-375.

UPRAVA OBČINE DOLINA daje na znanje kulturnim, športnim in rekreacijskim društvom, ki imajo sedež in delujejo na občinskem ozemlju, da rok za predložitev prošnje za dodelitev občinskih prispevkov za leto 2009 zapade 31. januarja, ob 12. uri. Obrazci za predložitev prošnje so na razpolago v uradu za kulturo občine Dolina ali na spletni strani občine »http://www.sandorligo-dolina.it«.

VIŠJEŠOLSKA KLAPA IN MLADI PO SRCU POZOR! AŠD-KBRDIN organizira za vas zabaven smučarski tečaj s kratkimi smučmi z UPS tehniko. Prepustite se užitkom in novim izkušnjam na snegu pod vodstvom naših izkušenih trenerjev. Tečaji bodo v Forni di Sopra vsako nedeljo od 11. januarja dalje. Organiziran je avtobusni prevoz. Ne izgubite priložnosti za drugačno nedeljsko zabavo in za vse informacije takoj poklici na številko 3401653533 in ne bo vam gotovo žal!

O.N.A.V. - tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina pri-

nosti za drugačno nedeljsko zabavo in za vse informacije takoj poklici na številko 3401653533 in ne bo vam gotovo žal!

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA Tiska pripravlja novo monografijo o kriškem slikarju Albertu Sirku in poziva vse tiste, ki imajo kakršnokoli njegovo delo, fotografijo ali koristen podatek, da se oglašajo na tel. številko 040-368892 ali 339-1564147 (Alina Carli) oz. naj pošljejo mail na info@ztt-est.it.

TEČAJ ZA ZAROČENCE. Tečaj bo potekal v prostorih Marijanšča pod vodstvom gospoda Bedenčiča. Ker je to edini slovenski tečaj v zamejstvu, so vsi, ki se žele poročiti v cerkvi, vabljeni, da se ga udeleže. Tečaj želi prispevati k kvalitetnejšemu življenju v dvoje, ovrednotiti pomen družine ter z spodbujanjem življenjskega optimizma, prispevati k ozivljanju naše narodne skupnosti. Prvo srečanje bo v sredo 11. februarja, ob 20.30. Skupaj bo sedem srečanj. Srečanja bodo enkrat tedensko in to ob sredah. Ostale podrobnosti dobri vsak pri prvem srečanju.

DNEVI ODprtih vrat po posameznih Otroških Vrtcih Didaktičnega ravnateljstva v Natrežini, se bodo vršili po sledenih urnikih: OV Gabrovec 12. januarja, od 11. do 12. ure, OV Devin 15. januarja, od 11. ure do 12. ure, OV Mavhinje 15. januarja od 11. do 12. ure, OV Natrežina 15. januarja, od 11. do 12. ure.

PEDAGOŠKI IN DRUŽBOSLOVNI LICEJ ANTONA MARTINA SLOMŠKA vabi dijake tretjih razredov nižjih srednjih šol ter njihove starše in sicer v petek, 16. januarja 2009, od 18. do 20. ure.

LICEJ FRANCETE PREŠERNA prireja informativni dan za dijake tretjih razredov nižjih srednjih šol ter njihove starše in sicer v petek, 16. januarja 2009, od 18. do 20. ure.

Zadnji pozdrav Ediju!

Edoardo - Edi Cernigoi
Na silvestrski večer nas je prečno zapustil

Edoardo - Edi Cernigoi

Žalostno vest sporočajo

žena Maria, sin Gabrijel, brat Mario z Bruno, vnuka Alessandro in Roberto ter ostali sorodniki

Pogreb bo v sredo, 14. januarja ob 13.20 v ulici Costalunga. Namesto cvetja darujte združenju izpostavljenim azbestu ali združenju srčnih bolnikov.

Trst, 11. januarja 2009

Šolske vesti

DNEVI ODprtih vrat po posameznih Otroških Vrtcih Didaktičnega ravnateljstva v Natrežini, se bodo vršili po sledenih urnikih: OV Gabrovec 12. januarja, od 11. do 12. ure, OV Devin 15. januarja, od 11. ure do 12. ure, OV Mavhinje 15. januarja od 11. do 12. ure, OV Natrežina 15. januarja, od 11. do 12. ure.

Miranda, Sandro in Andrej s Katjo

Ob nenadni smrti dragega Edija sočustvujejo z Mario in Gabrijelom

Miranda, Sandro in Andrej s Katjo

Ob boleči izgubi dragega prijatelja Edija izrekajo iskreno sožalje svojcem

Celestina, Elda in družina Grudina

Ob boleči izgubi dragega očeta in moža Edija Cernigoia izrekajo iskreno sožalje Gabrijelu in Mariji

MZ, SKD Lonjer-Katinara in KK Adria

Zadnji pozdrav Ediju!

Meri in Fulvio

Žalovanju se pridružujejo

Ljudski dom G. Canciani - Podlonjer

Sindikat italijanskih upokojencev SPI CGIL - Lega centro

Združenje Union in Skupnost vinogradnikov in vrtnarjev Sv. Ivan, Vrdela, Podlonjer

Italijanska ustanova za spoznavanje slovenskega jezika in kulture

Ob nenadni izgubi Edoarda Cernigoia se

KD Rovte-Kolonkovec

klanja njegovemu spominu in izraža občuteno sožalje družini.

Vsi njeni

Općine, 11. januarja 2009

Pogrebno podjetje Alabarda Općine

ZAHVALA**Jean Granier**

Ob izgubi našega dragega se zahvaljujemo vsem, ki so nam bili ob strani.

Posebna zahvala MPZ Tabor, zdravniku Lizzi in zdravnici Lupinc.

Svojci

Općine, 11. januarja 2009

Pogrebno podjetje Alabarda Općine

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z

GORICA - Vsa vprašanja glede dvojezičnosti ostajajo na stežaj odprta

»Prefektura naj nadzira in spodbuja izvajanje zaščite«

Semolič: S Trgovskim domom nesprejemljive zamude - Dvojezičnost naj zagotavlja tudi pošta

Vsa vprašanja, povezana s spoštovanjem zakonskih obvez o dvojezičnem sporazumevanju z manjšinci, o katerih je pred več kot pol letom tekla beseda na goriški prefekturi, so še vedno na stežaj odprta. V lanskem juliju so se namreč s prefektom sestali vidni predstavniki goriških Slovencev in ga opozorili, da se zatika pri dvojezičnem poslovanju podjetij javne koristi in krajevnih uprav, da še vedno ni zagotovljeno pravilno zapisovanje slovenskih imen in priimkov na osebnih dokumentih, da se klobči Trgovskega doma rešuje prepočasi in na še marsikaj drugega. Prefektura si je tedaj naložila nalogu, da bo monitorirala in spodbujala udejanjanje zaščite, vendar se obveza o periodičnem sklicevanju delovnih omizij za preverjanje napredkov ni uresničila; med drugim je kmalu po julijskem srečanju prišlo do zamenjanje prefekta. Na vse to je Livo Semolič, goriški predsednik SKGZ-ja, že opozoril sedanjega prefektinjo in predlagal, naj se prefekturna spet angažira.

»Predvsem naj prefektura sklice ozji odbor - tako Semolič -, ki je bil ustanovljen, za to da rešuje problem Trgovskega doma. Širše omizije se je na prefekturi sestalo decembra 2007, ta pa je bil prvi in edini delovni sestanek na temo. Danes smo priča nesprejemljivim zamudam pri izpraznjevanju pritličnih prostorov, zato naj se sklice odbor, ki bi moral sproti odpravljati konkretnne ovire. Razčistiti mora zlasti vprašanje pristojnosti, saj je zadeva zašla na slepi tir, ker se dežela in zakladno ministrstvo nista še sporazumi, kdo je zadolžen za izpraznitve prostorov.«

Glede drugega vprašanja - dvojezičnega poslovanja podjetij javne koristi - je Semolič že spodbudil družbi Iris in Irisacqua; le-ta pošilja proslincem račune za dobavo vode v treh jezikih, ob italijanskem tudi v furlansčini in slovenščini. Na Irisu pa so povedali, da je reševanje problema odloženo na čas po reorganizaciji lastništva družbe. »Moramo pa priznati, da je goriški Iris - z razliko od sorodne tržaške družbe - vse zabojnike za odpadke opremil tudi s slovenskimi napisi,« pravi Semolič in napoveduje še obisk pri goriškem vodstvu pošte: »Preveril bom, kako so opremljeni za večjezično poslovanje in kako nameravajo ukrepati. Vztrajati moramo pri zahtevi, da naj zagotavljajo dvojezične obrazce, položnice in drugo dokumentacijo ter okence ali uslužbenca z znamenjem slovenščine, ki ga gotovo že imajo.« (ide)

Poslopje glavne goriške pošte

Fabianijev Trgovski dom na Verdijevem korzu

VZPI-ANPI

Bacicchi odstopil

Nasledil ga je Padovan

SILVANO BACICCHI

BUMBACA

Po 24 letih vodenja pokrajinskega odbora borčevske organizacije VZPI-ANPI je pred dnevi Silvano Bacicchi odstopil z mesta predsednika. 86-letni bivši poslanec se je za odstop odločil iz zdravstvenih razlogov, v znak hvaležnosti za opravljeno delo pa ga je pokrajinska skupščina zvezne VZPI-ANPI imenovala za svojega častnega predsednika, medtem ko je bil za novega pokrajinskega predsednika izvoljen 64-letni Tržičan Paolo Padovan. Borčevska organizacija v goriški pokrajini bo torej prvič vodil predsednik, ki se ni osebno udeležil partizanskega boja. Padovan je bil dolga leta tajnik tržiške sekcijs Komunistične partije; nekaj let je bil občinski odbornik, dva manda, od leta 1983 do leta 1993, pa deželnih svetnik. Padovan izhaja iz antifašistične družine, njegov oče Spartaco je bil namreč ugleden partizanski voditelj.

Bacicchi je takoj po izvolitvi čestital novemu predsedniku Padovanu v prepričanju, da bo le-ta znaš uspešno voditi borčevsko organizacijo. Odstopajoči predsednik Bacicchi je pri tem izrazil zadovoljstvo, da se zvezna VZPI-ANPI prenavlja, vendar ostaja zvesta idealom odporanstva in protifašističnega boja, na katerih temelji tudi italijanska republiška ustava. Padovan je po drugi strani podaril, da je treba v obdobju gospodarske krize še skrbnejše negotovje vrednote socialne pravici in demokracije, za katere so se med drugo svetovno vojno borili partizani. Po njegovih besedah se je zato treba zediniti okrog dediščine odporanstva in osvobodilnega boja ter si skupaj prizadevati za uveljavljanje socialnih in delavskih pravic. Bacicchi je vsekakor po odstopu zagotovil, da bo še naprej po svojih močeh stal ob strani zvezne VZPI-ANPI in ji pomagal pri doseganju svojih plenitnih ciljev.

NOVA GORICA - Priprave na skorajšnje srečanje treh uprav

Trije župani za mizo

V ospredju delovne komisije, sodelovanje pri evropskih projektih in »večni« okoljski vozli

Zupani Gorice Ettore Romoli, Nove Gorice Mirko Brulc in Šempetra-Vrtojbe Dragan Valenčič se bodo jutri dopoldne srečali na pripravljalnem sestanku v vidiku zasedanja treh uprav, ki bo potekalo v ponedeljek, 19. januarja, v novogoriški Perli po skoraj enem letu od zadnjega skupnega srečanja. V občinskih palači v Novi Gorici se bodo jutri trije župani in njihovi oziji sodelavci pomenili o temah, o katerih bodo poglobljeno razpravljali prihodnji teden. Govor bo torej o imenovanjih v skupino na delovna telesa in o sodelovanju v evropskem programskem obdobju 2007-2013. Na zasedanju treh uprav bodo namreč pre-

verjali projekte, ki jih vsaka od treh občin vodi z namenom, da se vanje vključita tudi ostali dve občini. Posebno pozornost bodo namenili tudi pobudam za iskanje podpore pri slovenski in italijanski vladi za izboljšavo cestnih in železniških povezav na Goriškem, za pospeševanje raziskovanja in gospodarskega razvoja. Pričakovati je, da bo Romoli napeljal pogovor na okoljsko teme (zlasti Koren in Livarna), ki tarejo Gorico, in na mednarodno omizje Italija-Jugovzhodna Evropa (International desk Italy-South East Europe), ki je napovedano za letošnji februar v novem kongresnem središču v Gorici.

Mavrična hiša Tolmin

Vabimo Vas na odprtje razstave mednarodne likovne kolonije

Zlata ribica (Tolmin)

Razstavlja:

France Slana, Zvez Apollonio, Gianni Borta, Nikolaj Mašukov, Klavdij Palčič, Zmago Modic, Rajko Svilari, Vida Slinniker Belantič, Azad Karim, David Ličen, Polona Kunaver Ličen, Susanne Damej, Janko Kastelic, Donatella Pellizzari, Alina Asberg, Nabergoj, Adel Seyoun, Rok Slana, Jana Dolenc, Reka Kiraly, Tjaša Pogačar, Mirko Bijkulčič in Ivan Stojan Rutar.

*Jutri - ponedeljek, 12. januarja 2009, ob 18. uri
v Kulturnem domu v Gorici (ul. I.Brass, 20).*

ANHOVO - V nesreči umrl 31-letni delavec iz okolice Sevnice

Usodni padec na beton

Med prekrivanjem strehe podjetja Esal se mu je udrlo na dotrajani salonitni plošči

TRŽIČ - Akcija karabinjerjev

Aretacija, prijava in ukraden avtomobil

Rihuanie in dve precizni tehnici. Karabinjerji so zasegli avtomobil, ki je bil nekaj ur prej ukraden v Vidmu. Vozilo so našli z odprtimi vrati, saj zgleda, da so ga nepridipravi zapustili, potem ko so zagledali karabinjersko izvidnico. Karabinjerji so obiskali tudi javni lokal, v katerega zahajajo priseljeni. Izvedli so mladoletno priseljenko, ki je bival v Italiji pod imenom matere, in moškega iz severne Afrike, sicer gosta centra CIE iz Gradišča. Lokalu zdaj grozi zaprtje in 1.000 evrska globla. Karabinjerji so nazadnje odvzeli vozniško dovoljenje sedmim vinjenim voznikom. Enemu izmed njih, ki je imel 1,5 gramov alkohola v krvi, so zasegli avtomobil.

**SREČANJE Z AVTORJEM:
DUŠAN JELINČIČ**

Predstavitev romanov

Kam gre veter, ko ne piha,

dopolnjeno izdajo romana

"Umor pod K2" ter italijanski prevod le-tega.

Pisatelj bo popestril večer s ščepcem diapozitiv s svoje zadnje himalajske odprave.

KULTURNI DOM GORICA (ul. I.Brass 20)

četrtek, 15. januarja 2009, ob 18. uri

Vabljeni!

Včeraj zjutraj okrog 7.45 se je v Anhovem zgodila huda delovna nesreča, v kateri je mladenič izgubil življenje. Po navajanju policije je med delom na strehi neprevidno stopil na staro kritino, ta pa je pod težo popustila, zaradi česar je nesrečni delavec padel. Poškodbe so bile tako hude, da je umrl na kraju dogodka.

Žrtev tragičnega padca je 31-letni delavec iz okolice Sevnice, ki je sodeloval pri prekrivanju strehe podjetja Esal v Anhovem. Ravno med prekrivanjem strehe oziroma odstranjevanjem starih, ekološko spornih salonitnih plošč in nameščanjem okolju prijaznejših, se mu je udrlo na dotrajani salonitni plošči. Z višine osmih metrov je padel v globino in pristal na betonu, kar je bilo zanj usodno. Kot so včeraj sporočili iz novogoriškega operativno komunikacijskega centra, je delavec zaradi hudih poškodb, ki jih je utрpel pri padcu, umrl na kraju nesreče, o tem, ali je bil ustrezno zavarovan ali ne in o drugih okoliščinah nesreče pa bo več znanega po zaključku preiskave, so še povedali na novogoriški policiji. (nn)

GORICA - Na pobudo revije Isonzo Soča sto Goričanov na odkrivanju protestantske preteklosti mesta

Karavana radovednih po Trubarjevih sledeh

Pred Volcherjevo hišo na trgu Cavour (levo), kjer je Stasi dejal: »Trubar na pročelju hiše, v kateri je pridigal, zasluzi spominsko ploščo, ki bi pritegnila tudi marsikaterega turista«; v metodistični cerkvi v ulici Diaz (desno)

FOTO N.N.

Revija Isonzo-Soča je včeraj popoldne organizirala voden ogled Gorice s podarkom na sledeh, ki jih je v mestu pustil protestantizem. Za vse, ki ste zaradi preobilj informacij v tem hiper drvečem svetu že pozabili, kaj natančno protestantizem pomenuje, naj obnovimo, da gre za krščansko gibanje, ki priznava sveto pismo za edino avtoriteto in se v času reformacije v srednjem do pozni renesansi v Evropi odcepilo od rimskokatoliške cerkve. Kljub mrzljemu vremenu se je na pobudo odzvalo okrog sto radovednih ljudi iz Gorice in okolice, tako da je povorka, ki se je s pohodom po mestu začela na trgu Battisti, marsikoga presenetila. Logistično sta ogled vodila Dario Stasi, urednik revije Isonzo-Soča, in Andreja Bellavite, za strokovne razlage pa je poskrbel zgodovinar Silvano Cavazza.

Prva postaja je bila metodistična cerkev v ulici Diaz. Predsednik protestantske skupnosti v Gorici je zbranim povedal, da se je prisotnost protestantizma v mestu začela s Primožem Trubarjem. V 16. stoletju je skušala katoliška cerkev širjenje protestantizma na vse načine zaustaviti, kar ji je

deloma uspelo, saj je v 17. stoletju skoraj izginil. Šele s tem, ko je v 18. stoletju v mesto prišla bogata družina Ritter, je začel protestantizem ponovno pridobivati na moči. Ritterji so na to območje prinesli delo, prispevali pa so tudi denar za gradnjo metodistične cerkve v ulici Diaz, kjer danes prirejajo tudi konference, koncerte in podobno. Poštrelj je s podatkom, da je v Gorici trenutno le okrog trideset metodistov, tudi na ravni pokrajine jih ni veliko, po celiem svetu pa jih je okrog 72 milijonov. Več podatkov o metodistični cerkvi je podala pastorka, ki je poudarila, da se je formirala v prvi polovici 17. stoletja, njen ustanovitelj je bil ameriški duhovnik John Wesley, ena glavnih značilnosti metodistične vere pa naj bi bila v povezovanju duhovnosti in družbenega realnosti. Prav zato so metodisti velik podurek posvečali ustavljjanju šol, sirotišnic in domov za reveže. Izpostavila je tudi dejstvo, da ne gre za koncept, po katerem bi bogati pomagali revnim, ampak za medsebojno pomoč. Poudarila je tudi, da je metodistična cerkev zadnjih petnajst let zelo aktivna na področju delovanja s priseljenci,

saj je veliko prišlekov protestantov, skoraj vsi tisti, ki prihajajo iz Gane, pa so prav metodisti. Dodala je, da zadnji dve leti redno obiskujejo ljudi v centru za nezakonite priseljence v Gradišču in se borijo za to, da bi jih integrirali, ne pa da jih držijo zaprte za zidov.

Iz ulice Diaz se je sprevod radovednih premaknil proti trgu Cavour. Med potjo sem do Daria Stasija izvedel, da so v lanskem letu izvedli dve podobni pobudi, ki sta bili obe kar dobro obiskani. Najprej so dva avtobusa ljudi odpeljali v Trento, na ogled izvira Soče, potem pa so si ogledali še ostanke prve svetovne vojne na Krasu. Povedal je tudi, da imajo že ideje za nove izlete. Tako načrtujejo izlet v Hrastovlj v Vipavski križ. Prvi v seriji ogledov pa je bil ogled Nove Gorice, na katerega so se že pred časom odpravili kar z brezplačnim čezmejnim avtobusom.

Pred t.i. Volcherjevo hišo na trgu Cavour si je besedil prilastil Silvano Cavazza, udeleženci izleta pa so pozorno prisluhnili. Povedal je, da je Primož Trubar, ki velja za najpomembnejšega reformatorja južno od reke Donave, v Gorico novembra 1563 pri-

šel iz Ljubljane z oslovsko vprego. Povabil ga je tedanji goriški glavar Jurij Thurn. Ker duhovščina nad njegovim prihodom ni bila navdušena in mu ni dovolila pridigati v cerkvah, je pridigal v hiši plemiča Eckha, kjer je tudi blagoslovil njegovega sina. Pridigal je še v Rubrijah in Vipavskem križu, po mnenju Cavazza pa so ravno njegove pridige na trgu Cavour, v neposredni bližini cerkve in centrov oblasti, poskrbele za pravo diplomatsko polemiko in prispevale k temu, da so bili Trubarju kasnejši obiski Gorice prepovedani. Povedal je še, da Trubarjevo življenje v Gorici zgodbunarji poznajo po treh pismih, ki jih je napisal v zvezi s prepovedjo pridiganja. Še preden se je karavana vzdolž Raštelja premaknila proti Travniku, je Stasi izrazil prepričanje, da si Trubar na pročelju hiše, v kateri je pridigal, zasluzi spominsko ploščo, ki bi pritegnila tudi marsikaterega turista. Premraženo druščino je nato potvorila v cerkev sv. Ignacija, kjer je Bellavite opozoril na očitne razlike z metodistično cerkvijo. »V prvi cerkvi ste videli le križ in malo okrasja ter nobene podobe križanja, tu pa je figurativnost zelo izražena,« je pojasnil in

dodal, da je za protestantizem značilno, da se božja beseda posreduje le preko biblije, medtem ko pri katoliški cerkvi to poteka tudi preko interpretacije papeža, duhovnikov in figur svetih. Cavazza je pripomnil, da so bili jezuiti prvi, ki so v sedemdesetih letih 16. stoletja začeli s protireformacijo v mestu. Povedal je, da njihov prihod v Gorico ni bil enostaven in da je imela velike zasluge pri ponovni utrditvi katoliške vere v mestu družina Kobenzl. Poudaril je tudi, da je protireformacija mesto močno zaznamovala, saj je staro mestno središče izgubilo na svojem potenu.

Po postanku v cerkvi sv. Ignacija, pred katero se je po protireformaciji oblikovalo novo mesto jedro, je sledil še zadnji sprehod do sedeža Fundacije Goriške hramilnice, kjer so si ogledali razstavo renesančnega umetnika Marcella Fogolina. Ob koncu je Cavazza nepotešenim med zbranimi odgovoril še na zastavljenja vprašanja, v bolj sproščenem, neuradnem vzdušju pa se je prva letosnjaja pobuda revije Isonzo-Soča zaključila v goriški gostilni.

Nace Novak

NOVA GORICA - Razstava o porušeni Bohinjski progi s posnetki neznanega avstroogrškega častnika

Pretrgana železna cesta

Udeleženci odprtja razstave (levo); leta 1918 so solkanski most usposobili za promet z železno konstrukcijo

FOTO VIP

je kakih 80 fotografij, ki so opremljene s podnapiši, na razstavi pa je izpostavljenih 30 zelo lepih in čistih posnetkov večjega formata. Posebno pozornost je neznanemu fotografu namenil ponovni usposobitvi solkanskega mostu, ki so ga med umikom s Sabotino in s položajev na desni strani Soče razstrelili avstrijski mineri. Da morajo progo in most ponovno urediti za promet, je ukazal sam avstrijski cesar Karel I. Ker za obnovo mostu s predvojno tehniko gradnje s kamnitim lokom ni bilo ne časa, ne znanja, še manj pa denarja, so se odločili za železno konstrukcijo, ki je povezovala oba bregova. Konstrukcija, ki jo za najne primere uporabljajo tudi danes, je tehtala

kakih 600 ton; težavno delo spajanja dvojdelne železne kletke in po principu balasta so opravili ruski ujetniki. Most in drugi predeli razrušene proge so bili naredi v nekaj mesecih. Po ohranjenih podatkih je prvi vlak po obnovljeni progi in čez solkanski most prisopjal v Gorico 1. maja 1918. Iz raznih begunkovih taborišč je pripeljal večje število pregnancev z Goriškega. Odprtje razstave je uvedel pred-

Na sedežu krajevne skupnosti Nova Gorica, ki se nahaja v eni najstarejših stavb v mestu, v upravnih prostorih bivše »frančeve« na Erjavčevi ulici na Blančah, je na ogled izredno zanimiva razstava z zgodovnim naslovom Pretrgana železna cesta. Gre za fotografski prikaz porušenega predela železniške proge med Solkanom in Volčjo dragom v času prve svetovne vojne. Če smo natančni, gre za fotografije, ki jih je posnel neznan avstro-ogrški častnik (najbrž gre za oficirja češke narodnosti) v prvih mesecih leta 1918, ko se je po avstrijskem preboju pri Kobaridu fronta premaknila na reko Piave. Album, prava zgodovinska poslastica, je bil pred kratkim najden v Pragi; v njem

janska železniška uprava, ki je poskrbela, da je most z rahlimi razlikami dobil predvojno podobo. Tedaj so pod Kostanjevico zgradili še en predor, ki danes služi le še za kolesarsko progo.

Ogled izjemno zanimive razstave, ki bo odprta do konca januarja, je možen vsak dan med 9. in 15. uro, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa samo po predhodni najavi. (vip)

GORICA - Predstavili knjigo o palači Attems Svetokriški, sedežu županstva

V dvoboju z grofico zakockal posest palače

Nastala je po načrtu takrat komaj 24-letnega Nicoloja Pacassija - Stavbo je leta 1908 odkupila občina

V palači, kjer se danes v veliki meri odloča prihodnost Gorice, so nekoč plemiči zabavali s hazardnimi igrami. In ravno z nesrečnim metom kock je leta 1802 Cristiano Attems zapravil poslopje, ki je prešlo v last rodbine Della Torre-Thurn. Zanimiva preteklost stavbe, v kateri ima danes sedež goriška občina, je zaobjeta v jubilejni monografiji »Il palazzo municipale di Gorizia 1908-2008«, ki so jo v četrtek predstavili v dvorani županije. Številne prisotne je navoril župan Romoli, poleg njega pa so za predavateljsko mizo sedeli še Stefano Cosma, ki je publikacijo uredil ter je na podstrešju in v zaprašenih arhivih našel marsikatero še neobjavljen podobo, ter dva izmed avtorjev besedil, Emanuela Uccello in Diego Kuzmin. »S knjigo smo želeli primerno obeležiti stoti rojstni dan sedeža mestne uprave,« je dejal Romoli in napovedal, da bo pred koncem svojega mandata poskrbel za vrsto gradbenih posegov, s katerimi bodo polepšali zunanjji videz prostorov matičnega urada in fasad nekdanjih kočušnic.

Umetnostna kritičarka Emanuela Uccello in arhitekt Diego Kuzmin sta povzela zgodovino palače, Stefano Cosma pa se je v imenu občinske uprave zahvalil vsem, ki so prispevali gradivo, in zlasti občinski funkcionarji Tanji Curto, amaterski fotografirinji, ki je v svoje posnetke ujela današnjo podobo palače. Poleg omenjenih piscev sta besedili prispevala še Annibel Cunoldi Attems, potomka Svetokriških, in Francesco Marani.

»Knjiga ne prinaša novih zgodovinskih dejstev. Smo pa temeljito pregledali ves občinski arhiv in v depojih našli veliko še do slej neobjavljenih fotografiskih posnetkov, ki nam pričajo o podobi občinske palače skozi čas,« je povedala Uccellova in dodala: »Zelo zanimivo je bilo listanje po spominskih knjigah, v katerih so zbrane misli uglednih

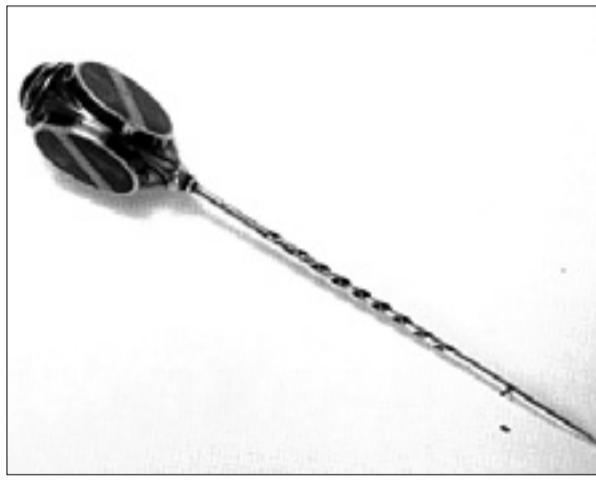
politikov in kulturnih osebnosti, ki so obiskali Gorico. Med drugimi sem naletela na posvetili Giuseppeja Ungarettija in Fulvia Tomizze ter na skico z dalmatinskim konjičkom slikarja Zorana Mušića.«

Kuzmin je pojasnil, da današnja podoba zunanjosti in notranjosti palače skoraj v ničemer ne odgovarja Pacassijevemu načrtu. »Iz tistega časa ostajata le stopnišče, po katerem danes iz atrija vstopamo na prvo nadstropje, in balkon, ki gleda na trg pred občino. Pomembno vlogo odigrava notranji park, ki se razprostira do ulice Barzellini in je svoj vizualni in umetniški višek dosegel v času, ko je bila palača last družine Ritter,« je še povedal Kuzmin.

Na predstavitev knjige so tudi poudarili, da je bila palača Attems Svetokriški zgrajena leta 1740 po načrtu takrat komaj 24-letnega Nicoloja Pacassija, ki se je v zrelejih letih kot arhitekt uveljavil tudi na Dunaju in v Pragi. Rodbina Attems je palačo zgradila v bivalne namene, kmalu pa so zaradi neuporabnosti postori dobili drugačno vlogo. Postali so namreč zabavisci goriških aristokratov, oficirjev in meščanstva. Ob kavarji in restavraciji so v palači svoj prostor imeli še igralki saloni. In prav v neobvladljivi strasti po hazardu je nekoga večera Cristiano Attems v dvoboju z grofico Walburgo Della Torre-Thurn zakockal posest. Kocke so padle in po podpisu pravne listine pri notarju je palača postala last družine Thurn.

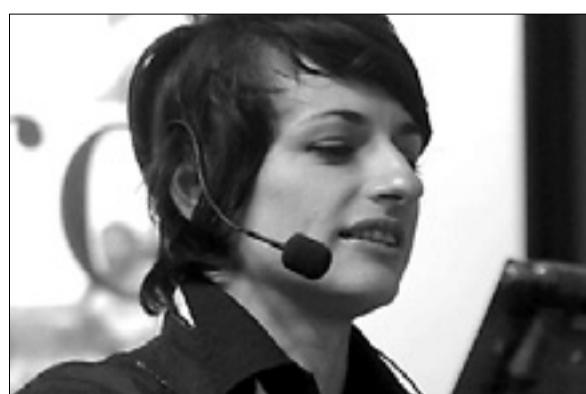
Ob koncu decembra pred 101 letom je goriška mestna skupščina sprejela sklep, da odkupi palačo Attems Svetokriški. Odločitev je padla na zasedanju 27. in 28. decembra 1907, vendar je občina prevzela poslopje marca 1908. V naslednjih mesecih je plemiško rezidenco preuredila v pisarne in vanje preselila vse svoje dejavnosti, ki so doletje domovale v bližnji ulici Mazzini. Brezplačen izvod knjige je na razpolago v veži goriškega županstva. (VaS)

Kravatna zaponka, v kateri so bile shranjene »nesrečne« kocke (desno), Zoran Mušić z županom Antoniom Scaranom ob podelitevi časnega občanstva (spodaj)

GORICA - Kinoateljejevi četrtki

FVM bo zavrtel Palčičev thriller

V Prehodu igra tudi Goričanka Anita Kravos v vlogi dark lady
BUMBACA

Po prazničnem premoru se Kinoateljejeva filmska sezona vrača v goriški Kinemax. Četrtkovi večeri s filmi v izvirnem jeziku in z italijanskimi podnapisi se bodo spet začeli 15. januarja, in sicer v oviru prireditve Film Video Monitor, ki je posvečena slovenski produkciji. Ob 20.45 bodo vrteli Prehod (vstop prost), thriller v režiji Borisa Palčiča, ki je bivši sodelavec Kinoateljeja, tako kot direktor fotografije Radovan Čok. Koprski režiser je film povzel po noveli Vladimira Nardina, ki govoril o Vladu, slikarju, ki se v svojem iskanju skrinvostnega dekleta znajde vpletjen v vrsto umorov in v kremljih skrinvostne organizacije. Film, ki je bil deloma posnet v Trstu, je bil prvič predvajan prav tam pred dvema mesecema, na festivalu znanstvene fantastike Science+Fiction. Predstavljen je bil tudi na Festivalu slovenskega filma v Portorožu, kjer je prejel nagrado publike. Poleg napete zgodbe je film zanimiv za domače občinstvo tudi zato, ker v njem igra Goričanka Anita Kravos v vlogi dark lady.

Teden kasneje se bo začela letosnja sezona Gorice Kinema. Oba filma na

programu konec januarja sta italijanska. Prvega, »La terra degli uomini rossi - Birdwatchers« (Birdwatchers - Dežel rdečih ljudi), bodo vrteli 22. januarja; gre za zadnje delo Marcia Bechisa, režisera uspešnice Garage Olimpo. Avtor italijansko-čilskega porekla v tem filmu govorji o tragediji indiosov guaraní in spektakularnost narave spoji z moralno obtožbo. Delo je bilo predstavljeno na zadnjem beneškem filmskem festivalu. Prav tako v Benetkah je bil predstavljen tudi drugi film, na vsti 29. januarja: gre za »La rabbia di Pasolini« (Pasolinijeva jeza), v katerem Giuseppe Bertolucci skuša narediti »hipotezo rekonstrukcije izvirne verzije« filma, ki ga je leta 1963 producent Gastone Ferranti poveril Pasoliniju. Pesnik iz Casarsje je želel interpretirati trenja in bojazni neke dobe preko filmskih dnevnikov iz tedanjih časov, vendar z vključitvijo v projekt Giovannija Guareschija se je moral njegov prvotni načrt spremeni. Bertolucci želi potegniti na dan Pasolinijev originalno idejo, film pa opremi še s svojim uvodom in dodatkom, ki priča o moralnem linčanju medijev na račun Pasolinija.

Teden kasneje se bo začela letosnja sezona Gorice Kinema. Oba filma na

GORICA - Predavanje Mladinskega doma
Zasvojenost z računalniki in vzgoja osebnosti

O svoji terapevtski praksi z otroki in mladostniki bo govoril Bogdan Žorž

Danes si že kar težko predstavljamo življenje brez računalnika. Vsi se strinjam, da je računalnik koristen in je treba otroku čimprej seznaniti z njim. Vemo pa tudi, da nastopijo velike težave, ker računalnik nuditi otroku odmik od trenutnih problemov in stisk. Nudi pa še veliko več od tega: omogoča oblikovanje navidezne lastne uspešnosti brez napora in brez resničnega tveganja, omogoča razmah navidezne ustvarjalnosti, ki pa je nekoristna; omogoča razmah občutkov moći, ki pa spet obstaja le v navideznem svetu računalniške igre. To so že doživetja, ki vodijo v zasvojenost. Proces je povsem enak, kot pri drugih zasvojenostih: otroka najprej privlači igra, sprostitev, zabava, ugodje. Toda, ko obseg računalniških iger postaja vse večji in se začne oblikovati učinek zasvojenosti, je ugodja vse manj. Podobno kot pri drugih zasvojenostih, otrok samo hlepí po novih in novih igrach, potrebuje igro zaradi igre - in ob njej ne uživa več. Postaja čedadje bolj napet, razdražljiv. Postopoma začne vedno bolj zanemarjati odnos z drugimi, z vrstniki, s starši, motijo ga stiki z drugimi, obenem pa se tudi vse težje sporazumeva z njimi, saj se je preveč navadil načina navidezne sporazumevanja iz računalniških iger. Začnejo se pojavljati težave pri opravljanju vsakodnevnih dolžnosti in zanemarjanje obveznosti, vključno s šolskimi. Otrok postaja vse bolj čudaški, da okolje pomisliti celo na duševno boleznen.

S svoji terapevtski praksi se Bogdan Žorž pogosto srečuje s takšnimi otroki in mladostniki, pa tudi z že bolj odraslimi ljudmi. Med predavanjem, ki ga prireja Mladinski dom iz Gorice v sredo, 14. januarja, ob 20.30 v domu Franca Močnika v Gorici, v ulici San Giovanni 9, bo predavatelj spregovoril o raznih oblikah zasvojenosti pri otroku in ponudil nekaj preprostih nasvetov, kako to preprečiti in otroku pomagati.

GORICA - Jutri Razstava tolminske Zlate ribice

Jutri ob 18. uri bo v galeriji Kulturnega doma v Gorici odprtje skupinske razstave udeležencev mednarodne likovne kolonije Zlate ribice - Tolmin 2008. Razstavljali bodo France Slana, Zvest Apollo-nio, Gianni Borta, Nikolaj Mašukov, Klavdij Palčič, Zmago Modic, Rajko Svilari, Vida Sliniker Belantič, Azad Karim, David Ličen, Polona Kunaver Ličen, Susan Damej, Janko Kastelic, Donatella Pellizzari, Alina Asberg Nabergoj, Adel Seyoun, Rok Slana, Jana Dolenc, Reka Kiraly, Tjaša Pogačar, Mirko Bičuklič in Ivan Stojan Rutar. Njihova dela bosta predstavila kritika Anamarija Stibilj Šajn in Joško Vetrih.

Likovna kolonija Zlate ribice v občini Tolmin enkrat letno združuje priznane domače in tujne likovnike, ki ustvarjajo med enoteskenskim bivanjem v Posočju. Razstava, ki jo bodo jutri odprli v goriškem Kulturnem domu in bo na ogled do 26. januarja, ponuja preiz dvoletnega delovanja kolonije. Njena pot se je namreč začela v letu 2007, ko sta se Jadranka Ferjančič in Gregor Maver lotila projekta Mavrična hiša v Tolminu, kjer so na enem mestu združene različne oblike kreativnega udejstvovanja na področju vizualne umetnosti.

GORICA - Slovik

Primorski upor fašizmu

V sredo predstavitev knjige

V goriškem Kulturnem domu bo v sredo, 14. januarja, potekala krogla miza ob predstavitvi knjige Primorski upor fašizmu: 1920-1941. Avtorici knjige sta zgodovinarji Milica Kacin Wohinc in Marta Verginella, ki sta v preteklosti že raziskovali primorsko zgodovino v medvojnem obdobju.

Monografija osvetljuje politično delovanje in življenje primorských Slovencev med dverma svetovnima vojnoma. Milica Kacin Wohinc je avtorica poglavij, ki obravnavajo začetek, razvoj in dejavnosti tigrovske organizacije, odnose do narodnega vprašanja, fašistične organizacije in represalije proti upornikom. Marta Verginella predstavlja znanstveno analizo drugega tržaškega procesa, predvsem delovanja posebnega sodišča in Mussolinijeve represivne politike; svoj prispevek je napisala na podlagi pregleda arhivskih dosjejev v Rimu in drugod po Evropi.

Domet raziskave je zelo širok, o čemer priča tudi bogata literatura; delo se polnopravno umešča ne samo v slovenski, temveč tudi v italijanski in hrvaški oz. širši mednarodni kontekst. Okrogla miza, ki se bo začela ob 18. uri, bosta dopolnila zgodovinarji Boris M. Gombac in Branko Marušič.

Dogodek prireja Slovenski izobraževalni konzorcij (Slovik) v sodelovanju s skladom Dorče Sarčoč. »Okrogla miza je ena izmed izobraževalnih pobud, ki jih prirejamo v sodelovanju s člani našega konzorcija in jih namenjamo širši javnosti,« pojasnjuje Matejka Grigč, znanstvena direktorica Slovika, in nadaljuje: »V prihodnjih mesecih se bo nadaljeval ciklus seminarjev o finančni krizi, marca pa bomo gostili Mitja Rotovnika, ravnatelja Cankarjevega doma v Ljubljani.«

Protislovanski fašizem

V pokrajinski palači v Gorici bodo v petek, 16. januarja, ob 17.30 predstavili knjigo o protislovanskem fašizmu »Fascismo antislawo - Il tentativo di bonifica etnica al confine nord orientale«, ki jo je napisal Stefano Bartolini. Predstavitev prirejata pokrajinski odbor VZPI-ANPI in center Gasparini iz Gradišča pod pokroviteljstvom goriške pokrajine; ob prisotnosti avtorja bodo spregovorili častni pokrajinski predsednik VZPI-ANPI Silvano Bacicchi, pokrajinski podpredsednik VZPI-ANPI Mario Lavrenčič, tajnik centra Gasparini Dario Mattiussi in pokrajinski predsednik Enrico Gherghetta.

Poročni list v Štandrežu

V župnijski dvorani v Štandrežu bo danes ob 17. uri s komedioj Poročni list nastopa gledališka skupina kulturnega društva Dolomiti iz Dobrove. Predstava je vključena v gledališki abonma prosvetnega društva Štandrež.

V sredo Domova akademija

V telovadnici Kulturnega doma v Gorici bo v sredo, 14. januarja, ob 19. uri, telovadna akademija, na kateri bo nastopilo okrog sto mladih, ki se pri športnem združenju Dom ukvarjajo s telesno kulturo. Nastopili bodo malčki športnega vrtca in baletne šole, košarkarji, orodni telovadci in ritmičarke. Gostja večera bo skupina Break dance iz Nove Gorice. Akademijo prireja ŽD Dom v sodelovanju z ZSSDI, zadružno Maja in Kulturnim domom.

Z Mussijem jutri o univerzi

V konferenčni dvorani tržaškega univerzitetnega pola v ulici Alviano v Gorici bo v sredo ob 10.15 okrogla miza o univerzi. Sodelovali bodo bivši minister za univerzo Fabio Musi, rektor Tržaške univerze Roberto Peroni, ravnatelj tržaške fakultete političnih ved Roberto Scagliola, ravnatelj fakultete političnih ved iz Bologne Gilberto Capano in predsednik tržaškega študentskega odbora Paolo Prelazzi.

Goriški upokojenci na novoletnem družabnem srečanju v Novi Gorici

Tudi v preteklem decembru ni mogla manjkati že vrsto let ustaljena pobuda za silvestrovjanje ob koncu leta, ko Društvo goriških upokojencev na kratko opravi obračun izvedenega dela v prejšnjem letu in nudi našim ljudem možnost vedrega druženja. V prijetno opremljene dvorane Dijaškega doma v Novi Gorici se je zbraleno nad 90 članov in prijateljev, da bi preživel velik večer v znanimu spominov na preteklo leto in v upanju, da bi se naše življenje, kljub veliki zaskrbljenosti, ne poslabšalo. Kot uvod v družabnost je dobro znani Števerjanec Marko Černic v kapucinski obleki živahnost nastopil z branjem odlomkov iz pridig, zbranih v knjigah z naslovom Sveti priročnik, Janeza Svetokriškega. Pomembno točko večera je imelo podeljevanje rdečih vrtnic članom jubilantom, dvanajsttim prisotnim, med temi petimi osemdesetletnikom. V letu 2008 je praznovalo okrogli jubilej kar 55 članov društva, med temi štirje odsotni devetdesetletniki. Srečanje v Novi Gorici je poleg glasbe pozivljalo in bogatilo tudi ubrano petje nekaterih pridnih pevcev oz. pevk. Z bogatim srečevalom, plesom in voščili se je silvestrovjanje veselo končalo.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, ul. Bersagliere 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE, goriška gledališka sezona 2008-09: Mladoporočenca iz ulice Rossetti (26. januarja ob 20.30), Kreutzerjeva Sonata (2. marca), Dundo Maroje (6. aprila), Art Export (4. maja). Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi. Za abonente iz okoliških vasi bo poskrbljen avtobusni prevoz; informacije in vpisovanje v KB Centru na korzu Verdi 51 v Gorici (zelečna št. 800214302, tel. 340-8624701, www.teaterssg.it) od ponедeljka do petka med 14. in 17. uro, ob sobotah med 9. in 12. uro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU bo 15. in 16. januarja ob 20.45 predstava »La caccia« Luigija Lo Cascia; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-494369).

GLEDALIŠČE VERDI v Gorici: v četrtek, 15. januarja, ob 20.45 bo nastopila Katia Ricciarelli s komedio »Gloriosa«; informacije pri blagajni gledališča v ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-33090) od ponедeljka do sobote med 9.30 in 12.30 ter med 16. uro in 19.30.

PD ŠTANDREŽ prireja niz predstav ljubiteljskih gledaliških skupin: danes, 11. januarja, ob 17. uri bo nastopila gledališka skupina KUD Dolomiti Dobrova s predstavo Ephraima Kissena Poročni list; v soboto, 24. januarja, ob 20. uri bo premiera; v nedeljo, 25. januarja, ob 17. uri bo nastopil dramski odsek PD Štandrež s komedio Branislava Nušiča Kaj bodo rekli ljudje. Predstave bodo v župniski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu; informacije na tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

PREMIERA AMATERSKEGA MLADINSKEGA ODRA SNG NOVA GORICA Marsovčki na obisku bo v torek, 13. januarja, ob 17. uri v Slovenskem narodnem gledališču v Novi Gorici. Odrsko priredbo povesti Drejček in trije Marsovčki sta pripravila Vid Pečjak in Emil Aberšek.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMU NU bo v torek, 13. januarja, ob 21. uri predstava »La strada« (nastopajo Massimo Venturiello in Tosca); informacije pri blagajni občinskega gledališča od ponеделjka do petka med

18. in 20. uro, ob sobotah med 16. in 18. uro (tel. 0481-630057).

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »Sette anime«.

Dvorana 2: 15.50 »Madagascar 2«; 17.45 - 20.00 - 22.00 »Il bambino con il pigiama a righe«.

Dvorana 3: 15.50 - 18.00 - 20.10 - 22.00 »Yes Man«.

TRŽIČ **KINEMAX** Dvorana 1: 15.20 - 17.40 - 20.00 - 22.10 »Sette anime«.

Dvorana 2: 15.30 - 17.45 - 20.10 - 22.15 »Natale a Rio«.

Dvorana 3: 16.00 - 18.00 - 20.10 - 22.00 »Yes Man«.

Dvorana 4: 17.50 - 20.00 »Come un uragano«; 16.00 - 22.10 »Il cosmo sul comò«.

Dvorana 5: 15.30 - 17.30 »Madagascar 2«; 20.00 - 22.00 »La duchessa«.

Koncerti

PERPETUUM JAZZILE, slovenski jazzovski zbor, bo nastopil na novoletnem koncertu v telovadnici v Sovodnjah danes, 11. januarja, ob 18. uri; prireja sovodenjska občinska uprava. Vstop je prost.

DRUŠTVO JADRO IN ŽPZ IZ RONKA vabita na tradicionalni koncert božičnih pesmi danes, 11. januarja, ob 15.30 v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah. Nastopata komorni orkester Nova iz Nove Gorice in vokalna skupina Vinika iz Brd.

Šolske vesti

SLOVENSKO VIŠJE SREDNJE ŠOLE V

GORICI vabijo na dan odprtih vrat poklicno-tehničnega in licejskega pola v četrtek, 15. januarja, in v petek, 13. februarja, ob 17. do 19. ure v šolskem centru v ulici Puccini 14 v Gorici. Obiskovalci si bodo lahko ogledali šolo, profesorji pa jim bodo nudili informacije o posameznih študijskih smereh in bodo na razpolago tudi za individualne pogovore.

VPISOVANJE V OTROŠKE VRTCE IN V PRVI RAZRED OSNOVNE ŠOLE bo potekalo na ravnateljstvu v ul. Brolo, 21 v Gorici od 2. do 28. februarja; od 19. do 30. januarja bodo v vrtcih in OŠ dnevi odprtih vrat, kjer bo staršem predstavljena nova šolska organizacija in vzgojno izobraževalna ponudba.

Datumi in ure bodo pravovčasno sporočeni.

Izleti

POTOVANJE V JUŽNO TURČIJO IN NA CIPER po potek sv. Pavla bo od 20. do 29. aprila; informacije na upravi Novega glasa v Gorici (tel. 0481-533177), v uredništvu v Trstu (tel.

Upokojenci z okroglim jubilejem v minulem letu so prejeli v dar vrtnico

FOTO EPD

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

ISKRIVI SMEH, NA USTIH VSEH

NIZ VESELOIGER LJUBITELJSKIH ODROV

Sobota, 17. januarja, ob 20.30

Dramski odsek SKPD Mirko Filej – Oder 90

Stefano Benni

Gospodična Papillon

Režija: Radoš Bolčina

Cetrtek, 29. januarja, ob 20.30

Dramski odsek Prosvetnega društva Štandrež

Branislav Nušić

Kaj bodo rekli ljudje

Režija: Jože Hrovat

Predstave bodo v veliki dvorani
Kulturnega centra Lojze Bratuž
v Gorici

Nedelja, 1. februarja, ob 17. uri

Dramski odsek F.B. Sedej

iz Števerjanja

Peter Shaffer

Črna komedija

Režija: Franjo Žerjal

Cetrtek, 5. februarja, ob 20.00

Natečaj Mladi oder – nagrajevanje

Otroška dramska skupina

SKPD F.B. Sedej

Naočniki

Otroška igrica

Režija: Kristina Corsi

Poslovni oglasi

PONUJAMO VAM SELITVE IN PREVOZE po konkurenčni ceni.

Servis Marija d.o.o. - Gradnikove brigade 61 - Nova Gorica (SLO).

Tel. 00386-5-3331558

GSM: 00386-31-754-516

Mali oglasi

V KRMINU prodam hišo 150 kv.m. z dvoriščem, tri sobe, dve kopalnici, kuhinja, dnevna soba in klet; tel. 349-7047992.

Prispevki

V spomin na Franka Ferfoljo darujejo godbi na pihala Kras 220 evrov družine: Silvano Ferfolja, Mario Peric, Alivise Lorenzut, Raffaele Gergolet, Marino Lakovic, Gianni Pizzo, Renzo Narduzzi, Mario Gergolet, Miloš Devetta, Franko Sever in Majda Bortolusso.

V spomin na Franka Ferfoljo darujejo družina Romano Gergolet 100 evrov, družina Mario, David in Peter Gergolet 50 evrov ter društvo Jezero 50 evrov za godbo na pihala Kras.

Namesto cvetja na grob Jožeta Colje prispevajo soletniki Lojzka J., Leda C., Pepi K., Marija F., Marica K., Jolanda L. in Ana K. 60 evrov za MPZ Jezero. V spomin na starše in brata daruje Vilma Gergolet 50 evrov za MPZ Jezero.

Pogrebi

DANES V TURJAKU: 14.00, Faliero Martinuzzi v cerkvi in na pokopališču.

JUTRI V GORICI: 11.00, Giovanna Suligoj vd. Lenardi z glavnega pokopališča v cerkev na Svetogorski ulici in na glavnem pokopališču.

JUTRI V TRŽIČU: 11.00, Elda Soranzio vd. Licen iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja in v Trst za upeljelitve; 12.00, Corrado Lesica s pokopališča v cerkev Device Marcelliane in v Trst za upeljelitve.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA

AGIP - Ul. Crispi 14

AGIP - Ul. Lungo Isonzo

SHELL - Ul. Aquileia 20

ESSO - Ul. Trieste 106

FARA

ERG - Ul. Gorizia 109

MEDEA

ESSO - Most na Birši, na državni cesti 305 km 3+

TRŽIČ

AGIP - Ul. Valentini 61

AGIP - Ul. S. Polo

ESSO - Ul. I Maggio, 59

ŠKOCJAN

ESSO - Državna cesta 14 (Pieris)

STARANCAN

SHELL - Ul. S. Canciano 11

KRMIN

TAMOIL - Državna cesta 56 km 21

FOLJAN

IP - Ul. III Armata 58

Osmice

V RUPI bo Salomon jutri odpril osmico; odprtta bo vse dni v tednu.

Ponudbe veljajo do 21. januarja 2009

VESOLJE PRILJOŽNOSTI NA POTI DO UGODNOSTI

**Mortadela
Bologna
FELSINEO**
cena za kg

€ 5,90

**Sveži
tortelini
PAF**
več okusov, 500 g
3,00 €/kg

€ 1,50

**Testenine
AMATO
več okusov, 1 kg**

€ 1,00

**Paradižnikova
mezga
MARASCIULO**
700 g, 0,71 €/kg

€ 0,50

**Ekstradeviško
oljčno olje
TRASIMENO**
klasično
750 ml
3,33 €/liter

€ 2,50

**Napitek
DERBY
več okusov, 1 liter**

€ 1,00

Cene in artikli veljajo do prodaje zalog. Ponudba velja na artiklih, označenih v prodajnem mestu. Fotografije so zgolj informativnega značaja.

**Knjižni
regal
s 6 policami**
• regal sestavite sami
• cm 89x183x30 cm
• v barvi oreha ali bukve

€ 49,90

**Pralni
prašek
AVA
45 pranj**

€ 5,00

poleg tega...
branimo naše kupce
nižamo cene in dvigujemo kupno moč

cene za več kot 150 artiklov so pri nas

**znižane in
zamrznjene**

do 31. marca 2009

**DANES ODPRTO
Hipermarket Emisfero**

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

ponedeljek: 14.30 - 20.30 od torka do sobote: NEPREKINJEN URNIK: 9.00 - 20.30 - nedelja: 9.30 - 20.00

EMISFERO NAJDETE TUDI V KRAJIH: BELLUNO, FIUME VENETO (PN), PERUGIA, SCORZE' (VE), SILEA (TV), VICENZA, VITTORIO VENETO (TV), ZANÈ (VI)

N

NEDELJSKE

Pravijo, da človek ne živi samo od kruha. Že res, a brez kruha bi človek umrl od lakote. Isto velja za skupnosti, kot je slovenska manjšina v Italiji. Zakon ji sicer priznava pravice, oblast pa zakona ne izvaja. Vendar bi bili tudi najelementarnejše pravice le prezen nič, če bi ne imelo gmotnih temeljev, začenši s finančnimi prispevkvi. Zakon namreč določa tudi sredstva za dvojezično poslovanje javne uprave (3 milijone evrov), za table in za kulturne dejavnosti in ustanoval.

Slednje so sedaj pod udarom Berlusconijeve vlade in krajevnih protislovenskih sil. Zanje se zavzema opozicija, podpira pa nas tudi matična Slovenija. Silvio Berlusconi je slovenskemu premierju Borutu Pahorju nekako obljudil, da bo Italija manjšini obnovila »približno enake prispevke«.

Med zagonetnim rimskim obiskom Pahorjevega posebnega odpovedanca dr. Dimitrija Rupla pa je bilo poddarljeno, da bo glede prispevkov opravljeni nekakšno »vsebinsko« preverjanje, kar lahko pomeni racionalizacijo in reorganizacijo, za kakršne se zavzemajo nekateri v naši skupnosti, ali pa tudi politično vsebinsko kontrolo nad dejavnostjo manjšine, kar daje sluttini na možnosti diskriminatorskih posegov in politično pogojenih namembnosti sredstev. Prav bi bilo, da bi se zadeve lotili na pristojnem mestu, torej v deželnih komisijah za slovensko manjšino.

Morda bo koga zanimalo, kako smo pravzaprav prišli do tega, da je Italija začela, še pred odobritvijo zaščitnih zakonov, gmotno podpirati slovensko manjšino. Pisalo se je leta 1990. V senatu je ustavna komisija intenzivno razpravljala o zaščiti Slovencev v Italiji. Osnova je bil osnutek ministra Maccanica, ki smo ga skušali popraviti. V teku so bila posvetovanja, tudi s krovnima organizacijama in deželno upravo.

Padev berlinskega zidu je v Evropi zasejal nemir in velike spremembe. Nemčija se je združevala, Jugoslavija se je začela razkratiti, Slovenija se je pripravljala na osamosvojitveni plebiscit. Na notranji politični sceni je v ospredju bil predlog o samorazpustitvi Komunistične partije Italije.

V takšnih okoliščinah je kmanu postalo jasno, da zaščitnega zakona parlament ne bo odobril. Vladne sile so zavlačevali, saj so računale, da bodo manjšinsko vprašanje izkoristile v odnosih z novima državama, kot sta Slovenija in Hrvaška, po možnosti tudi zato, da iztržita še kaj v Istri. Italija je računala tudi na možnost širitve lastnega gospodarskega in političnega, torej strateškega vpliva na Balkanu in v srednjem Evropi, kjer se je bala nemške konkurenco. Zunanji minister, socialist Gianni De Michelis, je upal, da bodo Nemci tako zaposleni s problemi združevanja, da jim ne bo ostalo časa za prodor proti vzhodu. Motil se je, a to je druga zgodba.

V ta namen je parlament s pospešenim ritmom sprejel zakon št. 19, objavljen v uradnem listu leta 1991, znan kot zakon za »mejna območja«.

Ime je zavajajoče, ker je zakon v resnici vseboval sredstva za zagon novih oblik gospodarskega sodelovanja z državami vzhodne Evrope, Balkana in bivše Sovjetske zveze.

Zamisel je nastala že ob ratifikaciji osmih sporazumov sredi sedemdesetih let, ko je propad zamislil o mešani industrijski coni na Krasu povobil predlog o podobnem sodelovanju vzdolž italijsko-slovenske meje, morda tudi z nastankom niza mešanih prostocarinskih proizvodnih con. Od tod tudi naslov, ki se sklicuje na mejna območja. Konec osmidesetih je bilo treba zamisel in jo pri-

lagoditi ephalnim spremembam na celini. Osnutek, ki ga je zbornica že nekajkrat odobrila, smo v senatu moralni povsem predelati, pravzaprav napisati novega.

Nalogo je prevzela ožja delovna skupina, ki jo je vodil predsednik proračunske komisije, sedaj že pokojni senator Beniamino Andreatta. V njej smo bili tudi predstavniki Veneta in naše dežele, kot na primer socialist Maurizio Sacconi (sedaj minister za welfare v rimski vladi), tržaška senatorja Arduinu Agnelli in Spetič, furlanska demokristjana Mario Fioret in Paolo Micolini. Manjkal je gorški senator Nereo Battello, ki je prav takrat zbolel. Skupini so pomagali tudi poslanci Sergio Coloni (KD), Silvana Schiavi in Renzo Pascolat (KPI). Z njimi smo usklajevali besedilo, ki ga je poslanska zbornica končno potrdila 10. januarja 1991.

Zakon je za oblikovanje mešanih podjetij (joint ventures) nudil na razpolago 800 milijard lir v sedmih letih. Sistem je bil preprost: tretjino kapitala je moral nuditi podjetnik iz naše dežele, Portogruara in Belluna, tretjino podjetje v eni izmed vzhodnih držav, tretjino pa javno finančno podjetje FinEst, ki deluje v Pordenonu. Informacije za naše podjetnike je zbiralo javno podjetje InformEst s sedežem v Gorici. Trst naj bi dobil finančno-bančni »off shore«, ki pa ni nikoli zaživel zaradi pomislekov EU.

Pri porazdelitvi sredstev je Vidmu pripadel denar za ustanovitev vsečiliškega središča za večjezično vzgojo, ki sedaj dobro deluje. Prav tako je zakon določal konvencije s slovenskimi univerziami za vzajemno priznavanje diplom.

V delovni skupini smo si nekateri prizadevali, da bi Sloveniji pomagali v trenutku, ko je bila ogrožena njena avtonomija. Tako smo vnaprej priznali novo slovensko valuto in

ji določili kotacijo na tržaški in beneški borzi.

Uspelo mi je tudi vključiti člen, ki je ukinjal nesmiselne Palamarove dekrete, po katerih Slovenci niso smeli investirati kapitala v nepremičnine na Tržaškem. Da bi ne izvrali reakcije tržaških nacionalističnih krogov sva z Andreattom napisala povsem nerazumljivo določilo, polno navajanja številki in datumov. V Trst, da bi ga ocenili na prefekturi, smo besedilo poslali po faksu le par ur pred glasovanjem, tako da mu niso mogli oporekat. Na koncu je šlo.

Pomembna bitka je zadevala prispevke za manjšine in priznanje, da imajo pomembno vlogo pri spodbujanju čezmejnega sodelovanja. Zdelo se je namreč, da bo zadevno določilo podprtiskom tržaških nacionalističnih krogov črtano iz zakona, češ da bo za to odobren nov zakonski osnutek. Vedeli smo, da to ni res. Med tistimi, ki so se temu postavili po robu, je bil trža-

ški krščanski demokrat Sergio Coloni. Z njegovo politično podporo smo pri Andreattu formulirali člen zakona, ki je naši manjšini v desetih letih do odobritve zaščitnega zakona prinesel približno sto milijard lir prispevkov in ji omogočil, da je prebrodila krizo, nastalo z razkrojem Jugoslavije in poznejšim propadom organiziranenega gospodarstva.

Andreatta je pristal na uvod, ki je določal, da prispevki veljajo »v pričakovovanju odobritve organskega zakona o zaščiti slovenske manjšine«. Tako je bila uzakonjena obveza o zaščitnem zakonu in določeno načelo, da mora manjšina v pričakovovanju prejemati državno podporo. Razdelitev je bila povrjenja deželi Furlaniji Julijski krajini, ki se je morala posvetovati s slovenskimi organizacijami.

Hkrati je bil določen prispevek za Italijane v Istri. Po daljših poganjajih smo soglašali, naj Slovencem gre 8 milijard lir letno, Italijanom v Istri pa 4, tudi zato, ker so imeli par milijard lir osimskeh prispevkov.

Glavni problem je bilo finančno kritje. Sam Andreatta je menil, da mora biti dovolj trdno, da mu v prihodnosti ne bodo osporavali. Vzel si je nekaj dni časa in nato sporočil presenetljiv predlog, da bi denar za slovensko manjšino črpali v skladu za likvidacijo GIL.

Gioventù italiana del Littorio je bila mladinska ustanova fašističnega režima. Njen razkošni sedež je še danes viden nedaleč od Koloseja, ob vznosju griča Celio. Po vojni so GIL formalno razpustili, za neizmerno imovino pa določili likvidacijsko ustanovo, ki je z znano birokratsko počasnostjo odtujevala nakopičeno premoženje. V tem premoženju je bilo tudi veliko denarja, ki ga je GIL nabrala, ko je fašistični režim dobesedno izropal primorske Slovence in jim pobral sedeže kulturnih društv, društvene gostilne, banke in podobno.

Tako mi je Beniamino Andreatta, medtem ko sva pila kavico, on pa je zadovoljno vlekel svojo pipi, priznal: »Glej, kaj se bo zgodilo. Mi vam bom po obrokih vráčali to, kar vam je fašizem pobral. Se ti ne zdi pravično?« Zahvalil sem se, kaj bi drugega, le pripomnil sem, da vsega nam Italija ne bo nikoli vrnila.

V isti člen smo dodali še poseben prispevek za Primorski dnevnik in sicer za njegovo vlogo pri čezmejnem informirjanju. Šlo je za povečanje osnovnega založniškega prispevka za 50%, kar je znašalo milijardo in 250 milijonov lir.

Zakon je bil zapleten in vsebinsko bogat. Žal pa ga niso znali izkoristiti v Sloveniji, kjer se je na oblast povzpel desnosredinski Demos. Ljubljanska vlada je celo podprla zamisel, da bi na Sežanskem na vrat na nos uredili osimsko industrijsko cono. Potem iz te moke ni bilo kruha. Iskreno povestano, tudi pri »prenoviteljih« nismo naleteli na veliko zanimanje. Obiskal sem njihovo vlado v senci, ki je povabila nekaj direktorjev. Ponujenje besedila zakona ni vzel ničče. Tako, da so investicijske sklade učinkovite izkoristili na Češkem, v Pribaltiki in celo oddaljenem Kirgizistanu.

Naša manjšina pa je vendar računala na gotovost sicer zamudnih prispevkov, ki jih sedaj Berlusconijeva vlada postavlja v dvom, medtem ko bi bila morala pošteno izračunati, za koliko naj jih poviša, da bodo ohranili tedanje vrednost. Zaščitni zakon št. 38 iz leta 2001 namenja Slovencem 10 milijard lir letno (5,2 milijona evrov), po sedmih letih bi – upoštevajoč legalno inflacijo – moral prispevek znašati vsaj 6 milijonov evrov. Pa nam jih ponuja polovico manj! Kakšna sramota.

SREDSTVA JE ZAGOTOVIL ZAKON ZA OBMEJNA OBMOČJA

Kako nam je Italija vrnila zdavnaj vzeto ...

STOJAN SPETIČ

Sedaj že pokojni senator Beniamino Andreatta je kot tedanjki predsednik proračunske komisije vodil ožjo delovno skupino za izdelavo zakona za obmejna območja, našel pa je tudi vir financiranja za dejavnosti naše skupnosti, v pričakovovanju, da bo odobren zaščitni zakon. Denar je prišel iz skladu za likvidacijo nekdanje fašistične ustanove GIL (Gioventù Italiana del Littorio)

TURIZEM - Na Trbiškem zraslo zimsko-športno središče za vse okuse

Kanalska dolina z Višarjami raj za ljubitelje bele opojnosti

Če je Kanalska dolina poleti lahko skoraj idealen kraj za oddih v senci visokih gorskih očakov in mogočnih gozdov, pa je to območje z Višarjami in Trbižem tudi izredno privlačno zimsko športno središče. Center je še dodatno zavil z organizacijo Zimske univerzijade leta 2003, dodatno popularnost pa je Trbiž doživel z organizacijo tekem svetovnega pokala v alpskem smučanju. Smučarska ponudba je izredno pestra, med seboj povezane proge, skupno jih je za dobrih 32 kilometrov, pa so za vse okuse, saj so smučarjem na voljo najbolj zahlevne strmine pa tudi pobočja, na katerih se lahko preizkušajo začetniki. Kraljica trbiških prog je Di Prampero, ki se s svetišča na Višarjah spusti do Žabnic, pri čemer znaša višinska razlika preko tisoč metrov, dvakrat tedensko pa je tam mogoča tudi nočna smuka. Seveda alpsko smučanje ni vse, kar ponuja dolina. Predvsem na območju Ovčje vasi in Doline Zajzere se na več kot 60 kilometrih raztezajo čudovite proge za smučarski tek, ki skupaj s programi za alpsko smučanje ustvarjajo mali raj za ljubitelje bele opojnosti.

Zaradi izrednih snežnih padavin je letošnja smučarska sezona nekaj posebnega. O tem je prepričan Peter Gerdol, ki pri Promoturju skrbi, da smučarske pravde vedno delujejo brezhibno, ob tem pa je vključen tudi v organizacijo največjih športnih dogodkov na Trbižu. Tako je bilo z univerzijado, tekmami za svetovni pokal leta 2007 in letos, če manjših, pa zato nič manj pomembnih, športnih prireditiv sploh ne omenimo. Te prireditive samo povečujejo razpoznavnost Trbiža kot znanega smučarskega središča. Vse to pa po Gerdolovih besedah tudi od turističnih in smučarskih delavcev zahteva veliko večjo angažiranost in skrb, da je vse pripravljeno tako, kot je treba.

Smučarsko središče je nov zagon dobilo z organizacijo zimske univerzijade leta 2003, zdaj pa se center še naprej razvija. Čeprav je višarska proga iz Žabnic že povezana z ostalimi smučšči na Trbižu, pa pri Promoturju pripravljajo tudi neposredno povezavo »po vrhu« med Florjanki in Višarjami. Na Florjanki že obstaja sedežnica do Planine, kmalu pa naj bi zgradili še povezavo med Planino in Višarjami. To bo omogočilo povezavo smučšči v vsakem vremenu in seveda tudi takrat, ko je proga na Višarjah (na primer ob tekmah svetovnega pokala od 20. do 22. februarja bo proga Di Prampero zaprta deset dni) zaprta.

Gerdol je velik optimist glede prihodnosti smučšč in turizma na Trbižu. »Zaradi organizacije velikih prireditiv nas poznajo že marsikje. Tekme za svetovni pokal imajo velik odmev. Mesta prireditelji pa tudi v turističnem smislu veliko pridobijo,« pravi Peter.

Kar pa zadeva morebitno skupno

Jure Prešeren ima svojo postojanko na Višarjah (desno), od koder se proti Žabnicam spušča čudovita smučarska proga Di Prampero; ljubitelji teka pa se lahko ustavijo v Ovčji vasi, kjer bodo Pr'Krajncu (v sredini) lahko našli domače okolje in možnost, da si že pri hiši natakejo smuči za tek

kandidaturo (Kranjska gora - Bad Kleinkirchheim - Trbiž) za organizacijo svetovnega prvenstva v alpskem smučanju leta 2017, za katero se najbolj ogrevata koroski deželniki glavar Gerhard Doerfler, pa Gerdol ni prevelik optimist. »Ideja ni slaba, vendar gre verjetno vsaj za zdaj bolj za volilno propagando koroškega deželnega glavarja pred spomladanskimi volitvami na Koroškem. Težko je tudi upati na takojšen uspeh, saj mednarodna smučarska zveza običajno nekomu, ki prvič kandidira, ne dodeli takoj organizacije SP. Prvenstva do leta 2013 so že razdeljena. Takrat bo organizator avstrijski Schladming, leta 2015 bo najbrž na vrsti Vail v ZDA, leta 2017 pa bi lahko organizacijo dobila Cortina, ki ni uspela s kandidaturo za leto 2013. Zato bi morda lahko skupna kandidatura, katere nosilec bi bila Kranjska gora, prišla v poštev kasneje. Seveda pa je važno že to, da se o nas govoriti in se nas omenja kot potencialne prireditelje svetovnega prvenstva, pa tudi ideja o povezovanju krajev v treh državah je pozitivna,« je še dodal Gerdol.

Kanalska dolina pa seveda ni samo šport in rekreacija. Je tudi edinstven primer teritorija, kjer drug ob drugem že stoletja živijo predstavniki romanskega, slovanskega in germanškega sveta. Prav jezik, in sicer slovenski, italijanski, nemški in tudi furlanski, pa istočasno predstavljajo tudi najboljši primer različnosti in sožitja.

Enega od primerov takega sožitja predstavlja družina Bartaloth, ki upravlja družinski penzion Pr' Krajncu (www.krajnc.it) v Ovčji vasi. Rudi Bartaloth je Slovenec in tudi znan družbeni ter kulturni delavec v Kanalski dolini, njegova žena Hanny Hebein, ki dejansko vodi dejavnost, je Nemka, pri delu pa pomagata še otroka Francesca in Andrej, ki s svoji-

ma imenoma dopolnjujeta sliko o različni jezikovni in narodnostni sestavi doline.

Bartalothovi se s turistično dejavnostjo ukvarjajo že pet let. Začeli so ob zimski univerzijadi na Trbižu s klasičnim bed & breakfastom, z leti pa se je njihova dejavnost razširila in zdaj nudijo tudi celoten penzion in polpenzion, po naro-

so prišli slučajno. Se pa začenjajo vračati, saj je Kanalska dolina dolina izredno lepa tudi poleti in turistu ob sprechodih in gorskih turah od leta 2008 ponuja tudi zanimive kolesarske izlete po urejenih stezah od Naborjeta do avstrijske meje (v kolikor danes o mejah sploh še lahko govorimo), pa tudi iz Trbiža do Kranjske Gori.

člu pa pripravljajo tudi kosila za večje skupine.

»Vsekakor je univerzijada predstavljal pomemben impulz za razvoj turistične ponudbe v Kanalski dolini. Ime

Trbiža je šlo v свет, drugi važen mejnik pa je predstavljal organizacija tekem za svetovni pokal v alpskem smučanju leta 2007, ki sicer trajala tri dni, je pa s propagandnega vidika za turizem izredno pomembna,« je poudaril Bartaloth.

Kar zadeva strukturo gostov, pa jih k njim največ prihaja iz Furlanije-Julijskih krajine in srednje Italije, imajo pa tudi goste iz tujine. Nekateri prihajajo v Kanalsko dolino že leta, drugi, to predvsem velja za poletne goste, pa

re po trasi nekdanje železniške proge.

Čeprav postajata Trbiž in Kanalska dolina tudi pozimi vse bolj razpoznavna, pa turistični delavci od tega še nimajo veliko. »Dobre cestne povezave imajo za turizem to slabu stran, da predvsem deželi, ni gostje prihajajo pogosto za en sam dan in mnogi od njih si v dolini ne privoščijo nitki kosila. Ustavijo se v kočah na smučščih in se nato vrnejo domov,« pravi Bartaloth.

Enodnevni gostje so tudi Korošci in Slovenci, ki prihajajo predvsem na Višarje, ki privlači tudi zaradi nočne smuke. Večno je tekačev, ki iz Soške doline prihaja v Ovčjo vas in Dolino Zajzere. »Vsekakor v Kanalski dolini manjkajo velike prireditve, ki bi privabilo ljudi. Manjka tudi dodatna ponudba, kot so na primer ba-

zeni in wellness centri,« razmišlja na glas Bartaloth o razlogih, zakaj v dolini ni veliko gostov, ki bi prihajali za daljši čas. Sam opaža dve kategoriji gostov. Prva bi želela imeti vse izredno poceni, kar je v trehnutkih splošne krize tudi razumljivo, drugi, ki te krize ne občutijo, pa so pripravljeni plačati precej več, seveda pa tudi zahtevajo veliko več. Prav v tem tudi vidi nišo, ki se odpira, zahteva pa seveda velike investicije. »Lepota narave že zdaj ni dovolj. Gostu je treba ponuditi veliko več,« je prepričan.

Kar zadeva samo Ovčjo vas, pa Bartaloth obžaluje, da od letos v vasi ne delujejo več 3 vlečnice, ki so bile primerne predvsem za začetnike in otroke. »To smučšče vsi ljubitelji smučanja iz dežele poznaajo, saj se je marsikdo tam naučil smučati. Mnogi Tržačani so se na primer s smučarskim vlakom v 70. in 80. letih vozili v Ovčjo vas, kjer so lahko združili smučarski tek s spuščanjem po strmini. Podjetje, ki je upravljalo žičnice, enostavno ni več zmoglo stroškov. To se bo že letos gotovo poznalo na obisku v občini Naborjet-Ovčja vas,« očenjuje Bartaloth, ki sicer optimistično gleda na turistični razvoj doline, pričakuje pa tudi, da bo končno prišlo do skupne turistične in gospodarske režije med občinama Trbiž in Naborjet-Ovčja vas, kar zadeva turistično promocijo teritorija in organizacijo raznih prireditiv, ki bi v Kanalsko dolino pravabile več ljudi.

Če smo že začeli ta zapis o zimsko-športni ponudbi v Kanalski dolini z Višarjami in čudovito progo Di Prampero, ne bi bilo prav, če se ne bi spet povzpeli do vrha, kjer ima na čudoviti legi svoje »kraljestvo« Jure Prešeren, ki že leta upravlja Gostišče pri Juretu (0428 63184). Gostišče je sicer last župnije Svetega Egidijsa v Žabnicah, toda verjetno ga ni smučarja (ali poletnega izletnika), ki ne bi vedel za Jureta. Njegovo gostišče je namreč skoraj obvezna postojanka na vrhu smučarskega središča.

čiča, kjer se je mogoče ustawiti na veliki terasi in se prepustiti sončnim žarkom, ali pa si izboriti prostor v notranjosti in uživati v specialitetah, ki jih gostom ponujajo Jure in njegove pomočnice ali poomočniki. Na razpolago je tudi nekaj sob, v katerih lahko prenoči približno 30 gostov.

»Letošnja zimska sezona bo očitno super. Snega je veliko, gostov tudi, tako da se nam za obisk do velike noči res ni treba batiti. Razen desetih dni, ko bo proga na Višarjah zaradi svetovnega pokala zaprta, delamo neprekinitno od jutra do večera. In to dobesedno, saj imamo gostišče odprtoto tudi ob torkih in petkih zvečer, ko je na Višarjah nočna smuka,« zadowoljno pripoveduje Jure Prešeren o obeh za letošnjo sezono.

Kdor želi v teh dneh prespati na Višarjah, naj se prej pozanima, če je prostor. Tudi če bo dobil odgovor, da ga ni, naj ne obupa in počaka na prost termin in si zagotovi kak vikend v sobi, iz katere se odpira pogled na Mangart, Lovce, vrhove Mrzle vode, Viševu skupino in mogočni Špik nad Policami (Montaž), najvišji vrh italijanskih Julijskih Alp z 2753 m višine, ali pa ob jasnem vremenu na avstrijsko stran vse do Visokih Tur in 3700 m visokega Grossglocknerja.

Rado Gruden

MANJŠINE - Svečanost ob 15. obletnici madžarskega zakona o manjšinah

Sodelovanje pri odločanju najboljše jamstvo za manjšine

Madžarska vlada je že leta 1995 razglasila 18. december za Dan manjšin. Vse od tistega leta predsednik madžarske vlade podeljuje »Nagrado za manjšine« osebnostim, organizacijam in manjšinskim samoupravam za izredne dosežke pri zastopanju interesov narodnih in etničnih manjšin, ki živijo na Madžarskem na področjih javnega življenja manjšin, izobraževanja, kulture, verskega življenja, znanosti in sredstev obveščanja.

Lansko leto so ta dogodek proslavili s posebno slovesnostjo, na kateri so tudi obeležili 15. obletnico sprejema manjšinske zakonodaje. Zato so za ta dogodek izbrali tudi izredno reprezentativen kraj, to je slavnostno dvorano palače madžarskega parlamenta.

Madžarski parlament je sprejel zakon o narodnih in etničnih manjšinah skoraj soglasno: zanj je leta 1993 glasovalo 96 odstotkov poslancev. Gre za enotno besedilo, ki določa individualne in kolektivne pravice manjšin ter vzpostavlja sistem manjšinskih samouprav. Namen zakona je zaščita in ohranitev identitet narodnih manjšin na Madžarskem.

Na slovesnosti sta o pomenu madžarske manjšinske zakonodaje spregovorila dva slavnostna govornika, oba dobro poznana zaradi njune dejavnosti na področju narodnih manjšin. Prva podpredsednica svetovalnega od-

bora Sveta Evrope za izvajanje Okvirne konvencije o zaščiti narodnih manjšin in direktorica latvijskega centra za človekove pravice Ilze Brands Kehris je izrazila priznanje Madžarski zaradi pozitivnega odnosa do narodnih manjšin. Z zadovoljstvom je tudi poudarila, da je Madžarska aktivno vključena v mehanizem preverjanja izvajanja dočil Okvirne konvencije v korist narodnih manjšin in je zgledna država glede jemanja resno v poštev vseh obvez, ki jih vsebuje konvencija, poleg tega pa je tudi aktivno sodelovala pri obnovitvi dejavnosti posvetovalnega odbora držav članic za manjšine DMIN, ki deluje v okviru Sveta Evrope.

Opozorila pa je tudi na težave, ki jih ima posvetovalni odbor Sveta Evrope pri preverjanju obvez, ki izhajajo iz okvirne konvencije. Brands Kehrisova je še poudarila, da zaščita manjšin ni enkratno dejanje, ampak je proces, ki je stalno v teku.

Profesor Gábor Kardos, vodja oddelka za mednarodno pravo na madžarski univerzi Eötvös Loránd in član posvetovalnega odbora za izvajanje Evropske listine za regionalne ali manjšinske jezike, pa je v svojem posegu opozoril predvsem na evropsko relevantnost madžarske manjšinske zakonodaje. Dejal je tudi, da je manjšinska zakonodaja osrednji element ustavne zaščite narodnih manjšin na Madžar-

Predsednik vlade Ferenc Gyurcsány, predsednik republike László Sólyom in predsednica parlamenta Katalin Szili so s prisotnostjo počastili madžarske manjšine

skem. Poudaril je, da je glavni namen tega zakona ohranitev jezikovne in kulturne identitete manjšin s pomočjo oblikovanja javnopravnih teles, ki politično predstavljajo narodne manjšine. Profesor Kardos je v zvezi s tem naveadel dosežke izvajanja tega zakona, zaučavil pa se je tudi pri šrpble4mih, ki so

jih morali reševati v teh petnajstih letih. Njegov glavni zaključek je bil, da je leta 1993 marsikdo gledal na novi zakon kot na zgolj simbolno dejanje, po poldrugem desetletju pa je jasno, da je šlo za zelo pomemben instrument za manjšine, ker jim je ponudil močno pravno sredstvo za krepitev njihovih

pravic in zaščito njihove identitete.

Predsednik vlade Ferenc Gyurcsány je nato izročil deset nagrad za manjšine. V nagovoru zbranemu občinstvu je madžarski premier dejal, da je mogoče lažje reševati konflikte v državah, v katerih različne narodnosti in njihovi predstavniki lahko sodelujejo v procesu odločanja, tako na krajevni kot tudi na državni ravni. Opozoril pa je, da v zadnjem času žal nestrost narašča tudi na Madžarskem, »že zlasti v odnosih med večino in romsko manjšino«. Posvaril pa je, da se ne sme nič predajati skušnjavi, da »uporabljamo ta konflikt z namenom, da prikrijemo svoje lastne probleme«. Predsednik vlade je ocenil, da to ne bi samo pomenilo, »da smo se vdali samim sebi«, ampak tudi, »da smo se izneviri eni najpomembnejših obvez naše države«. Poudaril je še: »ne glede na to, ali smo Madžari, Romi, Rusini, Romuni ali Slovaki, Srbi ali Hrvati, lahko izpolnimo svojo usodo samo če ostaneмо sinovi svoje države«.

Slovesnosti so se udeležili predsednik madžarske republike László Sólyom, predsednica madžarskega parlamenta Katalin Szili, številni člani parlamenta, člani diplomatskega zbornika, voditelji narodnih manjšin in predstavniki številnih drugih javnih ustanov.

Davyth Hicks

Palača madžarskega parlamenta, prestižni sedež proslavlj 15. obletnice manjšinske zakonodaje

ZDRUŽENI NARODI - Turki iz Grčije predstavili svoje zahteve

Turška manjšina v Zahodni Trakiji zahteva dvojezične otroške vrtce

Na rednem forumu Združenih narodov o manjšinah, ki je potekal v drugi polovici decembra v Ženevi, je bil govor tudi o turški manjšini v grški pokrajini Zahodni Trakiji.

Tem tokratnega zasedanja je bila osredotočena na pravici manjšin do izobraževanja. O tem so predstavniki držav in številnih nevladnih organizacij govorili na dvodnevнем zasedanju 15. in 16. decembra. Forum, ki ga je vodil neodvisni strokovnjak o manjšinskih vprašanjih Gay McDougall, se je udeležila štiričlanska delegacija Turkov iz Grčije; sestavljal so jo odgovorna za mednarodne odnose Zveze Turkov v Zahodni Trakiji Melek Kirmaci in član odbora zveze Kamuran Omar Oglou ter bivši predsednik Združenja diplomirancev

univerze v Zahodni Trakiji Cemil Kabza ter podpredsednica tega združenja Pervin Hayrullah.

Osrednja zahteva, ki so jo postavili, je bila ustanovitev dvojezičnih otroških vrtcev v Zahodni Trakiji.

V imenu Zveze Turkov v Zahodni Trakiji je gospa Kirmacijeva opozorila, da je Grčija z zakonom št. 3518 iz leta 2006 podaljšala obdobje obveznega šolanja z 9 na 10 let s tem, da je s šolskim letom 2007-2008 uvedla dodatno predšolsko obvezno leto. To pomeni, da morajo otroci, ki so dopolnili 5 let starosti, obiskovati otroške vrtce, ki so samo v jeziku večine. Kirmacijeva je pojasnila, da ta zakon ne vsebuje nikakršnih določil o etničnih in kulturnih razlikah otrok v Grčiji, kar pomeni, da je bila z njim kršena pravica do nediskriminacije, ker Grčija brez kakršnegakoli razloga ne obravnava na enakopraven način otrok, ki govorijo jezik, ki je drugačen od grščine. Poudarila je tudi, da imajo otroci, ki pripadajo turški manjšini v Zahodni Trakiji, pravico do izobraževanja v maternem jeziku; to pomeni, da mora država odpreti dvojezične otroške vrtce na območju, ki je strnjeno poseljeno s turško manjšino.

Predstavnici turške manjšine v Grčiji je odgovoril posebni sekretar v grškem ministrstvu za šolstvo, profesor Angelos Syrigos, ki je dejal, da trditve o kršitvi pravice do izobraževanja otrok v maternem jeziku niso resnične, ker otroci v otroških vrtcev ne uporabljajo učebnikov in zanje ni predviden nikakršen učni program.

Sicer pa sta se foruma udeležili tudi grška poslanka Thaleia Dragonas, ki je koordinatorka projekta o muslimanski manjšini v Trakiji, in predstavnica Centra za medkulturno raziskavo in peda-

goške posege na univerzi v Atenah Anna Frangoudaki. Na Forum stan bili povabljeni kot strokovnjakinji in podali storičilo o programu izobraževanja muslimanskih otrok. Na njuna posega sta se odzvala predstavnika diplomantov univerze v Zahodni Trakiji: Cemil Habza je dejal, da turški manjšini pripada pravica do avtonomije na področju izobraževanja, vendar ji oblasti te pravice ne priznavajo, Pervin Hayrullah pa je poudarila, da Grčija obravnava turško manjšino kot grožnjo z etničnega vidika in da zgodovinske knjige v Grčiji še vedno vsebujejo negativne ter žaljive informacije o Turčiji in o turški manjšini.

Sicer pa so predstavniki grške vlade na forumu razdelili tudi publikacijo z naslovom »Grška Trakija: sodoben in evropski izobraževalni model«. Avtor publikacije ni naveden. V njej je med drugim zapisano, da grški izobraževalni sistem teži k temu, da bi bil vsak učenec oziroma dijak, ki pripada muslimanski manjšini, deležen izobraževanja, ki bi mu omogočilo svoboden razvoj osebnosti in bi lahko vstopil v družbo kot moderen Grk, musliman in evropski državljan na osnovi enakopravnosti in enakih možnosti. V publikaciji je tudi zapisano, da raziskave o uspehu izobraževalnega sistema že kažejo, da je šola zaostala skupinam ljudi v Trakiji omogočila, da so veliko pridobile, kar jim bo koristilo v prihodnosti.

Kot znano, Grčija sploh ne priznava narodnih manjšin. Pogodba iz Lausanna, s katero je bila med drugim leta 1023 določena meja med Grčijo in Turčijo, zavezuje Grčijo k zaščiti »muslimanske« manjšine in grške oblasti sledilno vztrajajo, da gre za versko in ne za narodno manjšino.

Delegacija Turkov iz Zahodne Trakije v palači ZN v Ženevi

št. 138

Stari božično novoletni običaji V Reziji

Naš glas – La nostra voce

V decembru je izšla druga letosnja številka glasila Naš Glas – La nostra voce, ki ga izdaja Kulturno društvo Rozajanski dum.

Kot običajno, tudi v to izdajo uvaja pogljeni prispevki. Tokrat obravnava tematiko ritualov mladinskih združenj ob prehodu v odraslo življenjsko obdobje, ki jo podaja docent na Videnski univerzi, prof. Robert Dapit.

Sledi drugi del intervjuja z dr. Milkom Matičetovim, enem največjih evropskih strokovnjakov tradicionalnega pripovedništva. V tem drugem delu se avtor spominja trenutkov življenja v Reziji med svojimi raziskovalnimi dnevi v obdobju 1964 – 1974. Intervju se bo nadaljeval tudi v prihodnji številki glasila, ki izide junija 2009.

Prispevki prof. Hana Steenwika, dočenta na Univerzi v Padovi, prinaša tematiko o metodologiji, ki jo jezikoslovci uporabljajo za potrjevanje sorodstvenih povezav med dvema ali več jezikoma. V enem od stavkov navaja: "... med obravnavanimi slovenskimi jeziki je rezijanski najbolj sorodstveno povezan s slovenskim, medtem ko so povezave najbolj šibke tu ruščino". Lahko se zdi že za marsikoga samoumevno, zlasti za bralce tega glasila, ampak prav je s tem seznanjati, ker se še vedno slisijo trditve, da je rezijansčina ruski jezik in podobno.

Strani, ki sledijo, z bogatim fotografiskim gradivom pričajo o dveh pomembnih dogodkih, ki sta se zgodila v letu 2008: to sta 25-letnica rezijanskega Kulturnega društva Rozajanski dum in 170-letnica folklorne skupine "Val Resia". Na slednjem je nastopil tudi znani slovenski ansambel Katalena, katerega zadnja zgoščenka z naslovom "Cvik / Cvak" je v celoti posvečena rezijanski glasbi in pesmi, aranžiranih v sodobni verziji. Pevka Vesna Zornik, ki je med koncertom požela velike aplavze, opisuje delo skupine in izraža nekatere svoja spoznanja v intervjuju s Katariно Juvancič.

Sledijo še novice in članki. Med njimi zasedlimo posamezna razmišljanja o aktualnem kulturnem položaju v Reziji, ki jih je postal Luigi Paletti, ki se že dolga leta in v raznimi dvomi, ukvarja z rezijansčino in rezijansko kulturo. Zainteresirani lahko dobijo izvod glasila na rezijanskem sedežu ZSKD.

agenda - agenda - agenda - agenda

PRIMORSKA POJE

Prosimo zamudnike naj poskrbijo za dostavo prijavnice še v ponedeljek, 12. januarja 2009.

NIZ KONCERTOV DEŽELNE ZBOROVSKE REVIE NATIVITAS

Nedelja, 11.1.2009 ob 16.00

Nabrežina, Cerkev sv. Roka

V organizaciji SKD Igo Gruden in Župnijskega cerkvenega sveta iz Nabrežine Različni izrazi božičnega razpoloženja

DPZ Kraški slavček

Harmonikarski orkester GŠ Sežana

MePZ Igo Gruden

Nedelja, 11.1.2009 ob 15.30

Milje, Stolnica

V organizaciji

Društva Slovencev miljske občine

S pesmijo vam mladi želimo...

MeMIPZ Trst

glasbeni utrinki

Rozajanski kolindrin 2009 – Te rozajanski kolindrin za létu 2009

V decembru po navadi izide rozajanski kolindrin Kulturnega društva Rozajanski dum.

Vsako leto prinaša nove teme. Tokrat govori o običaju o "kuškritih". Prvi koledar je izdelala Silvana Paletti leta 1989. Od tedaj smo imeli vsako leto in vedno je imel kaj lepega pokazati in povedati.

V Reziji je lepa navada, ki povezuje mlaude, ki v letu še niso dopolnili dvajset let. Navada sestoji v tem, da so mladi več dni in noči skupaj, plešejo in se veselijo -nekateri zadnje dni starega, nekateri pa prve dni novega leta.

Mladim "kuškrit" pomeni odrastlost in ga komaj čakajo. Prvi dan leta je v Bili velik praznik. Vsi kuškriti se udeležijo maše v spremstvu starejših, ki praznujejo okrogle jubileje. To pomeni, da 1. januarja praznujejo tudi tisti, ki bodo v novem letu dopolnili 40 in 60 let, v zadnjih letih pa praznujejo tudi tisti, ki bodo imeli v novem letu 30, 50 in 70 let.

To je dobra priložnost za srečanje, druženje in obujanje spominov na pretekli čas. Sedemnata te ne smeta manjkati citira in bunkula. Pleše se ure in ure, po gostilnah, po hišah "kuškritov". Kuškriti imajo rozo na suknji, kot na fotografiji. To rozo imajo vsi, tudi tisti ki praznujejo 30, 40, ... let.

Na vilo svetih treh kraljev – pravijo ji "Pernaht" (Pernaht izhaja iz nemške besede Per nacht in to je 6. januarja) gredo kuškriti v Osojanah po celi vasi, v vsako hišo. V vsaki hiši jim dajo kaj za pod zob: moko, klobaso, jajca, vino, potem skuhajo skupaj večerjo. Na vratih vseki hiše, ki jo obiščejo, kuškriti napišejo s kredo: GMB in letnico – letos so napisali: GMB 1989 – 2009. GMB so začetnice imen treh kraljev. S tem se spominjajo nanje.

Koledar prejmejo vsi vaščani Rezje in Rezjani, ki živijo po svetu. Pri realizaciji koledarja so sodelovali KD Rozajanski dum, Gorska skupnost Gumiin – Železna in Kanalska dolina, Pokrajina Videm in Zveza slovenskih kulturnih društev.

Somo dicembarja ano tej po navadi te rozajanski kulturski črkolo "Rozajanski Dum" je paračel te rozajanski kolindrin.

Wsaké létu an ma rüdi druge reči. Litus, ka pa kolindrin jé kuškret so...kuškrivati! Te párvi kolindrin jé bila ga naredila Šilvana tu-w Varkoti léta 1989. Od itadej sē wsaké létu somo měli naš kolindrin anu wsaké létu jé bilu kej lipaga za vidēt anu za lajtj.

Litus so kuškrivati. Karjé njeh so dali li-rate bodi či te növe bodi či te stare.

Tej to se vi tu-w Reziji jé isa lipa nawada ka na spravja wkop naše te mlaude ka tu-w tin növin létet ni bojo rivali dwisti lit. Ti mlaudi stujjo wkop več dnuwano din nu nuć ni plesajo ano se visilijo. Tu-w kiri vase zadnje dni létu, tu-w drúghih párve dni toga növaga léteta.

Za naše te mlaude dělat kuškret to přidě ríct po wrast. Kuškrícjun to jé tej na rič ka wse ti mlaudi čakajo anu ni radě narejajo zajtj k to jé tej na rič ka se ma owdělat za wrast.

Párví din növaga léteta jé na vilika fjěsta tu-w Bili. Iti din za tet h miši se sprawjajo wse wekuškriti, ně kój iti ka maju dwisti lit mo pa iti ka maju štredi anu trikrat dwisti lit anu te zadnje lita pa iti ka maju tristi, patardu anu trikrat dwisti nu dësat lit. (To pomeni da 1 dan januarja praznujejo tudi tisti ki v novem letu bodo imeli 40 in 60 let, v zadnjih letah praznujejo tudi tisti ki bodo imeli v novem letu 30, 50 in 70 let)

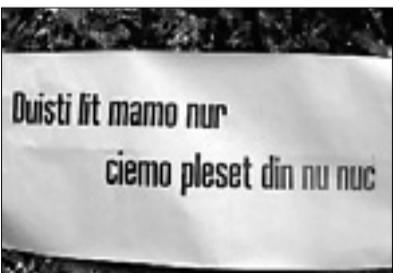
Isa to jé na lipa okažjun za se nalést, za stat wkop, za spomanot da kaku to jé bili ninki nur. Wse ni si majoro rozo tekj to jé bilu ko ni so měli dwisti lit. (Kuškriti imajo rozo na suknji kot vidis na sliko. To rozo jo imajo vsi tudi tisti ki praznujejo 30, 40, ... let)

To se vi da ni manča citire anu bünku-le. To se pleše ore nu ore, tu-w wsaki uštrirji anu pa tu-w kaki hiši.

Tu-w Osoaneh viljo Pernaht (Pernaht je z nemške besede Per nacht in to je 6 januarja) kuškriti grejo po wsjej vase, hišo za hišo anu tu-w wsaki hiši ni din daajo kej za jěst: muko, klobasico, jajca, vino anu drúgh anu pridnikoj tet wkrej ni napišiwo ta-na duri GMB anu létu (na vratah od vseki hiše ki so obiskali napišejo z "gesso da lavagna" GMB in leto – letos bodo napisali: GMB 1989 - 2009. GMB to so začetnice imen tri kraljev). Isò to jé za spomanot te tri kraje.

Kolindrin an će bet pöšjen wsaké famjej tu-w Reziji anu pa rozjanan ka stujjo wkrej od Rezije.

Za naredit kolindrin so pomagali: te rozajanski kumün, kumunitä montana ta ta-na Pultabiji, Provinça ta tu-w Vidné anu Zveza slovenskih kulturnih društev (Zveza od tih slavinskih čirkoluw). LN

15. REVJA KRAŠKIH PIHALNIH GODB

Milje,

24.1.2009 ob 20. uri

Pihalni orkester Komen

Postojnska godba 1808

Godbeno društvo Prosek

Ilirska Bistrica,

1.2.2009 ob 17. uri

Godbeno društvo Viktor Parma

Pihalni orkester Divaga

Pihalni orkester Ilirska Bistrica

Hrpelje,

7.2.2009 ob 20. uri

Pihalni orkester Breg

Godbeno društvo Nabrežina

Brkinska godba 2000

Tržič,

28.2.2009 ob 20. uri

Kraška pihalna godba Sežana

Pihalni orkester Ricmanje

Pihalni orkester Kras – Doberdob

POZOR PEVCI IN DIRIGENTI!

Feniarco razpisuje 5. evropsko akademijo za pevce in dirigente, ki se bo odvijala v Fanu (Pu) od 6. do 13. septembra 2009. Rok prijave zapade 31.5.2009.

ZANIMIVO ZA MLADINSKE ZBORE

Alpe Adria cantat, mednarodni teden zborovskega petja se bo odvijal od 30. avgusta do 6. septembra 2009. Vršile se bodo delavnice za pevce in dirigente. Rok prijave zapade 31.5.2009.

Uradni ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626,
e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495,
e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386,
e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428,
e-pošta rezija@zskd.org

Števerjanci so bili na obisku pri sonarodnjakih v Banja Luki

Republika Srpska. Dobrodošli!

Tak pozdrav v cirilici je na mejnem prehodu med Hrvasko in Bosno pozdravil večjo skupino Števerjancev, ki se dva dni mudila na obisku pri prijateljih v Banja Luki. Skupino Bricev so sestavljali člani Kulturnega društva Briški grič, ki je izletom v severo-zahodno Bosno vrnila obisk Slovencem iz Banja Luke, ki so ob prvomajskih praznikih s pevskim zborom gostovali v Števerjalu. Prijateljski stiki so bili vzpostavljeni s pomočjo pristojnih organov v Sloveniji, ki skrbijo za Slovence po svetu, sonarodnjaki iz Banja Luke pa so čustveno zelo navezani na naše kraje, saj v večini primerov gre za potomce Primorcem. V Bosni so se namreč naselili v dvajsetih in tridesetih letih in so tja bežali pred nasiljem, ki ga je fašizem izvajal nad primorskimi Slovenci. Med izletniki iz Števerjana so se našli tudi taki, ki imajo v Banja Luki kar nekaj sorodnikov. Lepo mesto ob reki Vrbas je po norostih, ki so boleče razcepare Jugoslavijo, postalo glavno mesto takojimenovane Republike Srbske, neke vrste avtonome pokrajine v sklopu države Bosne in Hercegovine. Kot pove že samo ime, je prebivalstvo pokrajine pretežno srbske narodnosti in to je občutiti na vsakem koraku. Skoraj vsi javni napisi s prometnimi kažipotom vred, so pisani v cirilici, kar avtomobiliste neveče te pisave, spravljaju v hude težave. Reki bi celo, da je njihovo podobarjanje pridostnosti srbstvu postala že prava obsedenost. Rane, ki so jih povzročili bratomorni spopadi v sredini devetdesetih let, se ne bodo tako hitro zacetile, pa čeprav je v samem mestu in okolici občutiti otoplitev odnosov med pravoslavno, katoliško in muslimansko skupnostjo. Po srečnem naključju se tragicni vojni spopadi med skupnostmi niso dotaknili Banja Luke, pa vendar so se našli prenapečiti, ki so uničili marsikateri kulturni in verski spomenik »nasprotnikov«. Med drugim so Srbi leta 1993 do tal porušili starodavno Ferhat-pašino džamijo iz konca šestnajstega stoletja. Med obiskom pa smo opazili, da muslimanski verski objekt ponovno gradijo. Tudi v drugih predelih mesta rastejo minareti in zvoniki katoliških cerkva.

Po kilometrih in avtocestnih povezavah sodeč, naj bi potovanje z avtobusom do Banja Luke ne presegalo 6 ur vožnje. Včasih pa pozabimo, da je razpad Jugoslavije postavil vmes dva mejna prehoda: med Slovenijo in Hrvasko ter Hrvasko in Bosno. Zaradi teh zaprek in nujnih postankov po poti, se šestim pridružijo se načinovnostim, ki jih ponuja Banja Luka (mesto steže kakih 250.000 prebivalcev). Vseeno pa je bila odprta pot za nadaljnje stike, bodisi na kulturnem področju, kot tudi na področju drugih izmenjav. Kak dan po povratku domov, smo opazili, da je bil obisk Števerjancev objavljen na spletnem portalu Društva Slovencev Republike Srbske TRIGLAV, Banjaluka: [\(VIP\)](http://www.udruzenjetriglav.com)

USMERITEV KMETIJSKE POLITIKE EVROPSKE UNIJE

Prihodnost evropskega kmetijstva je v kakovosti

Na lestvici kakovostnih in zaščitenih kmetijskih proizvodov v EU prednjačijo države z območja Sredozemlja

V KLETI - Potrebna je pozornost Ob napakah vina pravilno ukrepati

Opisali bomo nekatere najbolj pouste napake vina, ki jih morajo kletarji takoj prepoznati in pravilno ukrepati. Le pravočasno in pravilno ukrepanje je lahko uspešno in ohrani vino uporabljivo. Svetujemo pa, da se kletar ob vsakem dvomu posvetuje s strokovnjakom.

Poleg napak so pogosti tudi primerni bolezni vina, o katerih bomo pisali prihodnjic. Gleda na to, da je napak in bolezni vina veliko, se bomo omejili na tiste, ki so v naših vinih pogostejo prisotne.

Napake vina so nezaželeni spremembi v barvi, vonju in okusu, ki jih povzročajo neustrezni postopki v kletarjenju, nezaželeni kemijski procesi ter prisotnost tujh spojin v moštu in vinu.

Vodikov sulfid ali žveplovidik H2S (bekser)

Pojavlja se pri mladih vinih, le izjemoma pri starejših, z neprijetnim vonjem in okusom po gnilih jajcih. Napako smo že omenili, ko smo pisali o negi mošta in mladega vina, saj se najpogosteje pojavlja pri vretju. V primeru, da se pojavi v tem času, ga lahko odstranimo ter prisotnost tujh spojin v moštu in vinu.

Bakreni lom ali bakrena motnost

Manj pogost od prejšnjega se pojavlja pri vinih, ki niso čiščena. Bakreni lom pospešuje prosta žveplasta kislina, ki pri višji temperaturi topi baker posod in opreme, s katero pride vino v dotik, lahko pa je posledica višje prisotnosti bakra vsled uporabe bakrenih zaščitnih sredstev v vinogradu. Pri tem lomu pride do usedline, ki je sestavljena iz bakrovih spojin z organskimi snovmi. Te spojine močno prizadenejo tudi okus vina, ker povzročijo izredno trpkost.

Napako preprečimo s tem, da preprečimo ali močno omejimo dotik vina z bakrenimi površinami ali z modrim čiščenjem.

Beljakovinski prelom

Ta napaka se pojavlja pri vinih zaradi termabilnih beljakovin ob višji temperaturi in s staranjem vina. Vzrok za to je slabo čiščenje, s katerim odstranjamo beljakovine, se pravi prenizek odmerek bentonita ob glavnem čiščenju vina.

Taka vina moramo ponovno čistiti z bentonitom.

Okus po plesni

Vzrok za to je plesniva posoda, ki jo uporabljamo v kletarstvu. Vino ne spremeni videza, dobi pa neprijeten okus po plesni. Učinkovito sredstvo za odpravo te napake je aktivno olje (15-30 g/hl), ki pa žal vino osiromaši.

Svetovalna služba Kmečke zveze

Evropska unija že vrsto let vodi kmetijsko politiko, ki je usmerjena v proizvodnjo vedno kakovostenih in zakonsko neoporečnih kmetijskih pridelkov oziroma živil. V ta namen načrtuje tudi uvedbo nove oznake »Made in EU« (proizvedeno v Evropski uniji), ki bi še povečala proizvodne standarde in zdravstveno neoporečnost hrane. Trenutno sta najpomembnejša zaščitni oznaki, ki jih je uvelda Unija, zaščitena označba porekla ZOP (italijansko DOP) ter zaščitena geografska označba ZGO (italijansko IGP). Ti dve oznaki zagotavljata potrošnikom visoko kakovost živil ter istočasno preprečujejo ponarejevanje in goljufije na področju prehrane, ki so se v zadnjih letih močno razbuhotele.

Levji delež pri certificiranju kakovosti prehrambnih proizvodov imajo mediteranske države. Na prvem mestu je vse od uvedbe certificiranja kmetijskih pridelkov in živil Italija, ki kreko vodi na tej lestvici in ima certificiranih 172 proizvodov (113 ZOP in 59 ZGO), ki predstavljajo 21% celotne certificirane proizvodnje v Evropski uniji. Na drugem mestu je Francija s 159 prizanimi kmetijskimi pridelki (76 z označbo ZOP, 83 pa z ZGO). Tretje mesto pripada Španiji, kjer je certificiranih 117 živil (66 ZOP in 51 ZGO), četrto pa Portugalski (57 ZOP in 53 ZGO). Če temu dodamo še Grčijo z njenimi 63 ZOP in 23 ZGO, nas podatki o certificiranih pridelkih in živil kmalu prepričajo o premoči Sredozemlja, ki nudi s svojo bogato tradicijo in veliko raznolikostjo tri četrtnine certificiranih živil, kar opravičuje razširjeno mnenje, da je mediteranska hrana izredno dobra in raznolika. Zato se je tak način prehranjevanja v zadnjih letih tudi zelo uveljavil v številnih evropskih državah in svetu.

Pa še podatek o vinih. Tudi pri teh je Italija izredno dobro zastopana v Evropski uniji s svojimi 357 vini, ki nosijo označko kontroliranega porekla (DOC) in z 11 milijoni hektolitrov zajemajo 32% celotne italijanske vinske proizvodnje. Tudi ta podatek potrjuje, da stopa Italija s pospešenimi koraki po poti kakovosti, ki je najpomembnejši dejavnik za uspešno kmetijstvo. Res je tudi, da je bila za italijansko vinsko proizvodnjo takšna usmeritev nujna ob vse hujši konkurenčni na mednarodnih trgih, kjer so po ugodnem razmerju cena-kakovost vse bolj v ospredju vina iz Avstralije, Nove Zelandije in Južne Amerike, zlasti Čileja in Argentine.

NASVETI STROKOVNJAKA Kolobarjenje in konsolidacija

Kolobarjenje in konsociacija sta dve stari, tradicionalni tehniki, ki jih v kmetijstvu verjetno človek uporablja, odkar sploh obstaja kmetijstvo. Z modernizacijo in intenzivnim gojenjem v prejšnjem stoletju so kmetovalci ti dve tehniki nekoliko opustili. V zadnjih letih, predvsem z širitevjo biološkega kmetovanja, sta se kolobarjenje in konsociacija spet začeli uveljavljati. Slednji dve tehniki od vselej uporabljamo tudi po majhnih, družinskih vrtovih. Zato ju je vredno opisati.

KOLOBARJENJE – To je stara, a vendar še vedno zelo dobra agronomska tehnika, katere namen je, da obdržimo ali celo izboljšamo rodovitnost zemlje in s tem proizvodnjo. Kolobarjenje pomeni, da gojimo v različnih letih različne povrtnine na istem kosu zemlje. Če namreč na isti zemlji gojimo več let zaporedoma vedno isto kulturno, slednja rodi vse manj. Pojav imenujemo tudi »utrujenost tal«. Zakaj pride do tega, niše povsem razkrito. Glavni razlogi so vsekakor, da enake rastline na isti zemlji stalno izkoriscijo vedno iste mineralne snovi. Zgleda tudi, da nekatere rastline izločajo določene snovi, ki zavirajo rast samim sebi. Obenem iste rastline raziskujejo vedno isti sloj tal. Če pa kolobarimo, imajo različne rastline različne korenine, zato različno rahljajo tla, kar zemlji dobro dene.

Če na nekem zemljisu več let zaporedoma gojimo vedno eno in isto rastlino, se njene bolezni in škodljivci iz leta v leto bolj razmnogojo. Zato s kolobarjenjem lahko zelo omejimo uporabo škropil. To je verjetno največja pozitivna lastnost te agronomskih tehnike. Prav tako v primeru kolobarjenja omejimo razmnoževanje plevelov.

Zelo malo je gojenih rastlin, ki dobro uspevajo, če jih prihodnje leto spet gojimo na istem mestu, a tudi te le obdobri založenosti tal in v primeru odstotnosti bolezni. Prav tako rastline, ki spadajo v isto družino, naj si ne sledijo na istem mestu. Tako na primer naj si solatnice, v katero spadajo razne sorte solate in radiča ter cikorijsa, ne sledijo samim sebi, a niti ne rastlinam, ki spadajo v isto družino. Kapusnice naj si prav tako ne sledijo samim sebi. To velja tudi za plodovite, korenček, peteršilj, zeleno, grah in motovilec. Špinaca naj si ne sledi sami sebi, ne blitvi. Rastline, ki spadajo v družino čebulnic, kot so česen, čeba in por naj si ne sledijo samim sebi, pa tudi ne krompirju ter repi. V primeru bolezni ali škodljivcev ne smemo gojiti prstnic na istem mestu vsaj 3 do 5 let, da se ne bi zopet okužile. Tako je tudi z jagodo, pa čeprav jo po navadi držimo na istem mestu 2-3 leta zaporedoma. Solata lahko sledi skoraj vsem kulturam. Krompir lahko gojimo zaporedoma, pa čeprav mu najraje zamenjamo mesto zaradi hroščev, saj slednji prezimijo v zemlji. Če krompir gojimo na kakem drugem mestu, bodo hrošči verjetno vseeno napadli krompir, vendar kasneje. Dober predhodnik za zeleno je špinaca, za njo pa krompir.

Z vidika izkorisčanja tal lahko delimo rastline na tri glavne skupine: tiste, ki zemljo izčrpajo, kot na primer kapusnice in plodovke. V drugo skupino uvrščamo rastline, ki malo izčrpajo zemljo. To so solatnice, korenje, čebulnice, špinaca in druge. V tretjo skupino uvrščamo stročnice, ki zemljo obogatijo. Ker plodovke in kapusnice po navadi gojimo s hlevskim gnojem, za njimi lahko sejemo rastline, ki malo iz-

črpojo zemljo. Opisane skupine naj si v kolobarju vrstijo.

Primer: prvo leto gojimo jajčevec in bučke, ki jih pognojimo. Naslednje leto gojimo rabič, ki malo izčrpa zemljo, po tem isto leto fižol, ki zemljo obogati. Drugi primer: za dobro pognojnim krompircem sezemo čebulo, solato ali špinaco, za tem pa sejemo grah.

KONSOCIAČIJA – To je gojenje različnih rastlin na isti površini. Prvi kmetovalci so opazovali, kako razne spontane rastline rastejo skupaj v nekakem sožitju in ustvarjajo ugoden ambient za lasten razvoj. V preteklosti je bila konsociacija na široko uporabljena, saj je dajala družini različne pridelke na malem zemljisu in zato veliko hrane. Danes je konsociacija sicer malo uporabljena v vecjih zelenjadnih vrtovih, in to iz praktičnih razlogov. Na malih, družinskih površinah pa se kar dobro obnese in je tudi precej razširjena. Dobro se obnese tudi v bioloških vrtovih.

Največji problem pri konsociaciji je, da moramo večino opravil izvajati ročno, saj imajo različne rastline različne potrebe po škropljenju, gojenju, obdelovanju in zalinjanju.

Rastline, ki jih bomo gojili skupaj, moramo pravilno izbrati. Nekatera pravila so sledeča:

- Ne smemo gojiti skupaj rastlin, ki uporabljajo isti stratus zemlje, kot sta na primer krompir in čebula.

- V glavnem ni priporočljivo gojiti skupaj rastline, ki pripadajo isti družini, razen če imajo zelo podoben ciklus in način gojenja (na primer rdeči rabič, eskarolk in endivija).

- Dobro se obnese skupno gojenje vrtnin, ki imajo kratek življenski ciklus z rastlinami, ki imajo dolg življenski ciklus, kot na primer špinaca in grahu.

- Dobro moramo izračunati gojitevno obdobje vsake zelenjadnici tako, da si druga drugi ne bi motili rast. Če na primer gojimo solato in paradiznik ali solato in grah skupaj, moramo izračunati tako, da poberemo solato, preden jo paradižnik ali grah preveč ne osenči.

- Pazimo, da ne gojimo skupaj vrtnini, ki zahtevata obe veliko gnojenja.

- Dobro je, da ena rastlina pripada v družino stročnic (grah, fižol), ki bogatijo zemljo z dušikom, da se od nje lahko koristijo tudi rastline, ki rastejo v bližini. Raziskave so pokazale, da so nekatere vrtnine, kot česen, čeba ali por malo primerne za gojenje v bližini stročnic.

Ko gojimo različne vrtnine skupaj, jih gojimo v vrstah. Lahko gojimo na sredini gredice vrtnino, ki ima daljši življenski ciklus, okrog nje pa vrtnine, ki se hitreje razvijejo (korenje in solata).

Bolje je vsekakor, da ne gojimo skupaj sledeče kulture: fižol s čebulo ali porom, solato s peteršiljem, paradiznik s krompircem, fižol z grahom, paradiznik z grahom, čebulo s kapusnicami.

Sploh ni priporočljivo, da gojimo zelenjadnice skupaj s sadnimi drevesi, oljkami ali trtami. Sadno drevje, oljke, posebno pa trte škropimo, zato je zelo težko zaščtititi zelenjadnice pred škropili. Drugi razlog je tudi, da ostanejo zelenjadnice v senci in posebno na solatnici ter ostale listnate zelenjadnice senci negativno vpliva, saj se nitратi kopijo v listih. Zelenjadnice obenem večkrat pogosto pobiramo, zato je lahko problem, ko moramo pobirati takoj po kakem škropljenju.

Magda Šturmán

i.podlistek

ipodlistek@gmail.com

11.1.2009

Za stran skrbijo: ZDROŽENJE E. BLANKIN - ČEDAD, SLOVENSKA PROSVETA - TRST, ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA, ZVEZA CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - TRST, ZDROŽENJE CERVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

Od dneva emigranta do dnevov upanja

Dan emigranta ima v koledarju Slovence videmske pokrajine in tudi sicer poseben pomem. Na dan treh kraljev so se po krajiščem bivanju med domačimi ponovno vračali v belgijske premogovnike številni slovenski izseljenici iz beneških dolin. Bil je torej dan slovesa, ki so ga skušali olepšati tudi s kulturnim programom.

Prav ob dnevu emigranta je poleg številnih govorov oblasti na oder stopilo tudi Beneško gledališče, ki je v tridesetletnem delovanju dokazalo, da je ledina, ki so jo takrat oral, sedaj postala nadvse plodna zemlja ne le za ohranjanje, ampak tudi za razvoj slovenstva.

Poleg gledališča oz. ob njem je zaživel med drugim Senjam beneške pesmi, to je glasbeni festival, na katerem so mladi Beneščani znali združevati domačo govorico in rock glasbo. Marsikatera pesem, ki so jo zapeli ob tej priložnosti je ponaredila med mlajšimi poslušalci, ki so na tak način spoznali, da je lahko domače slovensko narečje sodobno in zanimivo. Lani so ponovno priredili tak festival, in sicer s povsem pomlajenim sestavom glasbenikov in nastopajočih, ki so v glavnem zrasli v špetrski podružnici Glasbene matice. In prav v Špetru je tudi na pobudo nekaterih pionirjev našavnega dela nastal pomemben šolski center, ki obsegata danes poleg vrtca še osnovno in srednjo šolo. Tudi šoloobveznim otrokom ni treba, kot emigrantom nekoč, v Trst ali v Gorico po osnovno izobrazbo v slovenskem jeziku.

Razvoj in obstoj slovenščine in slovenstva v Benečiji pa ni nekaj avtomatičnega in samoumevnega. Treba je bilo veliko truda, garaškega dela med ljudmi, prepričevanja in vključevanja različnosti v skupen projekt. V Benečiji je nastalo in obstalo slovenstvo prav iz zavesti, da je treba združevati narečje s knjižnim jezikom, cerkveno s posvetnim, nenažadnje pa da je treba graditi sedanost na podlagi izočila preteklih rodov mlajšim.

Knjižnica Dušana Černeta

Knjižnica Dušana Černeta se nahaja v drugem nadstropju ul. Donizzetti 3 v Trstu. Gre za knjižnico, v kateri zbirajo in proučujejo slovensko zdomsko in zamejsko publicistiko in tisk.

Ko je leta

1975 umrl novinar in politik Dušan Černe, je Slovenski prosveti v Trstu zapustil svojo zasebno knjižno zbirko, ki je obsegala preko 500 knjižnih enot (priročniki, slovarji, romani, revije in druge publikacije). Temu pa sta bili dodani knjižni zapuščini pokojnih duhovnikov Silvanija in Vrečarja. Veliko število knjig je knjižnici darovala revija Mladika, prav tako Slovenska prosveta in posamezniki. Vse to zbrano gradivo je pričel urejati Marjan Pertot, ki je bil 17 let zaposlen kot knjižničar v Narodni in študijski knjižnici v Trstu.

Inventarizacija knjižnega gradiva se je pričela že 28. novembra 1982. Prva inventarizirana knjiga je delo slovenskega zdomskega pisatelja Stanka Kocipra Mertika, ki je izšlo leta 1954 v Buenos Airesu. V letu 1982 je bilo inventariziranih 432 knjižnih enot. Poleg inventarizacije se je pričela tudi katalogizacija.

Knjižnica Dušana Černeta je bila ustanovljena z notarskim aktom 25. novembra 1983 in to samostojni odsek Slovenske prosvete v Trstu. Sklep o ustanovitvi knjižnice je bil sprejet na rednem občnem zboru Slovenske prosvete z dne 27. januarja 1983. Zbiranje knjižnega gradiva pa se je pričelo že mnogo prej. Poleg že omenjenih zapuščin je knjižnica prejela še veliko drugega knjižnega gradiva, ki so ga darovali ljubitelji slovenske knjige, in tako pripomogli da se je knjižni fond zelo povečal.

Pred kratkim je prav na podlagi zbranega gradiva izšla obsežna monografija o gledališkem ustvarjanju Slovencev v Argentini. Marjan Pertot je pri sestavljanju knjige pomagala Lučka Kremžar-De Luisa.

Kako vlogo igra dramska ustvarjalnost pri ohranjanju in razvoju slovenskega jezika v Argentini?

Lučka Kremžar-De Luisa:

Misljam, da kar

vzmo vlogo.

Otroci, ki začajo obiskovati slovenske sobotne šole, poleg učenja slovenskega jezika

se lahko potom predstavljajo za

materinski dan, za začetek šolskega leta uživajo v

jeziku, slovenske pravljice ali pa tudi spoznavajo

slovenske besede, ki jih poznajo v španščini. Gre za

velik pripomoček, da se slovenski jezik in ustvarjalnost približa že otrokom, ki so še majhni.

trst

SLOVENSKA PROSVETA

Radijski oder obvešča, da je prišlo do SPREMENBE DATUMA in da bo naslednja predstava 11. Gledališkega vrtljaka na sporednu danes, 11. JANUARJA (in ne v nedeljo, 18. januarja, kot javljeno na kaledarju), v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu (Ul. Brandesia 27): prva predstava ob 16. uri (red SONČEK) in druga ob 17.30 (red ZVEZDA). Igralska skupina Gledališče na vrvici iz Nove Gorice bo uprizorilo igrico HUDOBNANA MAČHEA IN DOBRA PASTORKA.

Društvo slovenski izobražencev vabi v pondeljek, 12. januarja, v Peterlinovo dvorano v ul. Donizetti 3 v Trstu, kjer bo direktorica Študijskega centra za narodno spravo v Ljubljani, zgodovinarica mag. Andreja Valič, predavala na temo: Je modro govoriti o stvareh, ki bojijo? Začetek ob 20.30.

Župnijska skupnost Nabrežina vabi na božični koncert, ki ga bo sista danes, 11. januarja, ob 16. uri oblikovala domača zborna MePZ Igo Gruden, ki ga vodi Mikela Šimac in Dekliški zbor Kraski slavček, ki ga vodi Mirko Ferlan.

MPZ Sv. Jernej z Opčin, pod vodstvom Janka Bana in orgelski spremljavi Tomaža Simčiča, bo danes sodeloval na božični reviji na Mirenškem gradu.

ZCPZ obvešča, da se je z novim letom obnovil tečaj za organiste, ki ga bo vodil prof. Matej Lazar. Tečaji bodo ob petkih popoldne in sobotah, v župnijskih cerkvah na Općinah in v Devinu. Podrobnejše informacije nudi Alenka Hrovatin (tel. 3284535725).

gorica

Kulturni Center Lojze Bratuž in Zveza slovenske katoliške prosvete prirejata niz veseloiger ljubiteljskih odrov »Iskriš smeh na ustih vseh«. V soboto, 17. januarja 2009, se bo ob 20.30 predstavil Dramski odsek SKPD Mirko Filec – Oder 90 z igro Gospodica Papillon, ki je nastala na podlagi teksta Stefana Bennija.

Redni letni občni zbor Zveze slovenske katoliške prosvete bo v torek, 27. januarja 2009, v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

Kdaj ste se osebno seznanila z odrom v Argentini?

Lučka Kremžar-De Luisa:

Ravno v šoli, pri teh igrah. Nekatere so bile zelo preproste, druge pa so bile večje in zahtevnejše predstave. Krajevni slovenski domovi v Argentini, ki pripeljajo večje prireditve, vključijo vedno otroke, tako da se sodelovanje pri predstavah začne že od malih nog naprej. V predstavah nastopa skoraj vedno kaka čebelica ali kakšen škrat.... Spominjam se predstave – spevoigre Pomlad je tu. Glavne vloge so imeli mladinci in starejši učenci, najmlajši pa smo igrali živalice in smo nastopali in peli. Tistem, ki je nastopanje na odru všeč se potem loti še resnejših predstav...

Omenili ste spevoigre. Kateri gledališki žanri so prisotni v odrskem ustvarjanju v Argentini?

Lučka Kremžar-De Luisa:

Misljam, da so prisotni vsi žanri. Seveda če deluješ na mladinskem področju gre v glavnem za otroške predstave, tudi spevoigre. Gre za enostavne predstave, saj je varno, da otroci razumejo, kaj igrajo. Tudi če gre za otroške igre pa niso vse čisto preproste, saj lahko gre tudi za kompleksne spevoigre, kjer otroci igrajo, plešejo in pojeko. Odvisno je seveda od samega talenta nastopajočih ter režiserja! Gledališke družine pa uprizorajo tako komedije kot drame...

Z odrom ste se seznanila še kot otrok v Argentini, gledališko delovanje v Argentini pa ste analizirala v Trstu, v okviru Knjižnice Dušana Černeta....

Lučka Kremžar-De Luisa:

Tako je! Svet je res majhen! Malo potem, ko sem se vključila v delovanje knjižnice Dušana Černeta, sem zvedela, da gospod Marjan Pertot pripravlja knjigo o gledališki dejavnosti v Argentini. Prva misel je bila: »Jo, to bo res zajetna knjiga!« Vedela sem namreč koliko so igrali in se igrajo Slovenci v Argentini. Po eni strani sem bila vesela, da lahko sodelujem pri takli publikaciji, po drugi strani pa se mi je zdelo to res zahtevno delo, saj sem vedela, da ne smemo izpustiti nobenega dogodka, da je treba omeniti vse nastopajoče, režiserje, scenografe. Malo me je skrbelo, a se je delo kar lepo razvilo.

Koliko krat pa se sama pojavljate v delu kot igralka?

Lučka Kremžar-De Luisa:

Ne veliko.... Sodelovala sem v predstavah v šoli, potem pa še v nekaterih drugih predstavah kot sta npr. Umor v katedrali in Duma.

Kako je prišlo do knjige?

Marjan Pertot:

Knjiga je bila v pripravi več let. Ko sem bil pred 20 leti v Argentini, sem zbral veliko gradiva tudi o gledališkem delovanju, predvsem v obliki raznih valip, letakov, gledaliških listov... To gradivo je bilo shranjeno tukaj v knjižnici Dušana Černeta. Gradivo smo potem tušili in izšla je publikacija, ki naj bi predstavljala delovanje gledaliških skupin v Argentini. Pregledali smo ves periodični tisk in iz vsega tega gradiva, ki se je nabralo, smo začeli s popisovanjem in pripravo dela. V prvem razdelku so predstave osrednjih organizacij, v drugem so gledališke skupine, v tretjem pa ustvarjalnost slovenskih domov, ki imajo tudi pestro gledališko ustvarjanje.

Gledališko ustvarjanje je del zelo pestrega kulturnega delovanja Slovencev v Argentini.. Marjan Pertot:

Ko so prihajali slovenski emigranti v povečanem času v Argentino so začeli s pevskimi zbori, kulturnimi društvami in tudi z gledališkimi predstavami. Takoj so ustanovili svoje šole in mislim, da je prav gledališko ustvarjanje pomemben faktor pri ohranjanju jezika. Otroci, ki nastopajo na odru, se morajo naučiti slovenske izgovarjave, poudarke... Starejši režiserji so se izredno trudili, da so se otroci naučili odrske slovenščine. V knjigi niso nanizani le podatki o predstavah, ampak tudi recenzije posameznih del...

Marjan Pertot:

Skoraj vsaka predstava je imela članke – kritike v Svobodni Sloveniji ali v kakem drugem časopisu. Zlasti zahtevnejše predstave so recenzirali strokovnjaki. Ta poročila se lahko primerjajo s podobnimi sestavki, ki so izhajali v Ljubljani!

Kaj je še značilno za ustvarjanje Slovencev v Argentini?

Marjan Pertot:

Vsak dom prireja vrsto prireditve, od gledaliških predstav do folklornih nastopov, mladinskih dnevov, vmes pa še cerkvene prireditve, pa še šolske prireditve... Lahko bi rekel, da je še bolj pestro kulturno življenje kot pri nas v Trstu! Med Slovenci v Argentini pa je značilno, da predstave in nasprotno kultura služijo k ohranjanju in razvoju slovenstva. Poudarek je predvsem na slovenski klasiki. Bistvo ni igranje zaradi igranja, ampak da se spodbudi ljubezen do slovenstva.

videm

V petek, 19. decembra, so v Tipani predstavili brošuro s previdi 20 poezij ruskega pesnika in kantavtorja Vladimira »Volodje« Visotskega (1938 - 1980), ki je bil oster kritik in nasprotnik sovjetskega političnega sistema. Za prevode in predstavitev pesnika ter politične klime tistih let je poskrbel tipanski župan Elio Berra, ki se je z Visotskim srečal med svojim dvajsetletnim delom kot tehnik raznih furlanskih firm v Rusiji, Belorusiji in Ukrajini. Župan - emigrant se je v kratkem času s pomočjo »buozega« domačega dialektka tako navadol ruskega jezika, da ga sami Rusi imajo za svojega rojaka! Prevodu je Berra dodal še razmišljjanja o izkušnji kot emigrant na tem delu Evrope v letih velikih političnih sprememb.

Brošuro je predstavil domačin Sandro Coos, medtem ko je Giorgio Banchig podprt z veliko možnostmi, ki jih nuditi domači slovenski dialekti, ki, kakor je trdil mons. Angel Kracina, pomaga odkriti zgodovino, kulturo, jezik in geografske posebnosti nekega kraja. Še posebno zanimiva je toponomastika o furlanski in slovenski toponomastiki, ki se posebej v krajih, kjer se srečujejo slovenski in furlanski oz. italijanski jezik. Puntinovo delo je predstavil profesor Enos Costantini, ki je med drugim povedal, kako raziskave o toponomastiki pomagajo odkriti zgodovino, kulturo, jezik in geografske posebnosti nekega kraja. Še posebno zanimiva je toponomastika pod Juancam, kjer se »srečata« in križata slovenska in furlanska kultura in se slovenski dialekt predstavlja kot povezovalni element med nedrško in terško govorico, kakor je v svoji študiji dokazal slavist Pavle Merkl. V imenu zadruge Most je prisotne pozdravil Giorgio Banchig, ki je tudi napisal spremno besedo knjige.

i.informacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad tel/fax: 0432 701455 e-mail: slovit@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst tel: 040 37084, fax: 040/633307 e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 538128 e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 31817 e-mail: corili01@gorica.191.it

ZAGREB - Jutri obisk italijanskega zunanjega ministra Frattinija

Italija računa na vstop Hrvaške v EU pred koncem leta 2010

Šef italijanske diplomacije se bo v Pulju srečal z italijansko manjšino

ZAGREB - Jutrišnji obisk italijanskega zunanjega ministra Franca Frattinija v Zagrebu prihaja v zelo deliktnem momentu približevanja Hrvaške Evropski uniji. To je glavna tema pogovorov med Frattinijem, predsednikom hrvaške vlade Ivom Sanaderjem in hrvaškim predsednikom Stipetom Mesićem, ki bodo vsekakor obravnavali tudi dvostranska vprašanja med državama. Frattini in Sanader bosta med drugim podpisala memorandum o sodelovanju, podoben tistem, ki ga je leta 2007 Italija s takratno levosredinsko vlado Romana Prodi podpisala s Slovenijo. Končno bo v Zagrebu in kasneje v Pulju (Frattini bo v Istri gost tamkajšnjih Italijanov) govor tudi o položaju italijanske narodne skupnosti na Hrvaškem.

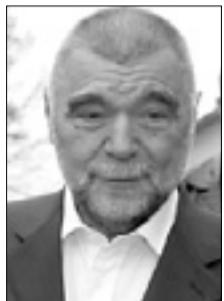
Frattini je pred obiskom večkrat podčrtal, da si Italija želi čimprejšnji vstop Hrvaške v Evropsko unijo. Pristopna pogajanja naj bi se končala konec tega leta, zato Rim računa, da bo Hrvaška postala polnopravna članica EU pred koncem leta 2010. S tem v zvezi bo najbrž vodja italijanske diplomacije ponudil Hrvaški razpoložljivost Italije za posredovanje v mejnem sporu s Slovenijo, čeprav podčrtujejo v Rimu - mora o tem glavno besedo imeti Bruselj.

Italija je največji trgovinski partner Hrvaške (letna blagovna izmenjava med državama znaša več kot 4 milijarde evrov), zato ima ves interes za čimprejšnji vstop Zagreba v Unijo. Bilateralne odnose med državama naj bi še dodatno okrepil zgoraj omenjeni memorandum, ki ga bo Frattini podpisal s Sanaderjem. Po zgledu italijansko-slovenskih odnosov naj bi ustanovili medvladno koordinacijsko.

Vodja italijanske diplomacije je prepričan, da bo obisk v Pulju potrdil zanimanje matične države do tamkajšnje italijanske manjšine. Njeni predstavniki si veliko obetajo od srečanja s Frattinijem, ki - tako upaja - bo tudi spregovoril o italijanskem

FRANCO FRATTINI

STIPE MESIĆ

IVO SANADER

financiranju manjšinskih kulturnih dejavnosti. Rimski parlament je namreč tik pred koncem leta znatno krčil državne finančne podpore Italijanom v Istri in na Reki. Podobno je storil tudi s slovensko manjšino.

Na uradnem seznamu vprašanj, ki bodo v središču pozornosti jutrišnjih srečan, ni načrta za spravno srečanje predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške ter tudi ne t.i. euzulskega

vprašanja. Tako ali drugače pa se bo o teh zadevah skoraj gotovo govorilo, tudi zato, ker sta Rim in Zagreb svojčas ustanovili posebno strokovno komisijo za euzulsko premoženje. Komisija je bila sicer formalno umeščena, na pa še začela delovati.

Da bi se to zgodilo po jutrišnjem obisku Frattinija v Zagrebu in Pilju si želi Renzo Codarin, predsednik Zvezde združen euzulskih organizacij. Co-

darin, ki velja za zmernega predstavnika istrskih beguncev, pozdravlja Frattinijev obisk, od katerega pričakuje konkretnne rezultate. Prepričan je, da bodo še boljši odnosi med državama prispevali tudi k reševanju euzulskih vprašanj. Codarin si končno tudi želi, da bo Frattini, ki je že v dobroih odnosih s Sanaderjem, vzpostavil dobre odnose še s hrvaškim predsednikom Mesićem.

TRST - Stališča nekdanjega veleposlanika Sergia Romana

»Spravna romanja ne sodijo v resnično evropsko diplomacijo«

BIVŠI
VELEPOSLANIK
SERGIO ROMANO
—
KROMA

TRST - S stališčem slovenskega predsednika Danila Türkra o tem, da spravno srečanje ni potrebno, saj sta tako Italija kakor Slovenija že v Evropski uniji, se v pogovoru za tržaški italijanski dnevnik strinja vidni italijanski diplomat in kolumnist Sergio Romano, ki meni, da ni potrebno, da države medsebojno prosijo odpuščanja. Dejstvo, da je usoda teh držav, da se prej ali slej srečajo znotraj iste organizacije, pomeni po Romanovem mnenju, da imajo podobne značilnosti ne glede na njihovo preteklost, zato »ta romanja ne spadajo v resnično diplomacijo«. Romano velja za enega boljših italijanskih poznavalcev razmer v

diplomat, nima nobene zveze s preteklostjo: »Tudi Francija je dolgo časa nasprotovala vstopu Španije v takratno Evropsko skupnost predvsem iz razlogov, vezanih na ribiško floto in na pomorska vprašanja. Vendar so se potem o tistih vprašanjih pogajali in jih rešili. In prav je, da pride do pogajanj o pomorskih vprašanjih tudi med Slovenijo in Hrvaško in da se vse reši bilateralno, preden se problem predstavi EU, vendar je to samo politično vprašanje med državama, ki lahko imata različne interese, vendar če obstaja volja po rešitvi, se najde tudi kompromis,« je prepričan Romano v včerajšnjem intervjuju za Piccolo.

SLOVENIJA - Turistični podatki

Italijani zelo radi obiščejo Ljubljano

LJUBLJANA - V prvih devetih mesecih lani je v Ljubljano prispelo največ Italijanov (27.525), sledijo Nemci (22.970), Britanci (22.270), Francozi (16.340) ter na petem mestu Američani. Po nočitvah so v devetih mesecih na prvem mestu Britanci, ki so ustvarili 47.468 nočitev, torej so v povprečju v Ljubljani prespali več kot dve noči. Britancem sledijo Italijani s 46.711 nočitvami, Nemci s 45.437 nočitvami, Francozi (31.549 nočitev) in na petem mestu Španci (27.219 nočitev), so danes sporočili z Zavoda za turizem Ljubljana.

V približno 80 odstotkih nastav-

nitvenih zmogljivosti v Ljubljani, za katere Turistični informacijski center Ljubljana dnevno vodi evidence zasednosti, so v celotnem lanskem letu zabeležili 634.313 nočitev, kar je 2,3 odstotka več kot v letu prej.

Organiziran ogled mesta je lani naročilo 2075 skupin, kar je 12 odstotkov več kot leto prej. Lani je bilo obenem prodanih 1748 turističnih kartic, kar je za 14 odstotkov več kot v letu 2007.

Ljubljano je s pomočjo zavoda obiskalo 624 organizatorjev potovanj (tour operatorje) ter 56 študentov turizma s celega sveta.

KOPER - Izjava poslanca SD Luke Jurija

»Tržaški neofašizem izgubil vlak zgodovine«

POSLANEC SD
LUKE JURI

KOPER - »Tržaški nationalist Roberto Menia je spet izgubil priložnost, da bi bil tisto,« tako začenja svoje sporočilo za javnost Luka Juri, poslanec stranke Socialnih demokratov (SD) v slovenskem parlamentu. Pred dnevi je namreč predsednik Republike Slovenije Danilo Türk javno ocenil zamisli o spravnih dejanjih med Slovenijo, Hrvaško in Italijo in jih opredelil - kot je po mojem mnenju tudi prav - kot nepotreben, meni Juri.

»Slovenija in Italija sta namreč članici Evropske unije, ki je največji in najuspešnejši projekt sprave v zgodovini Evrope. Med Slovenijo in Hrvaško pa ni zgodovinske dedičnine, ki bi zahtevala dodatna državniška spravna dejanja«, je dejal Türk in s tem zaprl nepotrebno polemiko, ki med prijateljskimi državami skuša vsiliti občutek, da so med njimi ostale nerazčiščene zgodovinske zame.

In glej, spet se je oglasil tisti, ki je še pred leti v Kopru vihral z italijansko zastavo in ob tej priložnosti zahteval priključitev Istre Italiji. Tako pa je le pokazal, da medtem, ko so med državami zadeve razčiščene, v glavah nekaterih še vedno niso. Zanimivo, da Menia ocenjuje, da je Italija s fašizmom razčistila. Že samo dejstvo, da na mestu državnega sekretarja v italijanski vladi sedi zna-

ni tržaški neofašist, priča, da temu še ni tako, piše poslanec Juri v svojem sporočilu.

»Razumem, da se je po vstopu Slovenije v Evropsko unijo tržaški neofašizem zavedal, da je zamudil vlak zgodovine in ostal na okopih druge svetovne vojne. Svet se odpira, čedalje manj je pomembno od kod prihaja in čedalje več koliko znaš in koliko si sposoben, neofašizem pa bi še vedno rad razpravljal o polpretekl zgodovini. Za nas, novo generacijo, ni kaj razpravljati. Vojna je bila, grozote so se dogajale na obeh straneh, tako med njo, kot prej, kot tudi neposredno potem. Za te sta odgovorna tudi fašizem in komunizem, najbolje kar lahko mi naredimo pa je, da si obljudimo, da se kaj takega na naši skupni evropski zemlji ne bo nikoli več zgodilo,« je v včerajšnji izjavil napisal še zastopnik stranke Socialnih demokratov iz Kopra.

SSK

Tondov dekret omejuje pravice

TRST - Tondov dekret o vidni dvojezičnosti dodatno omejuje pravice, ki jih predvideva zaščitni zakon v zvezi z vidno dvojezičnostjo. V nasprotju z 10. členom zaščitnega zakona ne določa le občin ali njihovih delov, kjer naj bi se izvajala vidna dvojezičnost, pač pa za vsako posamezno občino tudi določa katere pravice iz zaščitnega zakona naj bi se izvajale in katere ne. Takšno dodatno omejevanje pravic za manjšino ni sprejemljivo in je tudi nezakonito.

To stališče je SSK zavzela na zadnjem deželnem tajništvu stranke, ki se je sestalo takoj po novem letu.

Potrebna je torej ustrezna reakcija, predvsem v Paritetnem odboru, za katerega bo SSK pripravila ustrezno politično in pravno stališče. Predsednika Brezigarja pa SSK vabi, da ga skliče čim prej. Obstaja tudi možnost pritožbe na Deželno upravno sodiščo za tiste dele dekreta, ki v nekaterih občinah protizakonito omejujejo izvajanje nekaterih pravic v zvezi z vidno dvojezičnostjo.

Nadalje je deželno vodstvo SSK razpravljalo o bodočih upravnih volitvah, ki zadevajo številne slovenske občine. Slovenska stranka meni, da je predlog o skupnem upravljanju teh občin, ki je že bil iznesen na zadnjem deželnem kongresu SSK, najboljši način za doseg dosegne upravnih rezultatov naših občin v korist njihovih občanov. Izkušnjo iz Republike bi zato veljalo razširiti tudi na ostale slovenske občine na Tržaškem in Goriškem. Takšna izbira bi bila tudi najbolj v skladu s federativnim dogovorom, ki ga je SSK sklenila z Demokratsko stranko ob zadnjih deželnih volitvah. Pokrajinski in občinski organi stranke bodo torej v naslednjih tednih sprožili vrsto srečanj v posameznih občinah, tako da bi se še zlasti s predstavniki Demokratske stranke in ostalimi političnimi partnerji v teh občinah dogovorili za način skupnega upravljanja.

Deželno vodstvo SSK je nadalje še pozdravilo dejstvo, da se je Republika Slovenija močno angažirala ob hudem pritisku, ki ga je naša manjšina doživel v zadnjem času, še zlasti glede krčenja finančnih sredstev. Slovenska stranka izraža upanje, da bodo te aktivnosti naše matične države tudi prinesle kakšne rezultate, ki jih pa žal doslej še ni bilo.

KOROŠKA

Tragična smrt 13-letnega smučarja

CELOVEC - V trčenju na eni izmed smučarskih prog v smučarskem središču Bad Kleinkirchheimu na avstrijskem Koroškem je včeraj dosegla umrl 13-letni smučar iz Slovenije. Deček je trčil s prav tako 13-letnim prijateljem.

Po poročanju avstrijske državne radiotelevizije ORF naj bi deček, ki naj bi bil doma iz Ljubljane, umrl zaradi zloma tilnika. Njegov priatelj je bil v smučarski nesreči huje poškodovan in so ga prepeljali v bolnišnico v Celovec. Dečka naj med nesrečo ne bi nosila čelad.

Kot navaja avstrijska tiskovna agencija APA, okoli dežanskega poteka nesreča vlada velika nejasnost. Družini obeh dečkov naj bi se v Bad Kleinkirchheimu mudili na enodnevni smučanje. (STA)

Glavna direkcija za kmetijske, naravne, gozdne vire in gorske predele
Služba za splošne, upravne zadeve in evropsko politiko
Program razvoja podeželja 2007-2013

ODPRTJE ROKOV ZA PREDSTAVITEV PROŠENJ

V skladu z odlokom št. 3450 z dne 30. decembra 2008, ki bo objavljen v deželnem Uradnem listu FJK (B.U.R.), obveščamo, da so odprt roki za predstavitev prošenj za pomoč za individualni pristop (izdane v informativni oblikni in predstavljene v papirnati obliki) od 2. januarja do 15. februarja 2009, ki se nanašajo na sledeči ukrep:

Ukrep 132 – Sodelovanje kmetijskih prizvajalcev v shemah kakovosti hrane. Leto 2009

Razpis je na voljo na spletni strani <http://www.regione.fvg.it> pod sekcijo „economia e impresa“, področje „agricoltura“.

Prošnje treba predstaviti na Deželno agencijo za razvoj podeželja:
Agenzia regionale per lo sviluppo rurale -ERSA, Servizio divulgazione,
assistenza tecnica e promozione,
Via Corso, 3, località Scodovacco, Cervignano del Friuli (Ud).

Direktor službe
Organ upravljanja PSR-ja
dr. Serena Cutrano

NOGOMET - Vnaprej igrani tekmi A-lige

Cagliari iztrgal Interju točko na stadionu Meazza

Ibrahimović izenačil 15 minut pred koncem - Odlična Genoa nadigrala Torino

MILAN - Inter je sinoči pred nevarnim Cagliarijem iz zagate še v 30. minutu drugega polčasa rešil »običajni« Zlatan Ibrahimović, toda za njegov zadetek ima največ zaslug Hernan Crespo. Tekmo, ki v prvem polčasu ni bila zanimiva, je poživil gol Acquafresce v začetku drugega dela. Inter je silovito reagiral, po izenačenju pa sta si Acquafresca in Biondini požrla« gol. To je bil prvi Interjev delni spodrsljaj po osmih zaporednih zmagah. Pohvalo pa zaslubi tudi Cagliari.

Genoa je z odlično igro in zmago proti Torinu na 4. mestu dohitelj Fiorentino. V Genovi zaradi nastopov Gasparinijeva moštva (doma so dosegli že osem zmag) prevladuje prava evforija, ki je bila včeraj popolna, saj je Genoa dokazala, da je nevarna tudi, če zanjo ne igra odlični Milito, ki je doslej dosegel polovico golov svojega moštva in ga snubijo tudi veliki klubi. Moštvo krasí odlična organiziranost, ki ji Torino ni bil kos, čeprav se je trudil igrati napadalno (ni pa bil nevaren), kar je bilo na koncu pogubno. Prvi gol je padle po kotu, ostala dva pa v protinapadu.

Inter - Cagliari 1:1 (0:0)

STRELCA: Acquafresca (C) v 65. in Ibrahimović v 76. min.
INTER (4-3-1-2): Julio Cesar;

Zanetti, Cordoba (od 46. Quaresma), Samuel (od 68. Crespo), Maxwell; Muntari, Cambiasso, Chivu; Figo (od 68. Mancini); Cruz, Ibrahimović.

CAGLIARI (4-3-1-2): Marchetti; Pisano, Astori, Canini, Agostini; Fini (od 80. Lazzari), Conti, Biondini (od 93. Parola); Cossu; Jeda, Acquafresca (od 83. Matri).

Genoa - Torino 3:0 (1:0)

STRELCA: Biava v 18., Janković v 48. in Thiago Motta v 85. min.

GENOA (3-4-3): Rubinho; Biava, Ferrari, Bocchetti; Mesto, Thiago Motta (od 87. Milanetto), Jurić, Criscito; Sculli, Olivera (od 60. Vanden Borre), Jankovic (od 81. M. Rossi).

TORINO (4-4-2): Sereni; Di Loreto, Natali, M. Pisano, Ogbonna (od 62. R. Colombo); Abate, Dzemaili, Barone, Rosina; Bianchi (od 69. Stellone), Amoruso (od 46. Diana).

DANES: 15.00 Bologna - Chievo, Fiorentina - Lecce, Juventus - Siena, Napoli - Catania, Palermo - Atalanta, Reggina - Lazio, Udinese - Sampdoria, 20.30 Roma - Milan.

VRSTNI RED: Inter 43, Juventus 36, Milan 33, Fiorentina in Genoa 32, Napoli 30, Lazio 27, Catania 25, Atalanta 24, Roma, Palermo 23, Udinese in Cagliari 22, Sampdoria, Siena 19, Bologna, Torino 15, Lecce 14, Reggina 13, Chievo 9.

Giuseppe Sculli je večkrat pobegnil branilcem Torina

ANSA

NOGOMET - Pomembna zmaga in uspešna vrnila urugvajskega napadalca

Empoli razočaral, Granoche zadel

Triestini se za zmago proti kotiranemu nasprotniku niti ni bilo treba preveč truditi - Roccova zelenica v odličnem stanju

B-LIGA IZIDI 19. KROGA Sassuolo - Brescia preložena, Albinoleffe - Livorno 0:1, Ascoli - Treviso 1:0, Avellino - Modena 4:3, Bari - Salernitana 1:0, Cittadella - Frosinone 0:0, Grosseto - Ancona 2:1, Mantova - Piacenza 0:0, Triestina - Empoli 2:0, Vicenza - Parma 1:1, Pisa - Rimini bo jutri.

Livorno	20	8	11	1	27:14	35
Bari	20	9	7	4	21:17	34
Parma	20	8	9	3	24:16	33
Sassuolo	19	9	5	5	31:20	32
Empoli	20	9	5	6	25:21	32
Grosseto	20	9	5	6	32:30	32
Brescia	20	9	5	5	21:19	32
Triestina	20	8	7	5	27:21	31
Vicenza	20	7	8	5	25:13	29
Albinoleffe	20	6	9	5	19:19	27
Pisa	19	7	5	7	26:25	26
Mantova	20	6	8	6	19:19	26
Ancona	20	6	5	9	27:26	23
Frosinone	20	5	8	7	22:27	23
Rimini	19	6	5	8	22:27	23
Cittadella	20	4	9	7	15:18	21
Piacenza	20	5	6	9	15:21	21
Ascoli	20	5	6	9	13:22	21
Salernitana	20	5	5	10	18:28	20
Treviso (-4)	20	4	10	6	19:23	18
Avellino (-4)	20	4	8	8	19:29	16
Modena	20	3	6	11	24:36	15

PRIHODNJI KROG: 17.1. Modena - Triestina

Triestina - Empoli 2:0 (1:0)

STRELCA: Antonelli v 28.; Granocche v 15.dp.

TRIESTINA (4-4-1-1): Agazzi 6; Cacciatore 6, Petras 7, Minelli 6,5, Rullo 6,5; Antonelli 7, Piangerelli 6,5, Gorgone 6,5, Tabbiani 6 (34.dp Cia); Testini 6,5, Della Rocco 6,5 (14.dp Granoche 6,5). Trener: Maran.

EMPOLI (4-3-1-2): Bassi; Buscè, Kokoszka, Marzoratti (20.dp Pasquato), Vargas; Moro, Musacci (12.dp Bianco), Marianini; Lodi; Saudati, Pozzi (26.dp Corvina). Trener: Baldini.

SODNIK: Giannoccaro iz Lecceja 5; OPOMINA: Marzoratti, Saudati; GLEDALCEV: 4.700.

Triestina je nadvse uspešno stopila v novo leto, saj je brez večjih težav premagala doslej vodilni Empoli, ki je sicer na Roccu globoko razočaral. Ob tem je ravno tako razveseljiva novica, da lahko med strelci znova zasledimo Granocheja. Baldinijevo moštvo je bilo v Trstu v podrejenem položaju tako s taktičnega kot fizičnega vidika. Za zmago je torej zadostovala nič več kot solidna Triestina. Ne vedemo, če so gostje naleteli le na črn dan, ampak včerajšnji Empoli je v 90 minutah

ustvaril le dve priložnosti (in obe po prekinovah) in po kakovosti prikazane igre sodil med slabše ekipe, ki smo jih doslej videli na delu. Niti Vannucchijeva odsotnost ne more biti zadovoljivo opravičilo.

Na srečo je bila v Trstu temperatura znosna, tako da vremenske razmere niso pretirano vplivale na dogajanje na igrišču, ki je bilo v dokaj dobrem stanju (glede na to, kar vidimo v določenih krajinah, so lahko pri Triestini zelo zadovoljni nad stanjem zelenice stadiona Rocco). Trener Maran se je zadnji trenutek odločil, da desni obrambni pas zaupa mlademu Cacciatoreju, medtem ko je zadnje čase standardni branilec Milani sedel na klop za rezerve, kjer je po dolgem času dobil mesto tudi Pablo Granoche. V uvodnih minutah igra ni bila na zelo visoki ravni. Igralci oba ekip so bolj malo razmišljali in kar podajali v globino, ne da bi prej sploh pogledali, ali je tam slučajno kak soigralec. Izdelanih akcij je bilo bolj malo. Eno izmed teh smo zabeležili v 2. minutah, ko pa je vratar Bassi s tveganimi posegom le uspel prehiteti Della Rocco, ki je bil na preži le nekaj metrov od Empolijevih vrat. V 8. minutah so Tržačani zahtevali tudi najstrožjo kazensko, ko je branilec brčnjal tako Della Rocco kot žogo, sodnik pa je odločil, da je bil poseg v mejah dovoljenega. Baldinijevi varovanci Triestini niso prišli do živega. Prvi šele v 20. minutah, ko je Lodi s prostega strela zadel prečko. A ni šlo za skupinsko akcijo, saj teh Empoli ni izvedel. Obratno je Triestina nekajkrat vsaj poskušala z razvezjanimi akcijami tako po desnem kot po levem pasu, a vsakič je nekaj zmanjkal, ko je šlo za zaključevanje. V 28. minutah pa je Testini lepo zadržal žogo, počakal na pomoč Antonellija in mu žogo pravčasno podal. Številka 8 Triestine je z lepim streliom s kalkih 22 metrov uknila Bassija in popeljala v vodstvo domače moštva. Deset minut kasneje bi lahko Petras podvrijel z glavo, a strejal je preveč na vratarja. Empoli je bil nevaren v 38. minutah, ko je Musacci za las

zgrešil vrata (žoga se je dotaknila zunanjega dela vratnice). Vsekakor se je med gosti občutila odsotnost Vannucchijea. Napadalna dvojca ni bila nikoli posebno učinkovita (sicer je imela na razpolago malo uporabnih žog). Daljše počitnice Empoliju očitno niso zelo koristile. Premalo je bilo pomikanja po igrišču, premalo odkrivanja, tako da so Baldinijevi varovanci olajšali delo tržaški obrambi. Tudi na sredini je rahlo prevladala tržaška vezna vrsta, ki je bila tudi po pasovih s Tabbianijem in zlasti Antonellijem veliko bolj aktivna.

Začetek drugega polčasa se ni preveč razlikoval od prvega dela srečanja. Gostje so igrali z res presenetljivo počasnim tempom, kot da ne bi imeli moči reagirati. Prav zato je poskušal Baldini kaj kmalu vplivati na potek srečanja in zamenjal skromnega Musaccija z mladim komaj 19-letnim Biancom. Obratno je bila zamenjava Della Rocce z Granochejem prisiljena zaradi poškodbe prvega. Gledalci so seveda toplo sprejeli povratek Diabla, ki je v tej sezoni odigral le nekaj minut proti Cittadelli. In Granoche je niti minutu po vstopu na igrišče že zadel. Po odbitem Temstinevem strelu se je kot prvi znašel na žogi, ne ravno najbolje brčnili usnje, a bilo je dovolj, da se je žoga zakotila v nasprotovkovu mrežo za 2:0. Tekme na sredini so uspel pokvariti niti izredno skromen Giannoccaro, ki je v končnici spregledal enajstmetrovko nad Testinijem in vsaj dva krata pozabil na rumene kartone, s katerima bi moral kaznovati igralca Empolija.

Top: Antonelli je bil po desnem pasu res nezadržen. Dosegel je gol, bil stalno aktiven, vsako preigravanje mu je uspelo, večkrat je z močnimi streli zaposlil vratarja Bassija. Odlično se je izkazala tudi celotna obramba Triestine s Petram na celu.

Flop: Pri Empoliju so razočarali vsi, še najbolj pa celotna vezna vrsta, ki sta jo Piangerelli in Gorgone povsem osmešila.

Iztok Furlanič

RELI DAKAR Še dve žrtvi in skoraj že 150 odstopov

Buenos Aires - Ljubitelji bencinskih hlavor so si včeraj oddahnili, kajti na reliju Dakar je bil na sporedu edini prosti dan, ki je tekmovalcem, mehanikom in spremljevalnem osebju prisel še kako prav. Medtem, ko je v prvih sedmih etapah odstopilo 71 motociklistov (od 217-ih na štartu), 48 avtomobilskih posadk (od 177), devet štirikolesnikov (od 25) in 14 posadk v tornjakih (od 81), bodo v nadaljevanju vodilni v skupnih števkah poskušali realizirati, kar so si priborili do polovice relija. Marc Coma, Carlos Sainz s sovornikom Michelom Perinom, Josef Machachek in ruska posadka v tovornjaku, kjer je za volanom Firdaus Kabirov, so bili najboljši po poloviči relija. Branilec naslova prvaka, devetkratni zmagovalec relija Dakar Francoz Stephane Peterhansel je moral v Andih po težavah z dirkalnikom v petek odstopiti.

Petak je zahteval še dve življjenji. Spremljevalni, logistični kamion, naložen s pnevmatikami za tekmovalce, je zašel zunaj predvidene proge in trčil v manjše vozilo, v katerem sta bila dva perujska državljan. Oba sta umrla na kraju nesreče.

Miran Stanovnik je pred nastopom na reliju računal na uvrstitev med deseterico najboljših. Slednja se mu je iz etape v etapo - zaradi težav z motorjem - vse bolj odmikala. Sedaj za Čilencem Franciscom Lopozom na desetem mestu zaostaja dve uri.

V nadaljevanju dirke tekmovalce čaka prečenje Atacame, najbolj suhe puščave na svetu. Nato se trasa dirke preko skoraj 3000 metrov visokega prelaza vrne nazaj na obale Atlantskega oceana.

KOŠARKA

Zmaga Budina, poraz Baticha

V 14. krogu državne B2-lige je Corno di Rosazzo, za katerega igra tudi Jan Budin, po pričakovanjih premagal s 69:62 peterko Monze, ki se nahaja na dnu razpredelnice. Jan Budin je tokrat prispeval 6 točk (4:4, 1:3, 0:2). Na parket je sinoči stopil tudi tržski Falconstar, za katerega igra tudi bivši Borovec Daniel Batich. Falconstar je izgubil proti Comu 73:71. Daniel Batich je prispeval 11 točk (-, 1:6, 3:6). Danes ob 18.00 Acegas Aps - Riva del Garda in NPG Gorica - Trento.

UNION OLIMPIJA - Union Olimpija je dočakala prvo okrepitev na mestu organizatorja igre. To je postal 28-letni Američan Lorin Harrington, ki je v Evropi nastopal za špansko Pameso, ukrajinski Azovmaš in Lokomotivo iz Rostova, preizkusil pa se tudi v ligi NBA, kjer je branil barve Denverja, New Orleansa in Memphisa. Harrington je s klubom sklenil pogodbo do konca sezone. 193 centimetrov visoki igralec je kariero začel na univerzi Wingate v študentski ligi NCAA2.

NLB - Union Olimpija - Crvena zvezda 72:76. **1. slovenska liga:** Luka Kopar - Zlatorog Laško 86:81 (24:15, 33:39, 57:63); CPG Nova Gorica - Zagorje 77:80 (9:24, 32:37, 55:62)

SLOKAR - Ambicioznemu projektu košarkarske reprezentance, ki se želi na EP na Poljskem zaviti na sam vrh stare celine, se je pridružil tudi Uroš Slokar, član Fortitudi iz Bologne, ki trenutno okreva po operaciji palca.

NBA - Štirje slovenski košarkarji v ligi NBA Beno Udrih, Goran Dragić, Saša Vujačić in Rašo Nesterovič so petek preživeli delovno. Vujačić in Nesterovič sta vpisala po osmih točkah na parketu pa sta si zrla iz oči v oči kot tekmeča, ko so Vujačićevi Los Angeles Lakers slavili zmago s 121:119. Udrih je šestkrat zadel (njegov Sacramento je izgubil proti Miamiu s 115:119 po podaljšku), Dragić pa je igral nekaj več kot šest minut, vpišal dve točki

ALPSKO SMUČANJE - Veleslalom za 45. Zlato lisico

Tina Maze se je izenačila z Matejo Svet

Po prvi vožnji na drugem mestu, z odlično drugo vožnjo pa je prehitela »azzurro« Denise Karbon

MARIBOR - Prvi dan smučarskega praznika v Mariboru se je razpletel po željah domačega občinstva. Na vrh se je spet vrnila Črnjanka, najboljša slovenska smučarka Tina Maze, ki je na veleslalomu za 45. Zlato lisico ugnala vse nasprotnice. Za 25-letno Tino je to sedma zmaga na tekmacih svetovnega pokala (s tem se je izenačila z legendarno slovensko smučarko Matejo Švetom), nazadnje je zmagala v lanskem sezoni na smuku v St. Moritzu.

Po včerajšnji prvi vožnji je bila Mazejeva s startno številko 20 druga in je zaostajala za devet stotink, z odlično drugo vožnjo pa je prehitela še »azzurro« Denise Karbon, ki je na koncu zaostala za 39 stotink. Na mariborskem veleslalomu je tako osvojila drugo zmago po letu 2005. Na zmagovalni oder se je povzpela še Nemka Kathrin Hödl, ki je za slovensko šampionko zaostala skoraj sekundo.

»Boljšega si ne bi mogla želeti. Želela sem priti v veleslalomske vrh in to mi je tudi uspelo, čeprav zmage nisem pričakovala. Zdaj si želim le še nadaljevati v tem slogu,« je povedala Črnjanka, ki je prvo letošnjo zmago posvetila svoji mali ekipi. Mazejeva se je namreč letos pred sezono ločila od slovenske reprezentance in trenira sama s svojo ekipo. »Vedela sem, da sem dobro pripravljena, saj smo dobro trenirali. Na progi, ki je zelo dobro utrjena, mi je uspelo pokazati svoje znanje. Tukaj v Mariboru zares dobim kriila in od starta do cilja sam dodajam. Znala sem razporediti moč,« je še dodala zmagovalka, ki se je zimage v ciljni ravnini veselila v objemu s partnerjem, kondicijskim trenerjem ter fizioterapeutom goriškim Slovencem Andreju Massijem, ki je tudi vodja njene ekipe.

Nano drugo mesto se je povzpela »azzurra« Denise Karbon, lanska veleslomska zmagovalka v pokalu, ki je tako

Tina Maze je na Pohorju dosegla 7. zmago v svetovnem pokalu ANSA

osvojila prve letošnje stopničke. Po prvi vožnji je sicer Južnotirolka vodila, v velikem finalu pa je bila za 39 stotink počasnejša od Slovenke. Kljub temu je bila Karbonova navdušena nad rezultatom: »Daje mi dodatnega zagona za naprej. Sedaj moram tak rezultat le še potrditi,« je povedala 28-letna tekmovalka.

Njena rojakinja in tretjevrščena s prve proge, Manuela Mölgg, ki je s številko 1 začela tekmo, je bila na koncu petta, za Finko Tanjo Poutiainen. »Azzurra« Karen Putzer je bila deveta, Nicole Gius pa je obstala na 13. mestu.

Slovenski uspeh sta dopolnili s 14. oziroma 15. mestom Mateja Robnik in

Maruša Ferk. Na tekmi pa se ni uspelo prebiti v finale Ani Drev (46.) in Vanji Brodnik (37.).

Tragično preminil oče Andreja Jermana

Veleslalom za 45. Zlato lisico se je zaključil s tragično smrtno: gorski reševalce Janez Jerman, 61-letni oče najboljšega slovenskega smučarja Andreja Jermana, je tragično preminil po koncu veleslaloma. Med pospravljanjem opreme Televizije Slovenije, ki ji je pomagal, je po neuradnih podatkih umrl zaradi zastoja srca in ga niso mogli več oživiti.

ODBOJKA - Moška C-liga

Slogi Tabor Televita derbi brez napetosti

Olympia »v igri« le v 2. setu - Soča na pragu tie-breaka - Zdesetkani Val brez moči

Olympia TMedia - Slogi Tabor Televita

0:3 (12:25, 22:25, 20:25)

OLYMPIA TMEDIA: Komjanc M., Terčič 9, Bernetič 6, Špacapan 3, Persolja 3, Hlede 1, Komjanc E. (L), Capparelli 10, Brotto L. 0, Brotto P. in Caprara. **TRENER:** Conz.

SLOGA TABOR TELEVITA: Vatovac 13, Kante 15, Veljak V. 1, Slavec 4, Sorog 4, Veljak I. 10, Strain M. 1, Peterlin (L) 1, Štrajn I., Riolino. **TRENER:** Bosich.

Peti slovenski derbi v moški C-ligi je pričakovano pripadel Slogi Tabor Televita, ki si je predvsem z izkušenostjo priigrala nove tri točke in tako utrdila prvo mesto na lestvici. Napetosti in prave borbenosti, ki sta navadno pravi pogonski sili na derbijih, pa tokrat sploh nismo znali. Tekma je bila vseskočna blaga, le v drugem setu smo lahko okusili nekaj napetosti. Razlika med izkušenimi slogaši in mlado ekipo Olympije je bila očitna že v prvem nizu, ko so slogaši nekompromisno prevladali na igrišču. Tržaški odbojkarski so že v uvodu dosegli nekaj točk na skoka (5:9) in prednost iz akcije v akcijo večali. Predvsem z učinkovitim servisi in raznoliko igro na mreži so onesposobili Goričane, ki so se povsem prilagodili igri nasprotnikov.

Obliče pravega derbiha se je končno prikazalo v drugem nizu, ko so domači igralci zaigrali bolj preprljivo in z večjo samozavestjo, da lahko igrajo tudi proti prouvrsčenim. Slogaši (trener Bosich je Daniela Sorga zamenjal z Markom Strainom) pa niso obdržali začetnega ritma. Z učinkovitim napadi in z boljšim sprejemom so domači igralci po uvodnih udarcih prevzeli vodstvo in ga upravljali vse do polovice niza. Gostje so izenačili prvič pri 8:8, v vodstvo pa so prešli še pri 17. točki (16:17). Kljub temu varovanci trenerja Conza niso popustili: pri izidu 21:18 za slogaše so z dverja zaporednima napadoma Bernetiča (končnici je zamenjal Komjanca M.) izenačili na 22:22. To pa je bilo tudi vse, kar so zmogli, saj so slogaši predvsem po zaslugu izkušenosti osvojili 25. točko. Ekipi pa številnim gledalcem, ki so napolnili športni center Špacapan, v tretjem nizu nista ponovili preprljive predstave iz drugega niza. Slogaši kljub števil-

nim naivnim napakam so povedli in prednost upravljali vse do končne zmage.

Trener slope Edi Bosich: »Po četrtekovi tekmi, v kateri so se igralci posebno izmučili iz psihološkega vidika, smo dobro vedeli, da bo Olympia trd oreh. Skrbelo nas je predvsem to, da bi nasprotnika lahko podcenjevali. Začetek je bil dober, v nadaljevanju pa smo popustili in upali, da bo zmaga lažja. Pokazali smo le toliko, kolikor je bilo dovolj za zmago.«

Trener Olympije Claudio Conz: »Res škoda, da tekme nismo bolje izkoristili za dober trening. Vedeli smo, da so slogaši boljši, ampak vseeno bi jih lahko nudili nekaj več odpora. Po vsaki točki smo naredili vedno naivno napako in tako dopustili slogašem lahko zmago.« (V.S.)

Il Pozzo - Val Imsa 3:0 (25:13, 25:12, 25:15)

VAL IMSA: Faganel 2, Masi 9, Corrazza 3, D. Nanut 2, Plesničar 4, Florenin 9, Brisco 0, G. Nanut 0, Sancin. **TRENER:** Makuc.

Val Imsa je v Pradamanu nastopil v izredno okrnjeni postavi. Odsotna sta bila oba podajajoča Devetak in Corva in tudi obe standardni krili Margit in Povšič, tako da je moral trener Makuc dobesedno čarati, da je lahko na igrišče poslal šesterko. V vlogi podajalca se je tako preizkusil Faganel, ki običajno igra kot tolkač, na kriko pa je trener Makuc poslal libera Plesničarja in Florenina. Igra Vala se je tako pretežno odvijala preko kril, kar je olajšalo delo nasprotnikovemu bloku. Valovci so se sicer borili, toda kot zgovorno kažejo že izidi posameznih setov, srečanje je bilo povsem enosmerno. V taboru goriškega moštva sedaj upajo, da bodo v soboto lahko zopet računalni na vse igralce, saj jih čaka srečanje proti direktnemu tekmcu za obstanek, tržaškemu Rigitiju.

Soča Zadržna banka Doberdob Sovodnje - Pav Natisona 1:3 (22:25, 25:23, 27:29, 13:25)

SOČA ZBDS: Ma. Černic 10, Testen 22, Lango 11, I. Černic 8, M. Devetak 4, J. Černic 2, Kragelj (L), Juren 0, S. Černic 3, R. Devetak, Škorjanc, Butkovič. **TRENER:** Battisti.

Ostali izid: FerroAlluminio TS - Porcia 2:3

Napad slogaša
Igorja Veljaka med
sinočnjim derbijem
proti Olympiji v
telovadnici
Špacapan v Gorici

BUMBICA

Poraz na domačem parketu je v taboru Sočanov pustil grenak priokus, saj bi sinoči zaslužili vsaj točko. V 4. setu so že vodili 24:23, toda v končnici so napravili nekaj naivnih napak v napadu in gostje so tako povedli z 2:1 v setih. Vsekakor tudi trener Battisti je imel sinoči kar nekaj težav s postavo. Zaradi službenih obveznosti je bil namreč odsoten Igor Valentincič, Jan Černic in Tadej Lango pa sta komaj okrevala po dolgi gripi. Sočani so srečanje pričeli zelo dobro, toda žal so v končnici prvega niza popustili. Še najlepše lice so pokazali v drugem setu, saj so preprljivo vodili. Odločilen pa je bil poraz v tretjem setu, ki se je zaključil na razliko. Sočanom so v nadaljevanju namreč poše moči.

Ostali izid: FerroAlluminio TS - Porcia 2:3

BALINANJE - C-liga
**Gladka
zmaga
gajevcev**

Balinarji Gaje so leto 2009 pričeli na najlepši način, in sicer z visoko zmago 16:0 proti moštvu iz Cusignaccia. Tokrat so gajevci odlično reagirali predvsem v tradicionalnih disciplinah in zato zaslužijo prav vsi pohvalo.

Kot prva je za rumeno-zelene na igrišče stopila štafeta Rosati - Leghissa, ki je tesno s 36:35 premagala nasprotnike. Pri tehničnem zbivanju Sancin tokrat ni imel večjih težav in je z 18:11 premagal svojega nasprotnika. Do najtežje zmage pa so Gajevci balinarji prišli v disciplini kroga, kjer je Dario Calzi odlično izkoristil zadnji met. Dosegel je 3 na 4, med tem ko je nasprotnik zgrešil kar trikrat in Calzi je tako slavlil zmago (20:19) in Gajo popeljal v vodstvo s 6:0. V disciplini »navette« je bilo srečanje povsem enosmerno, saj je Rosati zmagal kar 31:16. V enojki je Sancin slavlil 13:10. Po dobrem začetku je nekoliko popustil, toda v končnici je znova zaigral kot zna in zmaga ni bila več pod vprašajem. Prva dvojka (Leghissa-Bigolo) je izredno gladko s 13:4 opravila s svojima nasprotnikoma, druga dvojka (Žagar - Capitanio) pa se je morala nekoliko bolj potruditi. Po nekoliko slabšem začetku, sta rumeno-zelena balinarja poprijela vajeti igre v svoje roke in na koncu slavila s 13:6. Kot zadnja je na igrišče stopila trojka Calzi - Smid - Gabrieli, ki je zmagala s 13:11 in Gajom omogočila, da je slavila zmago brez izgubljene igre.

Ostala izida: Villaraspa - Tre Stelle 10:6, Vitis - Triestina 12:4.

Vrstni red: Vitis 15, Villaraspa 11, Gaja 9, Tre Stelle 8, Cusignacco in Triestina 3.

OSKARJI 2008

Imenovanja v torkovi Športni prilogi

V torkovi Športni prilogi bomo že 7. simbolično podelili oskarja najboljšemu slovenskemu nogometalu, košarkarju, odbojkarski in odbojkarici, ki so v lanskem sončnem letu zastopali barve naših društev v ekipnih prvenstvih.

Imenovali bomo tudi najobetavnnejše v mladinskih kategorijah.

ŽENSKA C-LIGA - List

Poraz proti pepelki po vodstvu z 2:0

Sloga List - Manzano 2:3 (25:22, 25:14, 21:25, 14:25, 14:16)

SLOGA LIST: Babudri 21, Bukavec 14, Cvelbar 13, Gantar 6, Pertot 6, Starec 9, Michaela Spangaro (L), Colsani 1, Maurovich, Alice Spangaro 6. **TRENER:** Drassich.

Sloga List je bila na domačem igrišču že zelo blizu gladkega uspeha, na koncu pa okusila grenak poraz in se je morala zadovoljiti z eno samo točko, kar je prav gotovo manj od tega, kar so si igralke in trener pričakovali. Začetek tekme niti zdaleč ni obetačal takega razpleta. Slogašice so začele zelo dobro, bile zbrane in dobro postavljene v polju, učinkovite na mreži in od rok jim je šlo resnično vse. Celotna ekipa je igrala zelo dobro, v napadu pa je izstopala predvsem Tatjana Babudri. Po dveh osvojenih setih so naše igralke nekoliko popustile, upadla jim je koncentracija in nasprotnice so situacijo spremeno izkoristile. Naše igralke so sicer na koncu niza poskusile reagirati, a je set žal splaval po vodi. Slogašice je ta neuspeh povsem spravil s tira, tako da so v četrtem počustile na vsej črti in Manzano se je že veselil nepričakovane točke. V zadnjem nizu je spet vse kazalo na uspeh Slogi List, ki je vodila z 12:7 in celo z 14:11 in bila tako na pragu zmage, a je naše igralke zajela panika, naredile so nekaj povsem banalnih napak v obrambi in tako same pripomogle k zmagi gostinj, ki še same niso mogle verjeti v tak razplet. (INKA)

Ostali izid: Altura - Millenium Go 2:3

ŽENSKA D-LIGA

Bor Breg KB agresiven in boljši na mreži

Bor Breg Kmečka Banka - Danieli Buttrio 3:1 (24:26, 25:15, 25:20, 25:15)

BOR BREG KMEČKA BANKA: Delila Mea 10, Vodopivec 21, Žerjul 7, Špetič 5, I. Flego 10, Gruden 4, Legovich (L), M. Flego 15, Contin 0, Grgič, Sadlowski, Sancin. **TRENER:** Smotlak.

Združena ekipa Bora in Brega je tudi na drugem srečanju po novoletni pavži slavila in tako v treh dneh zbrala kar šest točk.

Plave so skoraj celotno tekmo igrale zelo agresivno in zbrano, popustile so le v končnici prvega seta, ko so z nekaj naivnimi napakami omogočile nasprotnicom, da nadoknadijo zaostanek štirih točk in jih celo prehitijo. V ostalih treh nizih pa so Smotlakove varovanke stalno vodile, na mreži pa se je tokrat še posebno izkazala Martina Flego, ki je bila od drugega seta dalje praktično neustavljiva.

Danieli, ki ga v glavnem predstavljajo odbojkarice, ki že dolgo let igrajo na deželnih ravni, se je domači ekipi skušal čim boljše upirati, na koncu pa se je moral vendarle predati. Plave so namreč njihove napade s požrtvovalno igro v obrambi večkrat prestregle, na mreži pa je bila naša ekipa preprljivo boljša. V zadnjem setu se je v obrambi in na mreži razigrala tudi Žerjulova, za novo zmago pa zasluži pohvalo celotna ekipa. (T.G.)

Ostali izid: CUS Trieste - S. Andrea TS 0:3.

MOŠKA D-LIGA - Dvoboje dveh najmaljših ekip

V Cordenonsu je Sloga prijetno presenetila

Futura Cordenons - Sloga 0:3 (21:25, 17:25, 16:25)

SLOGA: Bertali 1, Cettolo 19, Kante 7, Roman 11, Rožec 9, Taučer 5, Riosa (L), Ilič. **TRENER:** Peterlin.

Mladi slogaši so včeraj zelo prijetno presenetili, saj so na gostovanju gladko odpravili domačo Futuro, ki je imela tri točke več. Šlo je za srečanje dveh najmlajših ekip v ligi in spopad dveh društev, ki v deželi delajo vodilni na mladinskem področju. Dvoboje je neoporečno in povsem zasluženo osvojila Sloga.

Slogaši so tudi tokrat nastopili okrnjeni, vendar se to pri učinkovitosti sploh ni poznalo. Izenačen je bil pravzaprav le prvi set, v katerem je vsekakor Sloga stalno vodila in jo je Cordenons zasledoval, dvakrat tudi dobitel, prehitel pa nikoli. Naši igralci so dobro servirali, tako da so domačinom velikokrat preprečili napade preko centrov, soliden sprejem, pa je tudi tokrat pripomogel, da je podajalec Bertali lahko učinkovito zalagal svoje napadalce. Na mreži pa je bil tokrat neustavljiv zlasti David Cettolo, ki je dal v napadu 17 točk in ni niti enkrat zgrešil.

Po izenačenem prvem setu je bilo za slogaše še vse lažje, pridobili so na samozavesti in v drugem povsem nadigrali domačine, ki so v tretjem setu na začetku poskušali izboljšati svoj položaj, rahlo povedli, a so jih slogaši takoj dobiteli in jim nato vslili svoj ritem, proti kateremu je bil Cordenons dobesedno brez moči.

Veselje v Sloginom taboru je bilo po zmagi sveda zelo veliko, v zadoščenje pa je bila tudi zelo športna pohvala vodstva Cordenonisa in celo sodnika. (INKA)

1. MOŠKA DIVIZIJA

Turriaco - Olympia 3:0 (25:21, 25:20, 25:19)

OLYMPIA: Fajt 12, Polesel, Mucci 2, I. Komjanc 5, M. Komjanc 13, Brozzo 9, Terpin 1, Frandoli (L), Dorni. **TRENER:** Terpin.

Olympia je nerodno izgubila proti Turriaci. Terpinovi varovanci niso igrali koncentrirano in so v odločilnih trenutkih naredili preveč napak. V prvem setu so že vodili z 7:0 in vse je kazalo, da bodo tokrat zlahka odnesli domov vse tri točke. Ampak ni bilo tako. V nadaljevanju so bili boljši gostitelji.

Mariano - Naš prapor 3:1 (25:20, 25:23, 22:25, 25:23)

NAŠ PRAPOR: Boschini 10, Kuštrin 22, Brajone 10, Simeone 8, Fogari 3, Romano (L), Fogari 3, Begonović 0, Bait 2, Munarin 0. **TRENER:** Leghissa.

Naš prapor je v minulem krogu doživel prvi poraz. Varovanci trenerja Leghisso sicer nastopili brez centra Juretiča, tako da so morali postaviti nekoliko prilagoditi. Prvi niz so gostitelji brez težav osvojili. V drugem setu so spet visoko povedli, a jih je Naš prapor v končnici dobitel. Kljub temu pa je nekaj naivnih napak bricev dopustilo nasprotniku, da so uspeli zaključiti niz v svojo korist. V nadaljevanju je trener Leghissa nekoliko spremenil postavo: na podajalskem mestu je igral Bait, na centru pa Boschini. Menjava sta obrodili zažljene sadove, saj je Naš prapor povedel za pet točk in prednost obdržal vse do

NOGOMET - Derbi promocijske lige v Križu

Po slabih igrah obojih neodločeno brez zadetkov

Zmrznjeno igrišče in slaba forma ekip - Tokrat dokaj korektna igra

Vesna - Juventina 0:0

VESNA: Edvin Carli, Bertocchi, Spadaro, Žiberna, Degrassi, Donato, Monte, De Bernardi (od 82. Cheber), Di Donato (od 85. Leghissa), Leone, Peter Carli (od 65. Salice). **TRENER:** Valter Ridel.

JUVENTINA: Furios, Iansig, Morsut, Stabile (od 88. Giannotta), Masotti, Pejaković, Candussio (od 45. Negro), Peťani, Gerometta, Zanuttig (od 75. Peric). **TRENER:** Dante Portelli.

Včerajšnji sedemnajsti medsebojni obračun med Vesno in Juventino v spominu približno dvestoglavne množice na kriški tribuni prav gotovo ne bo ostal zapisan z zlatimi črkami. Tekma je bila vse prej kot dopadljiva in na nizki kakovostni ravni. Delno je bilo krivo tudi igrišče, ki je bilo v najbolj osojnih krajih zmrznjeno in nevarno za igranje nogometa. Drugi del krivde pa gre pripisati obema moštвoma, ki nista v najboljši formi. S točko so prav gotovo bolj veseli v taboru štandreškega društva. Pozitivno pa je bilo, da je sodnik včeraj pokazal le en rumeni karton. Dosednji kriško-štandreški derbi so bili namreč vsakič zelo napeti in vroči. Sodniki so rumene in rdeče kartone delili kot za stavo. Tokrat pa so se iskrice vnele le med polčasoma, ko so igralci odšli proti slačilnicam. Požar pa se na srečo ni zanetil. Po sedemnajstih tekmajah je bil to šesti neodločen izid. Doslej je Vesna zmagala petkrat, Juventina pa ima šest zmag (natančne podatke nam je včeraj po tekmi posredoval Bruno Rupel).

Nogometni ekipe štandreškega društva so zadnjici v gosteh zmagali prav v Križu in to lanskega 1. marca (0:2). Odtlej Juventina dače od Štandreža še ni slavila zmage.

Prvi polčas je minil brez večjih priložnosti tako na eni kot na drugi strani. Že v 1. minutah je Juventina imela na razpolago prosti strel z dobrega položaja. Pantusov strel pa je bil lahek plen solidnega Edvina Carlija. Igra se je nato v glavnem odvijala na sredini igrišča in veliko je bilo zgrešenih podaj.

V drugem polčasu je bila tekma le nekoliko bolj živahnih. V 50. minutah je bil s prostega strela znova nevaren Pantuso, ki pa je streljal mimo vrat. Prvi del

Prizor s tekme in desno spodaj: iskrilo se je samo med polčasoma

KROMA

drugega polčasa je minil v znamenju rahlje premoči Juventine, ki je prevzela pobudo v svoje roke. Resnici na ljubo pa vratar Carli ni imel veliko dela. Okrog 70. minute so se na tribuni le oglasili domači navijači in Vesna se je opogumila. V 74. minutah pa ključna epizoda tekme. Di Donato je v kazenskem prostoru preigral branilca Juventine in zatrezel nasprotnikovo mrežo. Sodnik je po posredovanju stranskega kolege razveljavil zadetek. Vzrok naj bil Di Donatov prekršek, vsaj tako naj bi utemeljil stranski sodnik. Zelo lepo priložnost za gol pa je nato imel Leone, ki je silovito streljal iz kakih 20 metrov in žoga je za las šla čez prečko. To je bilo tudi vse.

NAŠE OCENE - Večina nogometnika je tokrat igrala pod svojimi sposobnostmi. Najboljši na igrišču je brez vsakršnega dvoma bil Juventinin kapetan Mario Pantuso (ocena 8). V drugem polčasu je dvakrat zelo dobro posredoval v obrambi. Pri Vesni pa sta še kar pozitivno opravila svojo naloge Monte in Di Donato.

Izjavi po tekmi:

Robert Vidoni, predsednik Vesne: »Neodločen izid je navsezadnjie pravičen. Žal smo računali, da bomo proti Centro Sedii in Juventini zbrali šest točk in se tako na lestvici priključili skupini, ki se bori za play-off. Tako ni bilo in na lestvici smo dodali le eno točko.«

Mario Pantuso, kapetan Juventine: »Na začetku drugega polčasa smo igrali zelo dobro in škoda, da nam ni uspelo doseči gola. Točka je vsekakor dobrodošla. Pomembno je, da nismo izgubili.«

Jan Grgič

HOKEJ NA ROLERJIH - A1

ZKB Kwins klonil 41 sekund pred koncem tekme

Polet Kwins ZKB - Libertas Forlì 3:4 (2:3)

POLET ZKB KWINS: Petronièevi, Gallessi, Fajdiga 2, G. Cavalieri, Faccin, J. Ferjaníč 1, S. Kokrovec, S. Cavalieri, Battisti, De Jaco, Corazza, Polonni. **TRENER:** A. Ferjaníč.

Poletovi hokejisti na rollerjih so sinoči na domaćem Pikelcu doživeli pekoč poraz. Do 41 sekund pred zvokom sirene je namreč kazalo, da bo varovancem trenerja Ferjaníča, proti direktnemu tekmu v boju za play-off, uspelo osvojiti točko, toda žal ni bilo tako.

Gostitelji so sicer srečanje začeli s pravo nogo, saj je Fajdiga že v prvi minutah zatrezel mrežo gostov. V nadaljevanju pa se je nekaj zataknilo. Forlì je prevzel pobudo in trikrat poslal ploščico za ramena vratnika Petronièeviča. Pred koncem prvega polčasa pa je Fajdiga uspelo še drugič zatresti mrežo gostov. V uvodnih minutah drugega polčasa je izenacujoci zadelek dosegel Jure Ferjaníč. Poletovci so sicer poskušali napadati, toda so s težavo našli pot do gola. Res je tudi, da ima Forlì v svojih vrstah izkušene hokejiste in predvsem italijanskega reprezentančnega vratnika, ki je bil vedno na pravem mestu in je ubranil vsak napad Kwinsov. Dve minuti in 51 sekund pred koncem je sodnik za dve minuti izključil Fajdiga zaradi visoke palice (odločitev je bila dokaj dvomljiva) in Polet je tako ostal z možem manj. Varovanci trenerja Ferjaníča so stisnili zobe in uspeli zaustaviti vse napade gostov. 41 sekund pred koncem, ko se je na ploščad vrnil tudi Fajdiga, pa so gostje še četrtoč zatreli mrežo in tako domov odnesli vse tri točke.

S sinočno zmago pa je Forlì na skupni lestvici prehitel prav Poletove hokejiste. Moštvu z Opčinima namreč 9 točk, medtem ko jih je Forlì zbral 10.

KOŠARKA - Na gostovanju D-lige pri boljše postavljenemu Villesseju

Pomembna zmaga domovcev

21 točk Ceja v 15 minutah igre - Breg je brez težav zmagal v Tržiču proti NAB - Za Kontovel usodna slaba obramba v prvem polčasu

Dom - Villesse 68:62 (17:11, 32:28, 50:46)

DOM: Vončina 5 (-, 1:2, 1:3), Covi 5 (2:2, 0:1, 1:5), Cej 28 (4:6, 6:11, 4:7), Oblak 1 (1:2, -, 0:1), Kristančič 13 (5:9, 4:11, 0:1), Belli 5 (5:8, 0:5, -), Dornik, Faganel 9 (3:4, 3:3, 0:2), Collenzini 2 (2:6, 0:3, 0:1), Zavadlav (-, 0:1, -). **TRENER:** Ambrosi.

Domovci so v zadnjem krogu prvega dela dosegli pomembno zmago proti višjevrščeni ekipi iz Vileša. Glede na igro (in izid) v uvodnih minutah, bi lahko gledalci v Kulturnem domu sklepali, da se Dom bori za končnico prvenstva, Villesse za napredovanje: Cej in soigralci so z visoko peterko povsem nadigrali nasprotnike in po petih minutah že vodili z 11:0. Takoj za tem je mladi playmaker Vončina zgrešil že tretjo osebno napako, po njegovem povratku na klop

pa se je v vrstah Doma nekaj zataknilo. Gostje so to takoj izkoristili in v pičljih treh minutah z delnim izidom 9:0 skoraj iznili zaoštanek. Z nekoliko boljšo igro so Ambrosjevi fantje spet povečali prednost ob izteku četrtine, po tem pa spet popustili. Nasprotniki so tako prvič povedli pri izidu 19:22. Za ponovni preobrat sta še pred koncem prve polovice tekme poskrbela v tem delu razpoložena Belli in Faganel, ki je stopil na igrišče klub trebušnim motnjam. Med tednom je bolehal tudi kapetan Cej, ki je po glavnem odmoru zaigral kot prerojen in zbral kar 21 točk v petnajstih minutah na igrišču. Igra je bila skozi celo tekmo vse prej kot dopadljiva, saj so se gostje izkazali s precej grobo igro in agresivnim obnašanjem do sodniške dvojice.

V drugem polčasu je bila tekma povsem enosmerna in Brežani so še stopnjevali vodstvo do končnih 27 točk prednosti. Pri Bregu bi tokrat pohvalili nastop playmakerja Massimiliana Cerneta, ki je dobro vodil igro in zbral 17 točk. Omeniti pa

Pri tem gotovo izstopa prekršek, zaradi katerega je Albert Vončina ob padcu dobil močan udarec v hrbot in konec tekme pričakal leževo robu igrišča. Takrat so gostje še drugič (in zadnjici) povedli s 50:51. Domovci pa se niso predali in si s srčno igro takoj spet priborili 4 točke naskoka. Klub številnim napakam so prednost obdržali do konca tekme in zasluzeno zmagali. (M.O.)

NAB Tržič - Breg 46:73 (16:21, 22:43, 29:57)

BREG: Cerne 17 (3:4, 7:9, -), Sila, Ciacchi 11 (2:3, 3:7, 1:2), Jevnikar 10 (-, 2:3, 2:4), Klabjan 4 (-, 2:4, -), Lokatos 9 (2:2, 2:3, 1:6), Glavina 3 (1:1, 1:1, -), Zeriali 2 (-, 1:2, 0:1), Klarica 14 (6:6, 1:4, 2:3), Grazioso 3 (1:4, 1:1, 0:2), Petaros (-, 0:1, -). **TRENER:** Krašovec.

Brežani so v zadnjem krogu prvega dela prvenstva brez večjih težav odpravili tržški NAB, ki se je enakovredno upiral le v prvi četrtini. »To je bila tipična popraznična tekma,« je komentiral Bregov spremljevalec Dennis Salvi. »Igra je bila počasna in veliko je bilo napak. V nadaljevanju tekme pa je le prisla na dan boljša fizična priprava naše ekipe in tudi tehnična premoč,« je še dodal Salvi. Po prvem polčasu so tako gostje iz dolinske občine vodili že za 21 točk.

V drugem polčasu je bila tekma povsem enosmerna in Brežani so še stopnjevali vodstvo do končnih 27 točk prednosti.

Pri Bregu bi tokrat pohvalili nastop playmakerja Massimiliana Cerneta, ki je dobro vodil igro in zbral 17 točk. Omeniti pa

Obvestila

DANES

Nedelja, 11. januarja 2009

KOŠARKA

MOŠKA C-LIGA - 18.00 v Caorlah: Caorle - Bor Radenska; 18.00 v Margheri: Marghera - Jadran Mark

UNDER 17 DRŽAVNI - 11.30 v Žavljah: Azzurra - Jadran ZKB

UNDER 17 ŽENSKE - 11.00 v Cussignaccu: Cussignaccu - Polet

ODBOJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 19.00 v Trstu, 1. maj: Breg Bor ZKB - Roiano Gretta Barcola

UNDER 18 MOŠKI - 18.00 na Opčinah: Sloga Multinvest - Aurora Videm

UNDER 16 MOŠKI - 11.00 v Sovodnjah: Soča Rast - Fincantieri; 16.00 v Trstu, Šola Morpurgo: Altura - Sloga; 17.00 v Cordenonsu: Cordenons - Olympia Hlede

UNDER 14 MOŠKI - 10.30 v Gradišču: Toriana - Olympia FerStyle; 16.00 v Pordenonu: Pordenone - Sloga

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Trstu, Ul. Petracco: Trieste Calcio - Kras Koimpex

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 pri Domju: Domio - Primorec; 14.30 v Gradežu: Gradišče - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Bazovici: Zarja Gaja - Primorje Interland; 14.30 v Dolini: Breg - Castions

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu: Mladost - Campanalle

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Rožcu: Virtus Corno - Pomlad

NAJMLAJŠI - 10.30 v Trebčah: Pomlad - Cgs A

SKGZ in SSO na Športelu

Gosta jutrišnjega Športela, ob 22.30 po TV Koper-Capodistria, bo predsednik SKGZ Rudi Pavšič in predsednik SSO Drago Štoka. Voditelj oddaje Igor Malalan se bo z njima pogovarjal o posledicah zmanjšanja finančnih prispevkov italijanske države manjšini in o razmerju prispevkov, ki so namenjeni kulturnim in športnim društvom. Na to temo so pripravili tudi anketo. Športelova kamera je ta teden obiskala nogometna derbi med Vesno in Juventino ter Zarjo Gajo in Primorjem, odbojkarski derbi Olympia - Sloga Tabor ter še en prispevek s košarkarske tekme Jadran - Bor. Tokrat ne bo nagradne igre Poglej me v oči, gledalci pa lahko vseeno poklicajo v studijo in predsednikoma krovnih organizacij postavijo vprašanje.

je treba, da je domača vrsta nastopila brez najboljšega košarkarja Gona.

San Vito - Kontovel 92:74 (25:14, 46:27, 69:54)

KONTOVEL: Paoletič 25 (6:6, 8:13, 1:5), Šušteršič 10 (2:5, 1:6, 2:7), Vodopivec 2 (-, 1:4, -), Švab 13 (3:4, 2:4, 2:3), Lisjak 16 (4:7, 6:10, -), Gantar 2 (-, 1:6, -), Genardi 6 (-, 3:8, -), Rogelja (-, 0:1, -), Guštin (-, 0:1, -), Godnič, Bufon, trener Brumen.

SON: 27.

Proti zelo solidni ekipi San Vita, ki zaseda tretje mesto na lestvici, so Kontovelci zaslужeno izgubili predvsem zaradi slabe igre v prvem polčasu. V tem delu so igrali slabov v obrambi, saj so prejeli kar 46 točk, a so bili tudi v napadu zelo netočni razen razigranega Robija Paoletiča, ki pa je bil preveč osamljen. Proti koncu druge četrtine so sicer skušali zaustaviti v napadu zelo razpoložene gostitelje. To jim je le delno uspelo. S končno postavljivijo so nadalejvali tudi v trejeti četrtini in z delnim izidom 7:0 zmanjšali zaostanek na 12 točk. V naslednjih treh akcijah pa so z naivnimi napakami in izgubljennimi žogami omogočili San Vitu, da je spet zanesljivo povedel. V zadnji četrtini je trener Brumen spet poskusil z obrambo mož-moža, a očitno tudi ta spremembu ni zaledil proti razigranim gositteljem, pri katerih sta se zlasti izkazala organizator igre Ponga in strelec Pratico'. Domäce moštvo je tako mirno branilo visoko vodstvo in tudi zaslужeno salivilo zmago. (lako)

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

- Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milej)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
20.20 Tv Kocka: Martina in ptičje strašilo - Kitajska
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Film: Kratki stiki - scenarij in režija Janez Lepajne, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.00** Aktualno: Quello che
6.30 Aktualno: Sabato & Domenica
9.30 Dok.: Stella del Sud
10.00 Aktualno: Linea verde Orizzonti
10.30 Aktualno: A sua immagine
10.55 Sveta maša, sledi Angelus
12.20 Aktualno: Linea verde
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Domenica in - L'Arena
15.15 Variete: Domenica in... sieme
16.25 Dnevnik in vremenska napoved
16.35 Variete: Domenica in - 100 e lode
18.00 Variete: Domenica in - 7 giorni
20.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
20.40 Kvizi: Affari tuoi (v. Max Giusti)
21.30 Nan.: Tutti pazzi per amore
23.30 Dnevnik, sledi Speciale Tg1
0.35 Aktualno: Oltremoda

Rai Due

- 6.15** Aktualno: Inconscio e magia psiche
6.45 Aktualno: Mattina in famiglia
10.00 Dnevnik
10.05 Variete: Ragazzi c'è Voyager
10.30 Variete: Cartoon Flakes
11.30 Variete: Mezzogiorno in famiglia
13.00 Dnevnik in rubrike
13.25 Aktualno: Tg Motori, sledi Tg Eat Parade
13.45 Variete: Quelli che.., aspettano
15.30 Variete: Quelli che il calcio e...
17.05 Šport: Stadio Sprint
18.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.05 Šport: 90° minuto
19.00 Šport: Numero 1
19.25 Nan.: Piloti
19.55 Nan.: Friends
20.30 Dnevnik
21.00 Nan.: NCIS - Unita' anticrimine
21.50 Nan.: Criminal Minds
22.35 Šport: La domenica sportiva
1.00 Nočni dnevnik

Rai Tre

- 6.00** Aktualno: Fuori orario
7.00 Risanke
7.50 Variete: E' domenica papa'
8.55 Risanke
9.40 Dok.: Timbuctu
11.15 Aktualno: Dnevnik - Buongiorno Europa
11.45 Dnevnik, šport in vremenska napoved
12.25 Aktualno: TeleCamere
12.55 Aktualno: Racconti di vita
13.25 Aktualno: Passepartout
14.00 Deželni dnevnik
14.30 Aktualno: In 1/2 h
15.05 Aktualno: Alle Falde del Kilimangiaro
18.00 Kvizi: Per un pugno di libri
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Variete: Che tempo fa
23.50 Deželni dnevnik
0.05 Aktualno: TeleCamere
0.45 Dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

- 6.10** Nan.: Commissariato Saint Martin
6.45 Dnevnik: Pregled tiska
7.25 Nan.: Sei forte maestro 2
9.30 Dok.: Storie di confine
10.00 Sveta maša
11.00 Aktualno: Pianeta mare
11.30 Dnevnik, prometne informacije
12.10 Aktualno: Melaverde
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Donnavventura
15.00 Nan.: Le comiche di Stanlio e Ololio
16.20 Film: La battaglia di Midway (voj., ZDA, '76, i. C. Heston)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved

- 19.35** Nan.: Colombo
21.30 Nan.: Siska
22.40 Šport: Controcampo

°5 Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik
8.50 Aktualno: Le frontiere dello Spirito
9.45 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca (pon.)
13.00 Dnevnik, vremenska napoved, Okusi
13.40 Nan.: Belli dentro
14.10 Resničnostni show: Amici
16.30 Variete: Questa domenica
18.50 Kvizi: Chi vuol essere milionario
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.40 Variete: Paperissima Sprint
21.30 Nan.: Dr. House - Medical Division

- 16.25** Pallanuoto Trieste vs. Presidente Bologna
19.30 Aktualno: ...e domani e lunedì
22.30 Film: Secret of giving (kom., '99, r. S. Pillsbury)
0.30 Film: Jonny 100 Pesos (triler, '97, r. G. G. Marino)

La 7

- 7.30** Aktualno: Omnibus
9.30 Aktualno: La settimana
9.45 Dok.: I segreti dell'archeologia
10.20 Film: Giubbe rosse (akc., It, '75, r. J. D'Amato, i. F. Testi)
12.30 Dnevnik
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Nan.: L'ispettore Barnaby
16.00 Film: Tre amici, un matrimonio e un funerale (kom., ZDA, '96, r. M. Reeves, i. D. Schwimmer)
18.00 Film: Robin e Marian (dram., VB, '76, r. R. Lester, i. S. Conney)
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.30 Resničnostni show: Adolescenti - Istruzioni per l'uso
21.30 Dok.: Prehistoric Park
23.30 Aktualno: Reality

Slovenija 1

- 7.00** Ris. Nan.: Živ Žav
9.30 Otr. nan.: Franc Arko
9.55 Sv. maša
11.00 Prisluhnimo tišini
11.30 Obzorje duha (pon.)
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Slovenski avto leta 2009 (pon.)
14.30 Hun. nad.: Fina gospa (i. Patricia Routledge)

- 23.30** Variete: Maurizio Costanzo Show
1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

- 7.00** Nan.: Robin Hood
7.45 Risanke
10.55 Nan.: Raven
11.25 Nan.: Willy, il principe di Bel Air
12.25 Dnevnik in vremenska napoved
13.00 Šport: Guida al campionato
14.00 Film: Jack e il fagiolo magico (fant., ZDA, '01, r. B. Henson, i. M. Modine)
15.00 Dnevnik in vremenska napoved
17.10 Film: Barbie Fariytopia - La magia dell'arcobaleno (anim., ZDA, '06, r. W. Lau)
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.00 Film: Wild Wild West (akc., ZDA, '99, r. B. Sonnenfeld, i. W. Smith)

- 20.30** Dnevnik in vremenska napoved
21.30 Vriete: Colorado (vodi: R. Brescia, B. Braida)

Tele 4

- 6.45** 17.30, 20.15 Risanke
8.05 14.45 Dokumentarec o naravi
8.30 2030: Tra scienza e coscienza
9.30 Aktualno: Italia economia 2009
9.40 Aktualno: Ski magazine
10.15 Talk show: Incontri al caffè de la Versiliana
11.45 Rotocalco ADN Kronos
12.00 Sv. maša
12.25 Koncert
13.15 Musica, che passione
13.30 Aktualno: Di roccia e di cielo
14.30 Camper magazine
14.45 Film: La moglie del fattore ('28, r. A. Hitchcock)

Koper

- 11.55** Dnevni program
12.10 Maribor: SP v alpskem smučanju, slalom (Ž)
13.30 Adelboden: SP v alpskem smučanju, slalom (M)

- 14.00** Čezmejna Tv - TG R FJK - deželne vesti
14.10 Euronews
14.30 Vas tedna

- 15.00** »Q« - Trendovska oddaja
15.45 Dok. odd.: Spoznavajmo Agrigento

- 16.15** Ethnopolis: Zina
17.00 Dok. oddaja
17.30 Potopisi
18.00 Glasbeni spomini

- 19.00** 22.00, 0.10 Vesedanes - Tv dnevnik
19.25 Tednik
20.00 Vesolje je ...
21.00 Dok. oddaja: Potovanje po Nemčiji

- 22.15** Nedeljski športni dnevnik
22.30 Slovenski magazin
23.00 Maremetraggio
23.35 Resna glasba: Posvečeno Verdiju

liga: Olimpija vs. Alba; 18.35 Pregled športnih dogodkov; 18.55 Odpoved oddaje; 19.00 Dnevnik; 19.30 Valodrom; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba za prave moške; 22.55 Drugi val.

SLOVENIJA 3

6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrnek; 10.00 Sv. Maša; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno potoldne; 15.30 DIO; 16.05 Glasba naša ljubezen; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Vokalno-instrumentalna glasba; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrnek.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih - Radio Agora: dnevo 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; - Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Tako na poslovnu področju, kakor tudi zasebno boste preizkušali iskrenost in trdnost odnosov z drugimi ljudmi. Želite boste vedeti, na koga se lahko zanesete in koliko.

BIK 21.4.-20.5.: V novo leto boste zakorakali kar se da delovno. Na poslovnu področju vas čaka pozitivne spremembe. Staré oblike delovanja boste spremno začeli zamenjevati z novimi.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Na delovnem mestu tempo tudi v prihodnjem tednu še ne bo prehud. V mislih boste še vedno pri lepih dogodkih iz bližnje preteklosti. Imeli boste dovolj prostega časa za hobije.

RAK 22.6.-22.7.: Vpliv ozvezdij bo harmoničen. Na ljubezenskem področju vas čaka veliko priložnosti, da ujamete trenutke sreče in nežnosti v svojo dlan in jih shranite globoko v srce.

LEV 23.7.-23.8.: V prihodnjem obdobju boste več časa preživeli v prijetnem in mirnem družinskom ozračju. Imeli boste priložnost, da preverite svoje življenske prioritete in si postavite nove cilje.

DEVICA 24.8.-22.9.: Dela ste se v novem letu lotili s kancem več odgovornosti. Že pred roki boste končali marsikatero nalog, zato boste lahko upravičeno zadovoljni s seboj.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: V novo leto stopili sproščeno in lahko. Pri delu boste ustvarjalni. Ker ne bo nihče posebej pritiskal na vas, se boste lahko bolj posvečali tistim nalogam, ki vas resnično veselijo.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Svoje novletne oblubje ste začeli izpolnjevati. Prvi rezultati vaše nove odločnosti bodo vidni pri komunikaciji. Krog vaših poslovnih partnerjev in zaveznikov se bo okreplil.

STRELEC 23.11.-21.12.: Ste v zelo dinamičnem obdobju. Pri poslu boste znali oceniti, v kaj je vredno vlagati svojo energijo, a kljub temu upoštevajte še mnenja drugih, preden se boste odločili.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Začetek leta bo za vas eno najbolj učinkovitih, ustvarjalnih in veselih obdobj in tem letu. Pozitivno energijo, vitalnost, odločnost in samozavest vam pošljata Sonce in Mars.

VODNAR 21.1.-19.2.: S prihodom Jupitra v vaše ozvezdje se začenja za vas daljše obdobje blaginje, napredovanja na vseh področjih, sreče in osebnostne rasti. Poenostavite svoje življeno.

RIBI 20.2.-20.3.: Radi bi se razdajali za druge ljudi, a počasi ste že dojeli, da morate najprej poskrbeti zase. Tudi partner se bo naučil počakati, ko boste dojeli, da potrebujete nekaj časa samo zase.

Slovenija 2

- 6.30** 0.30 Zabavni infokanal
6.50 Skozi čas
7.30 Sedma moč osamosvojitve (Tv dnevnik 11.1.1991)
7.50 Globus
8.20 Poljudnozn. serija: Po poteh Usahuje
8.55 11.55 Maribor: SP v alpskem smučanju, slalom, (Ž)
10.10 13.10 Adelboden: SP v alpskem smučanju, slalom, (M)
13.55 Kulm: SP v smučarskih skokih, polleti
15.30 Oberhof: SP v biatltonu, zaledovalna tekma (Ž)
16.55 Manchester: Manchester United vs. Chelsea
18.50 Oberhof: SP v biatltonu, zaledovalna tekma (M)
20.00</

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

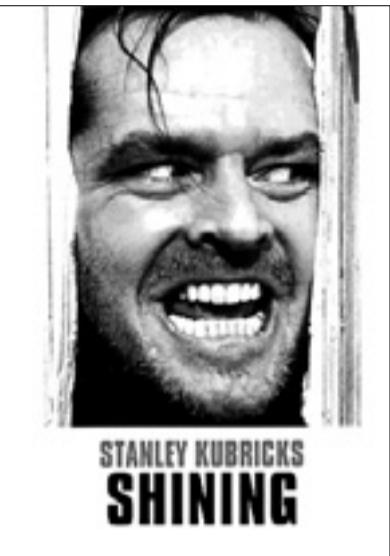
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika

20.25 Tv Kocka: Nekaj minut za domača glasbo: Spomin na pevca - Ansambel Modrijani

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

- 10.30** Nad.: Bianca
- 11.30** Dnevnik, prometne vesti
- 11.40** Nan.: My Life 2
- 12.40** Nan.: Un detective in corsia
- 13.30** Dnevnik, vremenska napoved
- 14.05** Aktualno: Sessione pomeridiana del tribunale di Forum
- 15.00** Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
- 15.55** Nad.: Sentieri
- 16.20** Film: Niagara (dram., ZDA, '53, r. H. Hathaway, i. M. Monroe, D. O'Dea)
- 18.35** Nad.: Tempesta d'amore
- 18.55** 0.05 Dnevnik in vremenska napoved
- 20.20** Nan.: Walker Texas Ranger
- 21.10** Nan.: Il comandante Florent
- 23.20** Film: Shining (hor., ZDA, '80, r. S. Kubrick, i. J. Nicholson)

Rai Uno

- 6.10** Nad.: Incantesimo
- 6.30** Dnevnik, Cciss
- 6.45** Aktualno: Unomattina
- 10.00** Aktualno: Verdetto finale
- 11.00** Aktualno: Occhio alla spesa
- 12.00** Variete: La prova del cuoco
- 13.30** Dnevnik - Gospodarstvo
- 14.10** Variete: Festa italiana
- 16.15** Aktualno: La vita in diretta, vmes Dnevnik, Parlament
- 17.00** Dnevnik in vremenska napoved
- 18.50** Kvizi: L'eredità
- 20.00** Dnevnik
- 20.30** Kvizi: Affari tuo
- 21.10** Film: Il bene e il male (It., '08, r. G. Serafini, i. G. Tognazzi, B. Guacero)
- 23.20** Dnevnik
- 23.25** Aktualno: Porta a porta
- 1.00** Nočni dnevnik

Rai Due

- 6.15** Tg2 Eat Parade
- 6.25** Resničnostni show: X Factor - La settimana
- 6.55** Aktualno: Quasi le sette
- 7.00** Variete: Cartoon Flakes
- 9.30** Aktualno: Sorgente di vita
- 10.00** Tg2punto.it
- 11.00** Variete: Insieme sul due
- 13.00** Dnevnik
- 13.30** Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje
- 14.00** Variete: Scalo 76 Cargo
- 14.45** Aktualno: Italia allo specchio
- 16.15** Aktualno: Ricomincio da qui
- 17.20** Nan.: Law & Order
- 18.05** Dnevnik - kratke vesti, vremenska napoved in športne vesti
- 19.00** Resničnostni show: X Factor - I casting
- 19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra 11
- 20.30** Dnevnik
- 21.05** Resničnostni show: X Factor
- 23.45** Nočni dnevnik, sledi Punto di vista
- 0.00** Variete: Scorie

Rai Tre

- 6.00** Dnevnik - Rai News 24, vmes II caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
- 7.30** Tgr Buongiorno Regione
- 8.00** Rai News 24
- 8.15** Aktualno: La storia siamo noi, sledi Verba volant
- 9.20** Aktualno: Cominciamo bene - Prima
- 12.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
- 12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano
- 13.05** Nad.: Terra nostra
- 14.00** Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike
- 14.50** Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
- 15.15** Variete: Trebisonda
- 17.00** Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
- 19.00** 0.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
- 20.00** Variete: Blob
- 20.10** Nan.: Agrodolce
- 20.35** Nan.: Un posto al sole
- 21.05** Dnevnik
- 21.10** Aktualno: Chi l'ha visto?
- 23.10** Šport: Replay
- 0.00** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

- 7.05** Nan.: Quincy
- 8.05** Nan.: Hunter
- 8.55** Nan.: Nash Bridges
- 10.10** Nad.: Febbre d'amore

Canale 5

- 6.00** Dnevnik - Prima pagina
- 7.55** Dnevnik - Prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
- 8.00** Dnevnik, sledi Mattinocinque
- 10.00** Dnevnik
- 11.00** Aktualno: Forum il meglio
- 13.00** Dnevnik, okus, vremenska napoved
- 13.40** Nad.: Beautiful
- 14.10** Nan.: Centro Vetrine
- 14.45** Variete: Uomini e donne
- 16.15** Resničnostni show: Amici
- 16.55** Aktualno: Pomeriggio cinque
- 18.50** Kvizi: Chi vuol essere milionario
- 20.00** Dnevnik, vremenska napoved
- 20.30** Variete: Striscia la notizia
- 21.10** Resničnostni show: Grande fratello (v. A. Marcuzzi)
- 1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

- 6.35** 13.40, 17.10 Risanke
- 9.00** Nan.: La tata
- 9.30** Nan.: Ally McBeal
- 10.20** Nan.: Will & Grace
- 10.50** Nan.: E alla fine arriva mamma!
- 11.20** Nan.: Friends
- 12.15** Aktualno: Secondo voi
- 12.25** Dnevnik: Studio aperto, vremenska napoved, Studio sport
- 14.30** Risanke: Simponovi
- 15.00** Nan.: Paso adelante
- 15.50** Nan.: Smallville
- 16.40** Nan.: Drake & Josh
- 18.30** 22.10 Dnevnik, vremenska napoved
- 19.35** Nan.: Love Bugs III
- 20.05** Nan.: Camera Café ristretto, sledi Camera Café
- 20.30** Kvizi: La ruota della fortuna
- 21.10** Film: Hostage (triler, ZDA, '04, r. F.E. Siri, i. B. Willis)
- 23.15** Film: The Transporter (triler, ZDA/Fr., '02, r. C. Yuen, i. J. Staton)

Tele 4

- 7.00** 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
- 7.20** 17.00, 19.00 Risanke
- 8.10** Storie tra le righe
- 9.50** 15.40 Retroscena, i segreti del teatro
- 10.30** Aktualno: Novecento contro luce
- 11.25** Camper magazine
- 12.05** Aktualno: Super Sea
- 12.25** Aktualno: Ski Magazine
- 13.25** Aktualno: La Trieste che ci crede
- 13.50** Aktualno: ...animali amici miei
- 14.30** Ritmo in Tour: la TV dei viaggi
- 18.35** Super calcio - Udinese
- 19.00** Super calcio - Triestina
- 20.00** Expo' Mittel school
- 20.30** Deželni dnevnik
- 21.00** Triestina vs. Empoli
- 22.45** Aktualno: Videomotori
- 23.40** Film: Il gatto (kom., '77, r. L. Coencili, i. M. Melato, D. Di Lazzaro)

La 7

- 7.00** Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Live
- 10.05** Due minuti in un libro
- 10.20** Nan.: Il tocco di un angelo
- 11.30** Nan.: Matlock
- 12.30** 20.00, 0.55 Dnevnik
- 13.00** Nan.: Cuore e batticuore
- 14.00** Film: Il Carabiniere (dram., It., '81, r. S. Amadio, i. F. Testi)
- 16.05** Nan.: Mac Gyver
- 17.05** Nan.: Streghe
- 19.00** Nan.: Cold Squad (i. J. Collins)

Slovenija 1

- 6.40** Zrcalo tedna (pon.)
- 7.00** 8.00, 9.00 Poročila
- 7.05** 8.05 Dobro jutro
- 9.10** Ris. nan.: Gumbek in Rjavček (pon.)
- 9.30** Oddaja za otroke
- 9.50** Iz popotne torbe
- 10.15** Otr. nan.: Franc arko
- 10.35** Nan.: Linus in prijatelji
- 11.05** Dok. nan.: National Geographic
- 12.00** Ljudje in zemlja
- 13.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti
- 13.15** Bohinj: Narodnozabavni koncert - V Evropi smo doma
- 15.00** Poročila
- 15.10** Dober dan, Koroška
- 15.45** Ris. nan.: Pajkolina in prijatelji s Prisoj
- 16.05** 18.10 Risanke
- 16.15** Otroška nad.: Ribič Pepe
- 16.35** Igrana nan.: S soncem v očeh
- 17.00** Novice, slovenska kronika, športne vesti, vremenska napoved
- 17.30** Nad.: Fina gospa (pon.)
- 18.00** Žrebanje 3x3 plus 6
- 18.25** Nad.: Strasti
- 19.00** Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
- 19.55** Polemika
- 21.00** Hum. nad.: Želite, Milord?
- 22.00** Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved

Slovenija 2

- 6.30** 9.30, 1.15 Zabavni infokanal
- 7.00** Infokanal
- 8.00** Otr. infokanal
- 11.10** Sobotno popoldne (pon.)
- 13.55** Slovenci v Italiji (pon.)
- 14.20** Posebna ponudba

14.40 Oslo: Koncert ob podelitvi Nobelove nagrade za mir 2008 (pon.)

- 15.35** Sedma noč osamosvojitve - Tv dnevnik 12.01.1991
- 15.55** Osmi dan (pon.)
- 16.25** Ars 360 (pon.)

16.40 Slovenski magazin (pon.)

17.05 Prvi in drugi (pon.)

17.25 To bo moj poklic: slaščičar

18.00 Glasbeni spomini

19.05 Nan.: Berlin, Berlin

19.30 Z glavo na zabavo

20.00 Poljudnozn. odd.: Tiger in menih

21.00 Studio City

22.00 Knjiga mene brigă: Dane Zajc - Velo

22.20 Digitron

22.45 Film: Legenda o uporniku Mangalu Pandeu (pon.)

Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

- 5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Koledar prireditev; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 9.50 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.20 Kommentar anket; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbeni uganka; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.10 Hip hop; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Cederama; 20.30 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

- 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirčni utriek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospeva; 11.30 Kulturni globus; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevniki; 16.30 Slovenski koncert; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Nove glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evrogradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija, 23.55 Lirčni utriek.

RADIO KORŠKA

- 6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Slobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi

UKRAJINA - Težavno dogovarjanje za premostitev energetske krize

Pretok ruskega plina bodo nadzorovali opazovalci EU

Ruski premier Putin vsekakor ne verjame obljubam ukrajinske vlade

MOSKVA - Ruski premier Vladimir Putin je ob začetku včerajšnjih pogovrov s predsednico EU, češkim premirom Mirekom Topolanekom, posvaril, da se plinska kriza, ki je zaradi rusko-ukrajinskega spora prizadela več evropskih držav, kljub vsem prizadevanjem za njeno rešitev slabša. »Ukrajinsko politično vodstvo poslabšuje razmere,« je zatrdiril. Ruski premier, ki ga na srečanju s Topolanekom spremljajo njegov namestnik Igor Sečin, prvi mož ruskega plinskega monopolista Gazprom Aleksej Miller in minister za energetiko Sergej Šmatko, je tako dejal, da je Kijev s svojim delovanjem povzročil »plinsko blokado« Evrope.

Rusija in Ukrajina sta se tudi ob začetku letosnjega leta sprli glede cene plina, ki ga Gazprom dobavlja ruski zahodni sosedji. Rusija od Ukrajine zahteva plačilo plina po višji ceni kot doslej oz. po ceni, ki je bliže tržni, Kijev pa od Moskve zahteva več denarja za uporabo tranzitnih plinovodov. Rusija je zato 1. januarja Ukrajini prenehalo dobavljati plin, ruski plin pa je nato sred tega tedna prenehal teči tudi v ostale evropske države.

Strani se medsebojno obtožujeta, katera je kriva za popolno prekinitev dobav plina prek Ukrajine. Po ruskih trditvah je Ukrajina zaprla pipe na vseh štirih tranzitnih plinovodih, kar je onemogočilo preskrbo ostale Evropi s plinom, medtem ko je iz Ukrajine slišati očitke, da je Rusija brez opozorila prekinila pošiljke plina prek njene ozemlja.

Energetska kriza, ki jo je povzročila ustanovitev dobave ruskega plina, je moreno prizadela številne države. Posledice so najbolj občutile države v jugovzhodni Evropi, ki zemeljski plin dobivajo skoraj izključno iz Rusije. S prekinitevijo oz. močnim zmanjšanjem dobav ruskega plina so se soočile tudi članice EU Bolgarija, Romunija, Slovaška, Madžarska, Češka, Avstrija, Slovenija, Nemčija, Italija in tudi Francija.

Rusija in Ukrajina sta se po posredovanju v petek ustno dogovorili, da bo sta opazovalci - Rusija ukrajinskim, Ukrajina pa ruskim - na svojem ozemlju dovolili dostop do objektov za tranzit plina, da bi ti tako preverjali pretok plina, vendar nista podpisali nobenega sporazuma. Obenem naj bi pretok plina nadzorovali tudi neodvisni opazovalci EU.

»Upamo, da boste prepričali ukrajinsko stran, naj podpiše sporazum,« je včeraj Topolanek dejal Putin, ki mu je obenem obljubil, da si bo Rusija še naprej prizadevala za rešitev krize. (STA)

ANSAT

ITALIJA - »Za polemike so vsega krivi novinarji«

Berlusconi je zanikal vsa nesoglasja s Severno ligo

RIM - Vsega so spet krivi časopisi in novinarji. Na polemiko o plačevanju dovoljenja za bivanje v Italiji, ki naj bi ga obvezno plačevali priseljenci, se odzval tudi predsednik vlade Silvio Berlusconi. Med včerajšnjim volilnim shodom na Sardiniji, kjer bodo februarja deželne volitve, je javna občila obtožil, da »tudi tokrat, tako kot pogosto, širijo napačne informacije«. Nanašal se je na (spodeliti) poskus Severne lige, ki ga je v petek javno ožigosal predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini. Berlusconi je dejal, »da je vlada že od začetka bila proti amandmaju Severne Lige«. »To je bil predlog, ki ni bil pripravljen za vladno mizo,« je dodal premier, ki ne vidi nobenih težav v odnosih s Severno ligo. Tudi za »širjenje teh neresnic« je na Sardiniji obtožil novinarje.

Kot smo poročali, je stranka

SILVIO BERLUSCONI

Umberta Bossija predlagala plačevanje izdaje in podaljševanja dovoljenj za bivanje za tujce iz držav, ki niso članice EU. Vlada je amandma, po katerem bi dovoljenje za bivanje tujce stalo 50 evrov, zavrnila, je včeraj zatrdiril ministrski predsednik. Severna liga je tudi predlagala polog v višini 10.000 evrov za vse tujce, ki v Italiji želijo odprijeti podjetje. Amandma, ki je del antikriznega zakonskega odloka, je že naletel na ostre kritike.

UMBERTO BOSSI

Predstavnik Severne lige Claudio D'Amico je Finijeve navdve včeraj zanikal in pojasnil, da je stranka s predlogom že lela razbremeniti davkoplaćevalce, ki plačujejo visoke stroške nezakonitega priseljevanja. »Ker stroški urejanja priseljevanja padajo na rame vseh državljanov, ocenjujemo, da bi tudi priseljenci morali prispevati majhen delež k tem stroškom, ki jih neposredno zadevajo,« je dejal D'Amico.

GAZA - Od začetka vojne je bilo ubitih že več kot 800 Palestincev

Izraelska vojska namerava še okrepiti vojaško ofenzivo Množični protesti proti Tel Avivu v mnogih evropskih mestih

Nesrečni prebivalci
Gaze si med
kratkotrajnim
premirjem
prizadevajo za
preživetje

ANSAT

GAZA - Izraelska letala so včeraj na območje Gaze odvrgla letake, na katerih prebivalce obveščajo, da nameravajo zaostriči že več kot dva tedna trajajočo vojaško ofenzivo. Izraelska vojska je odvržene letake označila kot »splošno svarilo«. Ti prebivalce obveščajo, da Izrael pripravlja »novi etapu boja proti terorizmu« ter da bo »zaostril« operacijo, ki je doslej med Palestinci terjala več kot 800 mrtvih.

V izraelskem ognju v mestu Džabalija na severu Gaze je bilo medtem včeraj ubitih osem članov palestinske družine, med njimi 12-letnik. Še šest članov iste družine je bilo ranjenih, so sporočili zdravniški viri. V prek 40 napadih, ki jih je izraelska vojska v noči na soboto in včeraj izvedla na cilje v Gazi, je bilo po navedbah palestinskih reševalnih služb skupaj ubitih najmanj 22 ljudi.

Od začetka izraelske ofenzive 27. decembra je bilo ubitih že najmanj 821 ljudi, med njimi 235 otrok, 93 žensk in 12 zdravnikov. Še 3350 ljudi je bilo ranjenih. Izrael naj bi sicer tudi včeraj za tri ure prekinil napade na Gazo in tako prebivalcem omogočil, da obnovijo zaloge. Kot je povedal predstavnik izraelske vojske Peter Lerner, bodo lahko v tem času tudi človekoljubne organizacije razdelile hrano prebivalcem, zdravniki pa bodo lahko prišli do žrtev na območjih spopadov. Človekoljubne organizacije so sicer že dale vedeti, da tri ure ne zadostujejo, da pa bodo kljub temu poskušale pomagati čim večjemu številu ljudi.

V mnogih evropskih mestih so bili medtem tudi včeraj protesti proti izraelski ofenzivi na območju Gaze. V nemških mestih se je zbral več kot 20.000 ljudi, več tisoč se jih je zbral tudi v skandinavskih mestih, okoli 100.000 protestnikov pa v Londonu. V Milanu so nekateri protestniki nosili tudi zastave Hama, kar je ustvarilo napetosti med demonstranti. V Carigradu so medtem izraelske napade obsodile soproge voditeljev muslimanskih držav. (STA)

**V Srbiji lepijo tiralice
za Mladićem in Hadžićem**

BEOGRAD - Na policijskih postajah po vsej Srbiji danes lepijo tiralice s fotografijami obtožencev haškega Mednarodnega sodišča za vojne zločine na območju nekdanjega Jugoslavije Ratka Mladića in Gorana Hadžića. Na tiralicah je navedena tudi nagrada za ubežnika in številka telefona, na katero je mogoče podati informacije o njiju. Predsednik srbskega nacionalnega sveta za sodelovanje s haškim sodiščem Rasim Ljajić je ob tem za srbsko tiskovno agencijo Tanjug povedal, da je za informacije o tem, kje se nahaja nekdanji vojaški vodja bosanskih Srbov Mladić, predvidena nagrada v višini milijon evrov.

Za informacije o nekdanjem vodji samooklicane Republike Srbske krajine na Hrvaškem Hadžiću pa je predvidenih 250.000 evrov nagrade. Pri obeh nagradah gre za neto zneske.

Po navedbah Ljajića bodo plakati s tiralicama objavljeni na vseh vidnih mestih na policijskih postajah v Srbiji, na njih pa je tudi številka telefona 9191, na katero je mogoče javit informacije o Mladiću in Hadžiću, ki sta še edina preostala haška obtoženca na begu.

**Na Hrvaškem ustavili
dobavo plina industriji**

ZAGREB - V skladu z odločitvijo hrvaških oblasti je hrvaški distributer zemeljskega plina Plinacro danes ob osmi uri zjutraj ustavil dobavo plina vsem odjemalcem, razen t.i. zaščitenim porabnikom, med katere spadajo gospodinjstva, bolnišnice, šole, vrtci in ostale ustanove javnega značaja. Zaradi najnovejših ukrepov je tako prizadetih okoli 900 odjemalcev. Z ministrstvom za gospodarstvo, delo in podjetništvo, ki je pristojno tudi za energetiko, so po poročanju hrvaške tiskovne agencije Hina sporočili, da so bili v tak ukrep prisiljeni zaradi tega, ker so izjemno nizke temperature v zadnjih dneh povzročile izrazito povečanje porabe plina in tako vplivale na tehnično ravnotežje sistema distribucije plina, obenem pa se določeni odjemalci plina niso držali predpisanih omejitev. Samo v Zagrebu se je tako poraba povečala za deset odstotkov.

Izvajanje teh ukrepov je po navedbah ministrstva »nujnega pomena za hitro stabilizacijo sistema in nadaljevanje nemotene oskrbe omenjenih zaščitenih porabnikov«.

Pri izvajaju ukrepov bodo sicer oblasti posebno pozornost namenjale odjemalcem, kjer bi prekinitev oskrbe lahko povzročila tehnično škodo, oz. bo oskrba zmanjšana na tehnološki minimum.

GLEDALIŠČE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Gledališče Rossetti**

Daniele Finzi Pasca: »Cirque Éloize - Rain« / Spektakel, ki spada v okvir abonmanske sezone "Musical & Grandi Eventi". Urnik: v sredo, 14., v četrtek, 15. in v petek, 16. januarja ob 20.30, v soboto, 17. ob 15.30 in ob 21.00 ter v nedeljo, 18. januarja ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Corrado Travani: »Sala d'Attesa«. / Na stopajo: Paolo Fagiolo, Giulio Morgan, Sara Alzetta, Francesca Campello, Chiara Beccari, Corrado Travani pri klavirju Marco Barbato. Urnik: v četrtek, 15., v petek, 16. in v soboto, 17. ob 21.00 ter v nedeljo, 18. januarja ob 17.00.

Gledališče Orazio Bobbio**La Contrada**

Bernard Slade: »Romantic Comedy«. / Nastopajo: Marco Columbro, Mariangela D'Abbraccio, Tatiana Winteler, Federica Restan, Erica Puddu in Francesco Gabbrielli. Režija: Alessandro Benvenuti. Urnik: danes, 11. in v torek, 13. ob 16.30, v sredo, 14., v četrtek, 15., v petek, 16. in v soboto, 17. ob 20.30 ter v nedeljo, 18. januarja, ob 16.30.

G. Gallina: »La base de tutto« / Na stopajo: S. Felicini, M. Martini, G. Previati in M. Somaglino. Režija: S. Pagin. Urnik: v petek, 23. in v soboto, 24. ob 20.30 ter v nedeljo, 25. januarja ob 16.30.

TRŽIČ**Občinsko gledališče**

V četrtek, 15. in v petek, 16. januarja ob 20.45 / Luigi Lo Cascio: »La caccia«. Povzetno iz Evripidovih Bakhtank. Na stopa Stalno inovativno gledališče FJK.

SLOVENIJA**POVIR****Kulturni dom**

V nedeljo, 18. januarja ob 18.00 / Marco Tassara: »Amour, amore, Liebe ... na trnek se lovijo ribe«. Komedija v dveh dejanjih. Prvič v slovenščini. Prevedel in priredil Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališča skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu.

NOVA GORICA

Predstava **Duohtar pod mus**, ki je zradi bolezni v ansamblu 30. decembra odpadla, bo nadomestna predstava v nedeljo, 25. januarja ob 20.00.

LJUBLJANA**SNG Drama Ljubljana****Veliki oder**

V petek, 16. ob 18.00 in v soboto, 17. januarja ob 19.00 / Ajshil: »Oresteja«. V ponedeljek, 19. ob 18.00 in v torek, 20. januarja ob 20.00 / Ajshil: »Oresteja«.

V petek, 23. ob 19.30 in v soboto, 24. januarja ob 20.00 / Drago Jančar: »Ni ha ura tihha«.

Mala drama

Jutri, 12. januarja ob 20.00 / Yasmina Reza: »En španski komad«.

Od 13. do 15. januarja ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

V petek, 16. januarja ob 20.00 / Yasmina Reza: »En španski komad«.

V ponedeljek, 19. januarja ob 20.00 / Yasmina Reza: »Art«.

V torek, 20. januarja ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

V sredo, 21. ob 20.00 in v četrtek, 22. januarja ob 11.00 in ob 20.00 / Ha-red Pinter: »Vrnitev domov«.

Mestno gledališče ljubljansko**Veliki oder**

Do torka, 13. januarja ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroč«.

V sredo, 14. januarja ob 15.30 in 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroč«.

V četrtek, 15. januarja ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroč«.

V petek, 16. januarja ob 19.30 / Dra-gica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

V soboto 17. januarja ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kandler in Fred Ebb: »Kabaret«.

V ponedeljek, 29. januarja ob 19.00 / John Stein, Jerry Bock in Sheldon Har-nick: »Goslač na strehi«.

V torek, 20. januarja ob 15.30 in ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroč«.

V sredo, 21. januarja ob 19.30 / Wil-liam Shakespeare: »Milo za drago«.

V četrtek, 22., v petek, 23. in v sobo-to, 24. januarja ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroč«.

V nedeljo, 25. januarja ob 19.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«, gostuje Beogradska dramska pozorište. Mala scena

V torek, 13. januarja ob 20.00 / Miha Mazzini: »Let in Rim«.

V sredo, 14. januarja ob 20.00 / Celinika: »Lili - razglednice futuristične ljubezni«.

V četrtek, 15. januarja ob 20.00 / Branko Završan in solisti: »Solistika«.

V soboto, 17. januarja ob 20.00 / Sergi Belbel: »Mobilec«.

V ponedeljek, 19. januarja ob 20.00 / Caryl Churchill: »Punce in pol«.

V sredo, 21. januarja ob 18.00 in 20.00 / Branko Završan in solisti: »Solistika«.

V četrtek, 22. januarja ob 20.00 / Miha Mazzini: »Let in Rim«.

V soboto, 24. januarja ob 20.00 / Celinika: »Lili - razglednice futuristične ljubezni«.

Šentjakobsko gledališče

Jutri, 12. in v torek, 13. januarja ob 17.00 / J. Austen / J. Jory: »Prevzetnost in pristranost«. Romantična komedija v režiji Zvoneta Šedlbauerja.

V petek, 16. in v soboto, 17. ob 19.30 ter v ponedeljek, 19. in v torek, 20. januarja ob 17.00 / J. Austen / J. Jory: »Prevzetnost in pristranost«. Romantična komedija v režiji Zvoneta Šedlbauerja.

V soboto, 17., v soboto, 24. in v sobo-to, 31. januarja, Klub CD / Marko Pokorn: »Kdo vam je pa to delu?«. Igra: Boris Koral. Komедija v enem curku.

Slovensko mladinsko gledališče

Od jutri, 12. do četrtek, 15. januarja ob 19.30 / Predstava »Noč ali Klic v sti-ski« v režiji Damjana Kozoleta po lastni drami. V glavnih vlogah igrajo Ivan Godnič, Boris Kos in Vesna Vončina.

GLASBA**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Gledališče Verdi**

G. Verdi: »Aida«. Nastopa ansambel gledališča Verdi. Dirigent: Nello Santi. Urnik: v petek, 23. januarja ob 19.30, v soboto, 24. in v nedeljo, 25. ob 16.00, v torek, 27. in v četrtek, 29. ob 19.30, ter v soboto, 31. januarja ob 17.00 in v torek, 3. februarja ob 19.30.

OPĆINE**Prosvetni dom**

Danes, 11. januarja ob 18.00 / "Open-ska glasbena srečanja" - Novoletni koncert, kjer bo nastopil Slovenski orkester klarinetov, dirigent Nikolaj Žličar.

SOVODNJE**V telovadnici**

Danes, 11. januarja ob 18.00 / Novoletni koncert na katerem bo nastopil slovenski jazzovski zbor Perpetuum Jazzile, ki ga vodi Tomaž Kozlevčar. Vabi sovodenjska občinska uprava. Prost vstop.

SLOVENIJA**LJUBLJANA****Cankarjev dom**

Aleksander P. Borodin: »Knez Igor«, Gallusova dvorana / Opera v dveh delih v dramaturški predelavi Plamna Kartaloffa. Dirigent: Grigor Palikarov. Urnik: v soboto, 17. januarja ob 19.00 (premiera), v ponedeljek, 19. ob 15.00, v sredo, 21. in v petek, 23. ob 19.00, v nedeljo, 25. ob 17.00 ter v torek, 27. januarja ob 19.00.

V soboto, 24. januarja ob 20.00, Klub CD / Adi Smolar, koncert Ježkovega nagrajenca 2008.

RAZSTAVE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Galerija Narodnega doma: do sobote, 17. januarja, razstavlja Noriaki Sangawa pod naslovom: »Tok narave«.**

Urnik: od ponedeljka do petka, od 17.00 do 19.00 in ob sobotah, od 10.30 do 12.30.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprt vsak dan od 9.00 do 17.00.

VIDEM

V Patriarhovi palači v Vidmu - Nadškofijskem muzeju (Trg Patriarcata 1)

DANES - Ob 18. uri v telovadnici v Sovodnjah

Koncert Perpetuum jazzile izjemno glasbeno voščilo 2009

bo v telovadnici v Sovodnjah ob Soči koncertni spektakel vokalne jazzovske in zabavne glasbe z vokalnim ansamblom »Perpetuum jazzile« iz Ljubljane, ki ga vodi Tomaž Kozlevčar.

Koncerta vokalne jazzovske in popularne glasbe, polnega energije, čutnih ritmov in čustvenih harmonij, glasbeni sladokusci resnično ne smemo zamuditi. Vokalni ansambel Perpetuum Jazzile nam bo tudi v Sovodnjah ponudil razlog, da pozabimo na vsakdanjo naglico in preživimo ne-pozaben večer v prijetni glasbeni družbi.

Repertoar »Vokal xtravaganza 2009« predstavlja atraktivni izbor vokalne jazzovske in popularne glasbe, ki se razteza od brazilske bossa nove, swinga, close harmony stilu, do z jazzom bolj posredno povezanih funka, gospela in popa. Perpetuum Jazzile svojim poslušalcem ponuja zanimiv splet vokalnih jazzovskih harmonij in ritmov, do takne pa se jih zlasti z odličnimi solisti, sproščenostjo in mladostnim žarom. Njihova glasba poslušalca neizogibno napolni z energijo, a obenem mu prišepne: »pozabi, da se ti mudi«.

V zboru poskušajo izločiti glasbila in instrumente posnemajo z glasovi (z določenimi zlogi). Tudi to je po-sebnost tega enkratnega pevskega zbora, ki si je v slo-

venskem prostoru in širše pridobil zaslzen sloves. Perpetuum Jazzile je eden najboljših slovenskih zborov »a cappella«, oziroma edini jazzovski zbor v Sloveniji.

Izjemni glasbeni dogodek v Sovodnjah, oziroma prava »voščila v glasbi 2009«, prireja uprava občine Sovodnje ob Soči, v sodelovanju z goriškim Kulturnim domom iz Gorice in pod pokroviteljstvom Čedajske banke – Kmečke banke iz Gorice. Vstop je prost.

bo do 8. marca 2009 na ogled razstava Kromacij Oglejski - Na križpotu ljudstev in verstev. Odprta je od torka do petka med 9. in 19. uro, ob koncu tedna in ob praznikih pa od 10. do 20. ure.

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 18. januarja 2009, bo razstavljal slikar Sergio Altieri. Odprt ob torka do nedelje od 9.00 do 18.00.

SLOVENIJA**SEČOVLJE**

Krajinski park Sečovljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehol po solinski poti z obiskom multimedialnega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

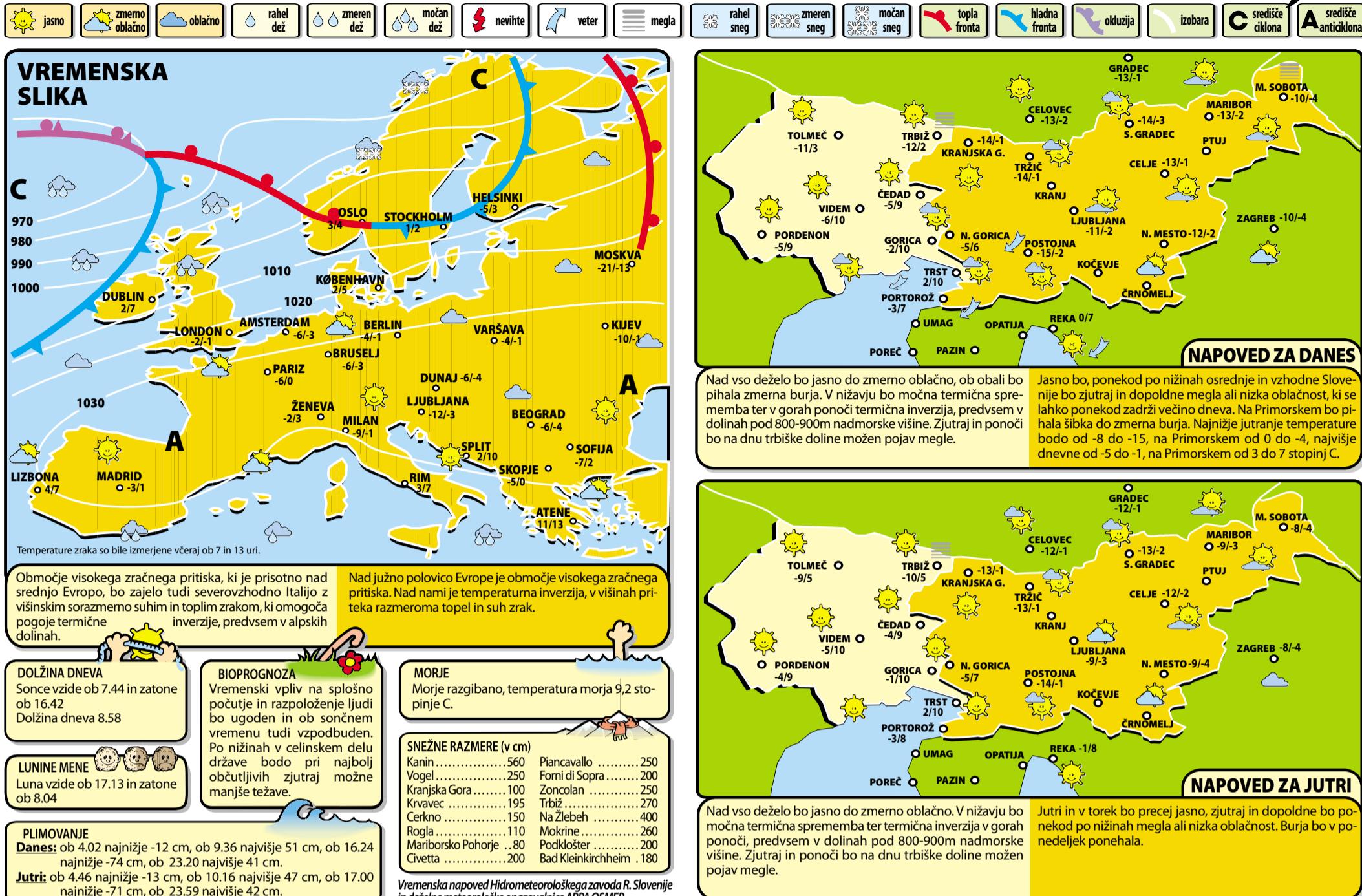
Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najde stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucher), 0038665-6725028.

SEŽANA

Kosovelov dom: od 13. januarja, (otvoritev ob 18.00) bo na ogled razstava »Slovenija, odprta za umetnost«.

LOKEV

Vojški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen od srede do nedelje od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00, zaprt ob ponedeljkih in torkih, za najavljeni skupine tudi

DOPIS IZ PARIZA

Naš odnos do drug(ačn)ih

V umetnem jezeru Villette, na severu Pariza, je zasidrana penična Anako. Plovilo je sedež organizacije, ki nudi raznolik program na razstav do predavanj, ki zadevajo različne etnije. December je bil posvečen Tibetu, trenutno je v pripravi program o ljudstvih jugovzhodne Azije. Anako je postal simbol kultur, ki izumira. Peniče je poimenovana po enem zadnjih vodij amazonskega ljudstva, kateremu kot mnogim drugim grozi izginote. Dandanes je veliko postavitev, ki zadevajo druge etnije, v Parizu in drugih velemestih je tega na pretek in gotovo nam vse to pomaga pri širjenju naše splošne kulture. Toda kakšen je naš odnos do teh etnij? Glede na to, da sta multikulturovost in multietničnost na dnevnem redu, ali to tudi pomeni globlje poznavanje in reševanje problemov?

Mnoge postavitev predstavijo predvsem »folklor« in vse skupaj se zreducira na muzealje: predstave »drug(ačn)ih« se še držijo Roussevega »dobre divjaka« in na zatožno klop sta postavljena napredek.

in zahodna civilizacija. Ali to res drži? Ali ima to jokanje za stari lepimi časi smisel in realno podlago? Antropologji so dokazali, da ne. Običaji, način življenja itd. so se vedno spremenjali, saj kar se ne razvija je mrtvo in torej obsojeno na izginotje. Stiki bogatijo in dajejo nov razvoj. S tega vidika tudi ne drži, da zahodna civilizacija pozira vse ostale, tudi tu gre za medsebojne vplive s prevlado tega ali onega elementa. Slednje velja za vsa področja: način življenja, prehrana, oblačila, jezik, arhitektura... Na primer, pri jeziku gre lahko za izraze ali sintakso (germanizmi v slovenščini, latinizmi v angleščini itd.), v glasbi za vplive med žanri (RnB-jem, Rai-n-B, zouk...), isto pri plesu (salsa, samba, hip-hop, reggae so nastali iz srečanja različnih stilov). Če glavno zlo niista napredek in zahodna civilizacija, je torej ključ drugje. Vzemimo kot primer amazonška ljudstva: tarna se o njihovem izumiranju, toda kaj se konkretno naredi, da bi se jih rešilo? Nekateri trdijo, da napredka ne moremo zaustaviti.

Mnoga amazonska ljudstva umirajo, ker uničujemo njihov habitat, ki pa je za vse nas pomemben. In mnogi umirajo, ker jih enostavno pobijava. Imamo določena ljudstva radi le kot muzealje? So nam drug(ačn)i pri srcu le kot sezonska tema? In dalej. V Parizu, kjer je toliko razstav glede vsega, nisem zasledila veliko postavitev o Romih, niti septembra 2008, ko je potekala njihova posvečena prva konferenca Evropske unije. Izgleda, da slednji šarmirajo le v filmih Emirja Kusturice. V realnosti ciganov ne maramo, ne maramo tistih, ki prosačijo na ulici in ne vprašamo se, zakaj to delajo. Naj-

čiti. Zakaj ne gredo v šolo? Ker jim to onemogoča začaran krog birokracije in ignorante. Tu ne gre za gene. In dalje. V zadnjih časih (letih) nisem zasledila kaj veliko postavitev, posvečenih palestinskemu narodu, čeprav je to že dolgo pereč problem in čeprav je splošno poznvanje o tem pomankljivo,

zakaj je prišlo do te izbire in kakorkoli ne moremo mimo dejstva, da tam umirajo ljudje. Situacija gotovo ni enostavna, toda kaj se je da danes naredilo, da bi se našla rešitev?

Določene krize so pokazale, da ko se hoče, je rešitev možna.

Jana Radovič

DUNAJ Letošnje leto posvečeno Josephu Haydnu

DUNAJ - V letosnjem letu, ki so ga Avstriji poimenovali Haydnovo leto, saj mineva 200 let od smrti enega največjih skladateljev, klasicista, očeta simfonije in godalnega kvarteta Josepha Haydna, na Dunaju napovedujejo vrsto dogodkov v počastitev jubileja, so sporocili iz agencije za stike z mestom Dunaj ComPRess-PR. Tako bodo 29. januarja v hiši, kjer je Haydn preživel zadnjih dvanajst let svojega življenja, odprtli razstavo Haydnova zadnja leta. V hiši, ki je že od leta 1904 muzej, sta nastali Haydnovi najbolj znani deli Letni časi in Stvarjenje. Na razstavi, ki bo odprtta do 31. maja, bodo predstavljeni dokumenti, pohištvo in glasbeni instrumenti.

Še do 1. februarja bo v Nacionalni knjižnici na Dunaju razstavljena zbirka redkih rokopisov in notnih zapisov. V središču razstave je avtograf dela »Kaisermusik«, ki je bilo podlag za nemško nacionalno himno. Tudi v Hiši glasbe (Haus der Musik) se bodo v letosnjem letu posvetili predvsem Haydnu.

Od aprila do oktobra bo na notranjem dvorišču muzeja na ogled posebna razstava, ki bo predstavila delo enega najbolj produktivnih skladateljev, ki je napisal več kot 1200 del, med njimi 107 simfonij in 24 oper. Vsako soboto ob 15. uri od junija do konca avgusta bodo na notranjem dvorišču potekali koncerti Haydnove glasbe, ki jo bo izvajal kvartet Wiener Imperial Quartett.

V Mozartovi hiši pripravljajo razstave in serijo koncertov z naslovom »Mozart, Haydn in sodobniki«, pri čemer bo poudarek na Haydnovem odnosu do Dunaja. Razstavljeni bodo rokopisi in originalni dokumenti.

Od januarja do junija bo povsem v znamenju Hydnu tudi dunajski Konzerthaus. Ljubitelji glasbe bodo lahko kar 50 večerov obiskovali koncerte godalnih kvartetov, klavirske in zborovske glasbe ter Haydnovih simfonij.